

Izdots saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12. un 23.pantu

ALŪKSNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2015.-2027.GADAM

(5 sējumos)

I SĒJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTS (PAPILDINĀTĀ 1.REDAKCIJA)

Teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja
Teritorijas plānotāja
Kartogrāfi, tematisko karšu izstrādātāji

Janīna ČUGUNOVA
Aivita MĀSĒNA
Anrijs STRAUBE
Jānis LĪCIS

ALŪKSNE, 2014.gads

Alūksne, 2014

Saturs

IEVADS.....	4
I TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES NOSACĪJUMI, METODIKA.....	5
1.1. Tiesiskais satvars.....	5
1.2. Metodika	6
II SPĒKĀ ESOŠO TERITORIJAS PLĀNOJUMU IZVĒRTĒJUMS	10
2.1. Alūksnes pilsēta	11
2.2. Alsviķu pagasts	14
2.3. Annas pagasts.....	17
2.4. Ilzenes pagasts.....	20
2.5. Jaunalūksnes pagasts	22
2.6. Jaunannas pagasts.....	25
2.7. Jaunlaicenes pagasts.....	27
2.8. Kalncempju pagasts	29
2.9. Liepnas pagasts	31
2.10. Malienas pagasts	33
2.11. Mālpes pagasts	35
2.12. Mārkalnes pagasts	37
2.13. Pededzes pagasts	39
2.14. Veclaicenes pagasts.....	41
2.15. Zeltiņu pagasts	43
2.16. Ziemera pagasts.....	45
2.17. Kopsavilkums.....	47
III TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES UN RISINĀJUMU PAMATOJUMS ..	57
3.1. Funkcionālais zonējums	58
3.1.1. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS, DzS1)	65
3.1.2. Mazstāvu apbūves teritorija (DzM).....	65
3.1.3. Daudzstāvu apbūves teritorija (DzD).....	65
3.1.4. Publiskās apbūves teritorija (P).....	65
3.1.5. Jauktas centra apbūves teritorija (C)	66
3.1.6. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R, R1).....	66
3.1.7. Transporta infrastruktūras teritorija (TR).....	69
3.1.8. Tehniskās apbūves teritorija (T).....	71
3.1.9. Dabas un apstādījumu teritorija (DA, DA1)	71
3.1.10. Meža teritorija (M).....	72
3.1.11. Lauksaimniecības teritorija (L)	72
3.1.12. Ūdeņu teritorija (Ū).....	74
IV TERITORIJAS AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM	74

4.1. Valsts aizsardzības objekta teritorija.....	75
4.3. Teritorijas, kurām izstrādājami lokālplānojumi	75
4.2. Teritorijas, kurām izstrādājami detālplānojumi	75
4.3. Vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorija	76
V VIETĒJĀS NOZĪMES KULTŪRVĒSTURISKĀS TERITORIJAS UN PIEMIŅAS VIETAS.....	76
VI AINAVISKIE SKATU PUNKTI UN AINAVISKI NOZĪMĪGIE CEĻU POSMI	83
VII PIESĀRŅOTĀS, POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS UN DEGRADĒTĀS TERITORIJAS	88
VIII RISKĀ TERITORIJAS	91
IX ALŪKSNES NOVADA CIEMU TERITORIJU ROBEŽU MAIŅA.....	93
X ALŪKSNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA ATBILSTĪBA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAI UN VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	1076
XI KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS.....	109
XII PAŠVALDĪBU FUNKCIJU VEIKŠANAI NEPIECIEŠAMĀS TERITORIJAS..	111

IEVADS

Šis dokuments ir paskaidrojuma raksts Alūksnes novada teritorijas plānojumam 2015.-2027.gadam, kas izstrādāts atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumiem Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Paskaidrojuma rakstā ir sniegta:

1. neformalizēta informācija par teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas veidiem;
2. informācija par principiem, kas bija pamatā plānojuma telpiskajiem risinājumiem un to atšķirībām no iepriekšējiem teritoriju plānojumiem, tai skaitā prasībām, kas noteiktas Alūksnes novada teritorijas attīstības stratēģijas vadlīnijās telpiskajai plānošanai.

Šajā dokumentā prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei ir pārstāstītas brīvā formā, kas kalpo ātrai uzziņas saņemšanai, bet nav juridiski saistošas. Šeit nav atspoguļotas arī detalizētas papildu prasības apbūvei (būvlaides, zemesgabala frontes, attālumi starp ēkām un objektiem, u.c.). Sīkāka informācija atrodama Alūksnes novada Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk tekstā – Apbūves noteikumi), kas gala redakcijā tiks pieņemti kā Alūksnes novada domes izdoti saistošie noteikumi.

Atbilstoši 16.10.2012. Ministru kabineta noteikumiem Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” pašreizējās situācijas apraksts, kas apkopots izstrādājot Alūksnes novada teritorijas plānojumu, ir izmantojams par informatīvu materiālu un to izmanto kā pastāvīgi aktualizējamu pašreizējās situācijas raksturojumu.

Izstrādātais Alūksnes novada teritorijas plānojums ir viens no instrumentiem attīstības stratēģijā izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanai. Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā Vidzemes reģiona plānojuma vadlīnijās noteiktie principi un prasības.

Liela nozīme vietējās teritorijas attīstības plānošanā ir vietējai sabiedrībai, kuras līdzdalība ir obligāta plānošanas procesa sastāvdaļa. Viens no teritorijas plānojuma izstrādes principiem ir atklātības princips, kas nodrošina, ka teritorijas plānojums tiek izstrādāts, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu. Teritorijas plānošanas likums nosaka, ka ikvienai fiziskai un sabiedriskai personai ir tiesības iepazīties ar spēkā esošiem un sabiedriskai apspriešanai nodotiem teritorijas plānojumiem, piedalīties to sabiedriskajā apspriešanā, izteikt un aizstāvēt savu viedokli, iesniegt priekšlikumus un saņemt rakstveidā atbildi par tiem.

Novada teritorijas plānojums ir atklāts dokuments, kas pieejams ikvienam interesentam. Tas ir praktiskas vadības un kontroles līdzeklis turpmākai novada attīstībai.

Teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam izstrādes darba grupas sastāvs:

1. Janīna ČUGUNOVA	pašvaldības izpilddirektore;
2. Arita PRIŽAVOITE	Plānošanas un attīstības nodaļas vadītāja;
3. Aivita MĀSĒNA	teritoriālpilnvarotāja;
4. Arvīds RAČINSKIS	galvenais arhitekts - būvvaldes vadītājs;
5. Inese RANDA	zemes ierīkotāja;

6. Ārija RONE	teritorijas attīstības speciāliste Ilzenes, Alsviķu, Zeltiņu pagastos;
7. Vija ZAĶE	teritorijas attīstības speciāliste Kalncempju, Annas, Jaunannas pagastos;
8. Violeta KĻAVIŅA	teritorijas attīstības speciāliste Jaunalūksnes un Malienas pagastos;
9. Iveta VEĻĶERE	teritorijas attīstības speciāliste Jaunlaicenes, Veclaicenes, Ziemera pagastos;
10. Laima KANEPE	teritorijas attīstības speciāliste Mālpupes un Liepnas pagastos;
11. Daiga VĪTOLA	pagasta pārvaldes vadītāja Mārkalnes un Pededzes pagastos;
12. Arturs UPĪTS	jurists;
13. Jānis LĪCIS	kartogrāfs;
14. Dzintars ADLERS	Alūksnes novada domes Tautsaimniecības komitejas priekšsēdētājs.

Paskaidrojuma raksta izstrādātāja: Alūksnes novada pašvaldība, teritoriālpilnvarotā Aivita MĀSĒNA.

I TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES TIESISKAIS SATVARS UN METODIKA

1.1. Tiesiskais satvars

Alūksnes novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts pamatojoties uz:

1. Likuma „Par pašvaldībām” 14.panta otrās daļas 1.punktu;
2. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 5.,12.,23 pantiem;
3. Ministru kabineta 2012.gada 16. oktobra noteikumu Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 2.3.un 4.2.nodaļām;
4. Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”;
5. Alūksnes novada attīstības stratēģiju 2030.gadam;
6. Alūksnes novada attīstības programmu 2011.-2017.gadam;
7. Valsts institūciju sniegtajiem nosacījumiem;
8. Būvniecības likumu;
9. Aizsargjoslu likumu;
10. Spēkā esošajiem Alūksnes novada 16 administratīvo teritoriju teritorijas plānojumiem;
11. Citiem likumiem un normatīviem aktiem;
12. Darba grupās, klātienē tiekoties ar novada iedzīvotājiem, pašvaldības sniegto informāciju;
13. Alūksnes novada 25.10.2012. lēmumu Nr.352 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam izstrādes uzsākšanu”;

14. Vides pārraudzības valsts biroja 04.02.2013. lēmumu Nr.8 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” Alūksnes novada teritorijas plānojumam 2015.-2027.gadam.

Uzsākot teritorijas plānojuma izstrādi, paziņojums par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam izstrādes uzsākšanu bija publicēts Alūksnes novada mājas lapā, vietējā laikrakstā „Alūksnes Novada Vēstis”, kā arī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”, uzaicinot visus interesentus sniegt priekšlikumus teritorijas attīstības organizēšanai.

Tika pieprasīti nosacījumi un cita informācija, kas nepieciešama teritorijas plānojuma sekmīgai izstrādei, no šādām institūcijām:

1. Valsts vides dienesta Madonas reģionālā vides pārvaldes;
2. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas;
3. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Vidzemes reģiona Alūksnes nodaļas;
4. Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļas;
5. Valsts zemes dienesta, informācija pieejama dienesta mājas lapā www.vzd.gov.lv;
6. AS „Latvenergo”;
7. AS „Latvijas gāze”, Stratēģijas un attīstības daļas;
8. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes;
9. Vidzemes plānošanas reģiona;
10. Valsts meža dienesta Ziemeļaustrumu virsmežniecības;
11. AS „Latvijas valsts meži”;
12. Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes administrācijas;
13. SIA „Lattelecom”;
14. SIA „Latvijas mobilais telefons”;
15. SIA „Bite Latvija”;
16. SIA „Tele 2”;
17. VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”;
18. Apes novada domes;
19. Gulbenes novada domes;
20. Balvu novada pašvaldības;
21. Viļakas novada domes.

1.2. Metodika

Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam papildinātā redakcija sastāv no:

1. Paskaidrojuma raksta (I sējums), kurā sniegts vērtējums par spēkā esošajiem novada teritorijas plānojumiem, kā arī dots plānojuma izstrādes pamatojums.
2. Grafiskās daļas (II sējums). Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartes izstrādātas par pamatu izmantojot esošo administratīvo teritoriju plānojumu grafiskos materiālus, iekļaujot jaunajā Alūksnes novada teritorijas plānojumā būtiskākos iepriekš pieņemtos risinājumus attiecībā uz teritorijā izvietotajiem objektiem.
3. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk tekstā - Apbūves noteikumi) (III sējums), kuros noteiktas prasības novada teritorijas izmantošanai, nosacījumi turpmākajam plānošanas procesam un būvniecības īstenošanai.

4. Pārskata par teritorijas plānošanas procesu (IV sējums), kurā ietverts viss plānojuma procesa lietvedības dokumentu apkopojums – lēmumi, izsniegtie nosacījumi, publiskās apspriešanas materiāli u.c..
5. Vides pārskata (V sējums), izstrādāts saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Pēc teritorijas plānojuma apstiprināšanas Alūksnes novada domē, tā Grafiskā daļa un teritorijas Apbūves noteikumi tiks izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi.

Plānojuma izstrādes vadības un pārraudzības funkcijas pilda pašvaldība.

Plānojuma izstrādē ņemtas vērā normatīvo aktu prasības, aplūkots Vidzemes reģiona plānošanas dokumentu konteksts, izvērtēti institūciju sniegtie nosacījumi, kā arī fizisko un juridisko personu intereses.

2013.gada janvārī Alūksnes novada teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika organizētas tikšanās ar pagastu pārvalžu darbiniekiem par esošo teritorijas plānojumu kvalitāti, trūkumiem un nepieciešamajiem labojumiem, kas apkopoti paskaidrojuma raksta II nodaļā. Bez tam, visi novada pagasti un Alūksnes pilsēta tika apsekoti dabā, ar mērķi apzināt un precizēt esošo situāciju un atsevišķu objektu izvietojumu.

1.tabula. Organizētās oficiālās tikšanās novada pagastu pārvaldēs par teritoriju pašreizējo situāciju, organizētās sapulces ar iedzīvotājiem un veiktās apsekošanas dabā

Datums	Administratīvā teritorija
10.01.2013.	Darba grupa Kalncempju, Annas un Jaunannas pagastu pārvaldēs.
11.01.2013.	Darba grupa Malienas, Mārupes, Liepnas un Jaunalūksnes pagastu pārvaldēs.
12.01.2013.	Darba grupa Pededzes un Mārkalnes pagastu pārvaldēs.
16.01.2013.	Darba grupa Veclaicenes, Jaunlaicenes un Ziemera pagasta pārvaldēs.
17.01.2013.	Darba grupa Alsviķu, Ilzenes un Zeltiņu pagastu pārvaldēs.
25.03.2013.	Sapulces Ilzenes pagasta Jaunzemu ciemā un Alūksnes pilsētā.
26.03.2013.	Sapulces Mārkalnes pagasta Mārkalnes ciemā un Jaunalūksnes pagasta Kolbergā ciemā.
27.03.2013.	Sapulces Jaunannas pagasta Jaunannas ciemā un Malienas pagasta Brenču ciemā.
22.04.2013.	Sapulces Veclaicenes pagasta Kornetu ciemā un Jaunlaicenes pagasta Jaunlaicenes ciemā.
23.04.2013.	Sapulces Pededzes pagasta Pededzes ciemā un Jaunalūksnes pagasta Bejas ciemā.
24.04.2013.	Sapulces Kalncempju pagasta Kalncempju ciemā un Zeltiņu pagasta Zeltiņu ciemā.
27.05.2013.	Sapulces Alsviķu pagasta Strautiņu un Alsviķu ciemā.
28.05.2013.	Sapulces Annas pagasta Annas ciemā un Ziemera pagasta Māriņkalna ciemā.
29.05.2013.	Sapulces Mārupes pagasta Mārupes ciemā un Liepnas pagasta Liepnas ciemā.

26.07.2013.	Ziemera un Veclaicenes pagastu teritoriju apsekošana.
19.10.2012.	Annas un Kalncempju pagastu teritoriju apsekošana.
08.09.2013.	Veclaicenes un Jaunlaicenes pagastu teritoriju apsekošana.
11.09.2013.	Pededzes un Mārkalnes pagastu teritoriju apsekošana.
13.09.2013.	Jaunalūksnes un Liepnas pagastu teritoriju apsekošana.
11.10.2013.	Jaunalūksnes un Jaunannas pagastu teritoriju apsekošana.
17.10.2013.	Ziemera pagasta teritorijas apsekošana.
06.11.2013.	Alsviķu pagasta teritorijas apsekošana.
07.11.2013.	Zeltiņu un Ilzenes pagastu teritorijas apsekošana.
15.11.2013.	Mārupes un Malienas pagastu teritorijas apsekošana.

Tālākajā izstrādes posmā martā, aprīlī un maijā tika rīkotas apspriedes ar novada iedzīvotājiem par plānojuma sastāvu, jaunajiem zonējumiem un atļauto (plānoto) izmantošanu. Sapulces tika rīkotas katrā pagasta pārvaldē, papildus arī lielākajos ciemos, un Alūksnes pilsētā. Kopumā sapulces apmeklēja 157 interesenti. Rezultātā tika iegūta informācija un viedokļi par teritorijas attīstību katrā konkrētā pagastā. Neviens interesents uz sapulcēm neieradās Ziemera, Mārupes un Liepnas pagastos.

1.attēls. Tikšanās ar Ilzenes pagasta iedzīvotājiem

Līdz 1.redakcijas izstrādes beigām saņemti 18 iesniegumi no fiziskām personām un 4 iesniegumi no juridiskām personām.

Par pamatu kartogrāfiskajam materiālam Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam izstrādei izmantotas topogrāfiskās kartes, orto-foto kartes un aktuālā kadastrālā informācija, kas saņemta no Valsts zemes dienesta. Izstrādājot jauno Alūksnes novada teritorijas plānojumu, grafiskie dati izmantoti no spēkā esošajiem pagastu un Alūksnes pilsētas teritorijas plānojumiem, tos precizējot un aktualizējot. Teritorijas plānojuma izstrādē tika izmantoti šādi pamatmateriāli un informācija:

1. Spēkā esošie normatīvie akti;
2. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti;
3. Alsviķu pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
4. Annas pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015. ar 2009.gada grozījumiem (apstiprināti ar Alūksnes novada domes 15.10.2009. lēmumu Nr.261);
5. Ilzenes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
6. Jaunalūksnes pagasta teritorijas plānojums 2007.-2019.gadam;
7. Jaunlaicenes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;

8. Jaunannas pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
9. Kalncempju pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
10. Liepnas pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
11. Malienas pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam;
12. Mālpupes pagasta teritorijas plānojums (2005.-2017.gadam;
13. Mārkalnes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
14. Pededzes pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam;
15. Veclaicenes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
16. Zeltiņu pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam;
17. Ziemera pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam ar 2009.gada grozījumiem (apstiprināts ar Alūksnes novada domes 28.04.2011.gada lēmumu);
18. Alūksnes pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar 2007.gada, 2009.gada grozījumiem;
19. Alūksnes novada attīstības programma 2011.-2017.gadam;
20. Alūksnes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2012.-2030.gadam;
21. Alūksnes novada pašvaldībā uzkrātie materiāli;
22. Institūciju informācija;
23. Darba grupās, klātienē tiekoties ar novada iedzīvotājiem un no pašvaldības speciālistiem gūtā informācija.

Alūksnes novada dome 2014.gada 27.februārī ar lēmumu Nr.71 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam 1.redakcijas nodošanu publiskai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai”.

Publiskās apspriešanas termiņš tika noteikts no 2014.gada 3.marta līdz 2014.gada 25.aprīlim, publicējot paziņojumus par to laikrakstos „Alūksnes Novada Vēstis”, „Malienas ziņas” un „Alūksnes ziņas”, kā arī Alūksnes novada mājas lapā www.aluksne.lv sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”.

Ar teritorijas plānojuma 1.redakciju un Vides pārskata projektu visā publiskās apspriešanas laikā bija iespējams iepazīties Alūksnes novada pašvaldības administratīvās ēkas 1.stāva gaitenī un pagastu pārvalžu ēkās to darba laikā. Plānošanas dokumenti bija pieejami arī mājas lapā www.aluksne.lv sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”, kā arī noteikta apmeklētāju pieņemšana un konsultācijas Dārza ielā 11, Alūksnē, 211.kabinetā pirmdienās no 13.00 līdz 17.30 un trešdienās no plkst.8.00 līdz 12.00 pie teritoriālpilnvarotājas A.MĀSĒNAS. Tikšanās ar iedzīvotājiem (publiskās apspriešanas sanāksmes) tika organizētas katrā pagastā un Alūksnes pilsētā laika posmā no 2014.gada 24.marta līdz 2014.gada 2.aprīlim ieskaitot. Uz publiskās apspriešanas sanāksmēm kopumā bija ieradušies 169 intereseanti.

2.attēls. Teritorijas plānojuma 1.redakcijas apspriešanas sapulce Jaunlaicēnē 2014.gada 1.aprīlī

Rakstiskus priekšlikumus bija iespējams iesniegt līdz 2014.gada 25.aprīlim Alūksnes novada pašvaldībā vai sūtot uz e-pasta adresi dome@aluksne.lv. Publiskās apspriešanas laikā saņemti 12 rakstiski, tai skaitā 5 elektroniski, iesniegumi, kā arī izteikti priekšlikumi klātienē un telefoniski. Vislielākais iedzīvotāju skaits (199 paraksti) izteica vēlmi esošo servitūta ceļu no Melnuma līdz „Jaunsētām” un tālāk līdz Ziemera ceļam, nodrošinot piekļuvi Alūksnes ezeram, noteikt kā pašvaldības autoceļu. Saņemta arī iedzīvotāju vēstule ar 35 parakstiem par to, lai Alūksnes pilsētā netiktu pieļauta kokogļu ražotnes celtniecība.

2014.gada martā Alūksnes novada pašvaldība, atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumu Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 89.un 139.3 punktam, nosūtīja paziņojumus institūcijām un kaimiņu pašvaldībām, ar lūgumu sniegt atzinumu par izstrādāto teritorijas plānojuma 1.redakciju un Vides pārskata projektu. Tika saņemti 17 institūciju (tai skaitā no 2 institūcijām atzinumi saņemti pēc publiskās apspriešanas termiņa beigām) atzinumi, no 2 netika saņemti vispār, kā arī 3 kaimiņu pašvaldību atzinumi (no Apes novada domes atzinums netika saņemts).

Publiskās apspriešanas laikā izteiktie priekšlikumi tika izskatīti Alūksnes novada pašvaldības organizētajās darba grupas sanāksmēs.

II SPĒKĀ ESOŠO TERITORIJAS PLĀNOJUMU IZVĒRTĒJUMS

Alūksnes novads izveidots 2009.gada 1.jūlijā. Tajā ietilpst Alūksnes pilsēta un 15 pagasti: Alsviķi, Anna, Ilzene, Jaunalūksne, Jaunanna, Jaunlaicene, Kalncempji, Liepna, Maliena, Mālupe, Mārkalne, Pededze, Veclaicene, Zeltiņi, Ziemeris. 19.11.2009. Alūksnes novada pašvaldības domes sēdē tika apstiprināti Alūksnes novada saistošie

noteikumi Nr.16/2009 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojumu”, kurā ir apvienoti visu novadā esošo administratīvo vienību – 15 pagastu un Alūksnes pilsētas teritorijas plānojumi. Tie ir spēkā līdz jauna Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam spēkā stāšanās dienai. Iekavās norādīts teritorijas plānojuma apstiprināšanas datums katrā konkrētā pagastā:

Alsviķu pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (27.10.2003.);

Annas pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015. ar 2009.gada grozījumiem (apstiprināti ar Alūksnes novada domes 15.10.2009.gada lēmumu Nr.261);

Ilzenes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (23.09.2003.);

Jaunalūksnes pagasta teritorijas plānojums 2007.-2019.gadam (05.01.2007.);

Jaunlaicenes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (30.10.2003.);

Jaunannas pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (30.10.2003.);

Kalnecmpju pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (27.11.2003.);

Liepnas pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (29.10.2003.);

Malienas pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam (20.10.2005.);

Mārupes pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam (27.01.2005.);

Mārkālnes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (27.10.2003.);

Pededzes pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam (10.08.2005.);

Vecāicenes pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (30.10.2003.);

Zeltiņu pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam (04.07.2003.);

Ziemera pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015.gadam ar 2009.gada grozījumiem (apstiprināts ar Alūksnes novada domes 28.04.2011. gada lēmumu);

Alūksnes pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar 2007.gada, 2009.gada grozījumiem (19.03.2009.).

3.attēls. Alūksnes novada administratīvās teritorijas

2.1. Alūksne

Alūksnes teritorijas plānojumu ar 2009.gada grozījumiem izstrādājusi Alūksnes pilsētas dome. Plānojuma paskaidrojuma rakstā definēta Alūksnes pilsētas vīzija: „Alūksne - vēsturisks, mūsdienīgs un dinamisks pārrobežu centrs”, kā arī sniegta iespējamās attīstības vīzija un mērķi mājokļu nodrošinājumam (teritorijas plānojumā iezīmētas zonas dažādas pakāpes labiekārtojuma līmeņa dzīvokļu jaunbūvei), komunāliem pakalpojumiem, dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšanai (līdz 2015.gadam nodrošinot visu pilsētas iedzīvotājus ar centralizēto ūdens piegādi), notekūdeņu attīrīšanā (paredzēts izbūvēt jaunas kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas), siltumapgādē (paredzēta katlu māju un centralizētās siltumapgādes sistēmas modernizēšana), atkritumu savākšanā, veselības aprūpē (atbalsts ārstniecības iestāžu rekonstrukcijā un materiālās bāzes uzlabošanā), izglītībā (ēku remonts, siltināšana; mūžizglītība iedzīvotājiem), kultūrā (attīstīta Alūksnes atpazīstamība pasaulē) un sporta dzīvē (mērķis: Alūksne – Latvijas ziemas sporta centrs). Nesenā ekonomiskā krīze un ekonomiskā situācija valstī veikusi savas korekcijas šo nosprausto mērķu sasniegšanā. Iedzīvotāju skaita samazināšanās, emigrācija gan uz ārzemēm, gan citām urbānām teritorijām līdz minimumam samazinājusi jaunu dzīvojamo māju celtniecību.

Pēc pašreizējo teritorijas funkcionālo zonu aizņemtajām platībām vislielāko teritorijas daļu aizņem rekreācijas teritorijas - 44%, dzīvojamās apbūves teritorijas – 28%, cita veida apbūves teritorijas – 19% un inženiertīklu un satiksmes infrastruktūras objektu aizņemtā platība – 9%. Alūksnes pilsētas centra apbūves teritorijas ietver nosacīti blīvu jauktu darījuma, sabiedrisko un dzīvojamo apbūvi ar dažāda rakstura pakalpojumu un darījumu objektiem.

Atpūtai un rekreācijai paredzētās teritorijas Alūksnes pilsētā sastāv no parkiem (paskaidrojuma rakstā norādīti parki 178,59 ha platībā, bet grafiskajā daļā to aizņemtā platība ir 67 ha), plānotajām mežaparku teritorijām (paskaidrojuma rakstā – 49 ha platībā, grafiskajā daļā nav izdalītas), skvēriem un pārējām dabas teritorijām. Paskaidrojuma rakstā trūkst pamatojuma, kāpēc par parkiem nosauktas 10 teritorijas, jo pārsvarā tās ir nelabiekārtotas, ar dabiskā ceļā aizaugušiem kokiem vai ar mākslīgiem stādījumiem aizņemtas platības (piemēram, Siseņu priedes 80,5 ha platībā), kas vairāk atbilst nosaukumam mežs vai mežaparks. Nozīmīgākie uzdevumi šo teritoriju uzlabošanas pasākumiem ir: restaurēt mazās arhitektūras formas Alūksnes muižas parkā, atjaunot Jaunās pils skulptūru dārzu, iztīrīt parka dīķus u.c. Atļautā izmantošana noteikta: sabiedriskie stādījumi, atpūtas zonas, sporta būves, ūdens baseini, kapsētas, saimniecības ēka kā palīgizmantošana.

Dārza māju apbūves funkcionālās zonas, kas ir dārzkopības sabiedrību „Kalnadrivas” un „Sīļi” teritorijas, atļautā izmantošana apbūvei noteikta - dārza māja, individuālā dzīvojamā māja, neliels mazumtirdzniecības pakalpojumu objekts, privāts mājas bērnudārzs, saimniecības ēka, kā palīgizmantošana – sporta būve un viesu māja, bet nav doti nosacījumi, kā nodrošināt jaunos iespējamās objektus ar to funkcionēšanai nepieciešamajām inženierkomunikācijām. Pašreiz šajās teritorijās vērojama dārza māju pielāgošana dzīvošanai arī ziemas mēnešos, kā arī tiek būvētas savrupmājas. Visa dārzkopības sabiedrību teritorija ir bez vienota kanalizācijas tīkla, īpašnieki ierīkojuši izsmelamos rezervuārus, pārsvarā izbūvētas kanalizācijas bedres un notiek vai nu nesankcionēta to satura izvadīšana ārpus savas teritorijas, vai iesūcināšana gruntī, kas Apbūves noteikumos nav noteikta kā aizliegta darbība. Ielu (21 iela) platumi sarkanajās

līnijās lielākoties noteikti 6 metri, kas var apgrūtināt apkalpojošo dienestu (ugunsdzēsības, medicīniskā u.c. dienestu) piekļūšanu (skat. 4. attēlu).

4.attēls. Dārkopības sabiedrības „Kalnadruvas” teritorijā esošās ielas

Secinājums: Teritorijas transformācija par pastāvīgām dzīvojamās apbūves teritorijām būtu atļaujama tikai gadījumos, ja tiktu izpildīti konkrēti nosacījumi attiecībā uz apbūves blīvumu, inženierkomunikāciju un transporta infrastruktūras nodrošinājumu.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā iekļautas platības, kurās galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir mazstāvu daudzdzīvokļu namu un rindu māju dzīvojamā apbūve ar īres vai privātiem dzīvokļiem. Atļautā izmantošana noteikta: mazstāvu daudzdzīvokļu nams, rindu māja, savrupmāja, dvīņu māja, pirmsskolas izglītības iestāde, darījumu iestāde, pārvaldes iestāde, sporta būve, pakalpojumu objekts, atsevišķā zemesgabālā mazumtirdzniecības veikals, zemesgabalos pie maģistrālajām ielām - degvielas uzpildes stacija. Palīgizmantošana – individuālā darba veikšanas vieta, viesu nams, viesnīca, saimniecības ēka.

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir daudzstāvu daudzdzīvokļu namu dzīvojamā apbūve. Atļautā izmantošana: daudzstāvu daudzdzīvokļu nams, rindu māja, savrupmāja, dvīņu māja, pirmsskolas bērnu iestāde, sporta būve, atsevišķā zemesgabālā pārvaldes iestāde, kultūras iestāde, ārstniecības iestāde, darījumu iestāde, atsevišķā zemesgabālā, ja par to ir veikta sabiedriskā apspriešana, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, zemesgabalos pie pilsētas nozīmes maģistrālajām ielām degvielas un gāzes uzpildes stacija. Palīgizmantošana – individuālā darba veikšana, pašapkalpošanās veļas mazgātava, saimniecības ēka.

Arī citās funkcionālajās zonās Apbūves noteikumos ir detalizēts atļautās izmantošanas uzskaitījums, tā vietā jaunajos Apbūves noteikumos jānosaka vispārīgāka teritorijas izmantošana.

1974.gadā izstrādāts un apstiprināts Alūksnes pilsētas ģenerālais plāns un transporta komunikāciju shēma. Salīdzinot, kā pilsēta attīstījies kopš 1974.gada un kādas nostādnes realizētas, var secināt, ka ir teritorijas, kuras arī šodien ir aktuālas un attīstāmas, piemēram, perspektīvā Krišjāņa Barona iela un katlu mājas izbūve Rūpniecības ielā. Nerealizēta ir iecere par pilsētas stadiona izbūvi tagadējā veikala „Maxima” un degvielas uzpildes stacijas teritorijās Pils ielā.

2013.gadā izsniegtas 4 izziņas par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Alūksnes teritorijas plānojumam.

Kopsavilkums

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savrupmāju apbūves teritorijā - 600 m² (katrai dvīņu mājai – 400 m²). 2. Zemesgabala maksimālā platība – 2500 m². 3. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā rindu mājas sekcijai – 300 m², visos pārējos gadījumos - 400 m². 4. Dārza māju apbūves teritorija – 400 m², ja dārza māja transformējas par savrupmāju tipa apbūvi – 600 m². 5. Komerčiāla rakstura ēku apbūves teritorijās – 600 m². 6. Sabiedrisko ēku un būvju apbūves teritorijas – 600 m².
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noteikts pilsētas attīstības stratēģiskais redzējums un telpiskā attīstību. 2. Izvērtētas un konkretizētas neatbilstošas izmantošanas teritorijas.
Administratīvajā teritorijā izveidotās darba grupas priekšlikumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teritoriju funkcionālo zonējumu padarīt vispusīgāku attiecībā uz atļauto izmantošanu. 2. Pārskatīt perspektīvo apbūves teritoriju platības. 3. Paredzēt Peldu ielas atzara izveidošanu pie Miera ielas 12 un Peldu ielas 20 apbūves gabaliem. 4. Paredzēt rūpniecības zonu pašvaldībai piekritīgajā zemē pie Pleskavas ielas. 5. Par novada nozīmes kultūrvēsturisku objektu noteikt Ernsta Glikas stādītos ozolus.

2.2. Alsviķu pagasts

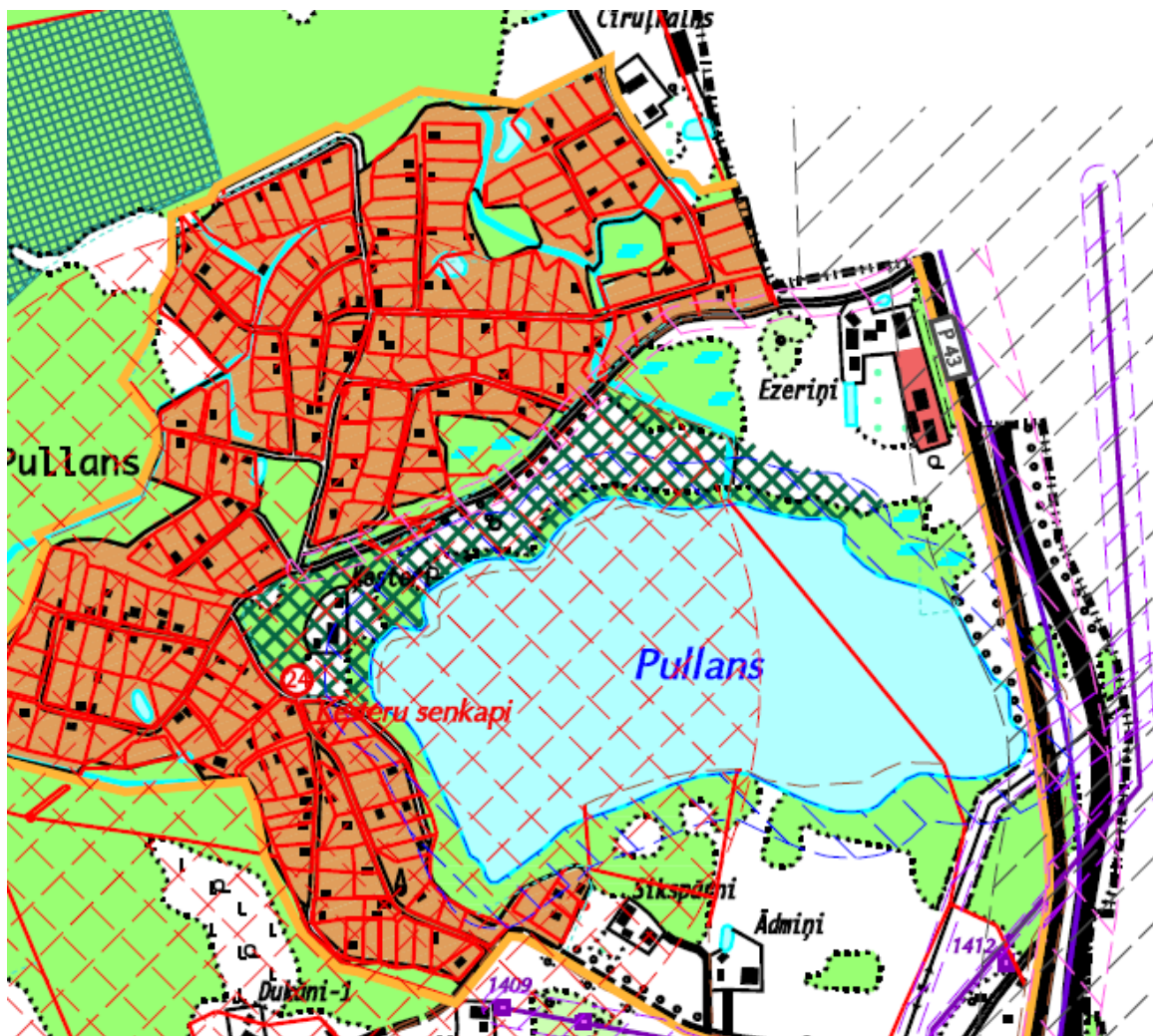
Alsviķu pagasta teritorijas plānojumu 2003.gadā izstrādāja SIA „Grupa 93”. Paskaidrojuma rakstā ir pietiekami plaša un vispusīga pagasta teritorijas analīze un situācijas raksturojums, taču izvirzītās prasības dažādu funkcionālo zonu apbūvei ir pārāk vispārīgas un nav pielāgotas konkrētam pagastam. Apbūves noteikumos pavisam noteiktas 12 funkcionālās zonas, bet trūkst informācijas un nosacījumu teritorijas izmantošanai par Turpmākās izpētes teritoriju un Vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijām. Grafiskajā daļā esošā degvielas uzpildes stacija iekļauta Aizupīšu ciema teritorijā, ēku aizņemtā platība iekrāsota ar pelēku svītrojumu, taču ne kartes leģendā, ne teksta daļā šai teritorijai nav noteikta funkcionālā zona.

Nav sniegti nosacījumi īpaši aizsargājamo teritoriju izmantošanai, tie pieminēti tikai paskaidrojuma rakstā. Teritorijas Apbūves noteikumos katram no zonējumiem ir noteiktas šauri specifiskas attīstības iespējas, kas, ņemot vērā ekonomisko situāciju, rada šķēršļus teritorijas attīstībai. Teritorijas plānojumā ir pretrunīgas prasības meža zemju

transformēšanai: paskaidrojuma rakstā noteikts, ka lauksaimniecībā izmantojamās zemes var apmežot, taču Apbūves noteikumos apmežošana kā atļautā darbība nav minēta.

Pie Alūksnes pilsētas robežas atrodas Pullana ciems, kur galvenokārt izvietotas dārza mājas. Esošais plānojums šo teritoriju paredz par perspektīvo individuāli dzīvojamo māju apbūves teritoriju. Plānojuma paskaidrojuma rakstā teikts, ka: „*turpmākā apdzīvotās vietas attīstība saistāma ar pakāpenisku un pārdomātu mazdārziņu un vasarnīcu teritoriju transformēšanu pastāvīgai dzīvošanai, vienlaicīgi risinot infrastruktūras (elektroapgāde, ūdensapgāde, kanalizācija un ceļu tīkls) uzlabošanas jautājumus*”.

Lai varētu dārza mājas apbūves gabalā uzbūvēt savrupmāju, būs nepieciešams izstrādāt detālplānojumu vai lokālplānojumu vismaz kvartāla robežās, rodot risinājumus ielu un inženierkomunikāciju izbūvei, jo, tāpat kā Alūksnes pilsētas dārza māju teritorijās, Pullanā nav vienota sadzīves notekūdeņu savākšanas tīkla, kā arī nav pašvaldībai piederošu ceļu/ielu tīkla.

5. attēls. Fragments no Alsviķu pagasta teritorijas plānojuma atļautās (plānotās) izmantošanas kartes. Brūnā krāsā - perspektīvās individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorija Pullana ciemā

Alsviķu pagasta Strautiņu ciema robeža noteikta pa zemes vienību robežām, tādējādi radusies situācija, ka fiziskas personas īpašumā esoša meža platība (apmēram 29ha) iekļauta ciema teritorijā, kas nav izmantojama ne apbūvei ne rekreācijai, bet zemes īpašniekam radīti ierobežojumi meža izmantošanā.

Ne Paskaidrojuma rakstā, ne Apbūves noteikumos nav ūdensteču saraksta. Aprobežojumi objektu aizsargjoslās ir noteikti Paskaidrojuma rakstā, nevis Apbūves noteikumos.

Kā potenciāli piesārņota teritorija minēta DUS „Gulbenes Degviela” teritorija Aizupītēs, bet pēc Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra šai teritorijai ir noteikta piesārņotas vietas kategorija.

Nav saraksta par dabas objektiem-dižkokiem un dižakmeņiem (tekstā pieminēts, ka saraksts dots pielikumā, taču šāda pielikuma nav), nav noteiktas ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām. Paskaidrojuma rakstā raksturotas 14 funkcionālo teritoriju veidi, bet Apbūves noteikumos - 12.

2013.gadā izsniegtas 5 izziņas par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Alsviķu pagasta teritorijas plānojumam, no tām 1 – dīķa ierīkošanai, 1- rūpnieciska rakstura ēkas celtniecībai.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās - atbilstoši Civillikumam. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās – 0,12 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Alsviķi, Strautiņi, Karva, Pullans, Aizupītes.
Pozitīvi teritorijas plānojuma risinājumi:	Esošais Alsviķu pagasta teritorijas un situācijas apraksts.

<p>Administratīvajā teritorijā organizētās darba grupas priekšlikumi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dārza māju apbūvi Pullana ciemā izdalīt kā teritoriju ar īpašiem noteikumiem, jo šajā teritorijā ir dārza mājas bez pašvaldībai piederoša ceļu tīkla un nav iespējama citu pakalpojumu sniegšanas iespēja, dārzus pārsvarā izmanto pilsētas iedzīvotāji, kuriem jau ir sava dzīves telpa. 2. Pārvērtēt esošo ciemu robežas. 3. Precizēt nosacījumus lauksaimniecības zemju apmežošanai. 4. Noteikt ugunsdzēsības vajadzībām nepieciešamās ūdens ņemšanas vietas. 5. Jaunas apbūves teritorijas paredzēt tikai esošo ciemu teritorijās. 6. Atdalot viensētu no pamatgabala, viensētas minimālo platību noteikt 1 ha, pārējos gadījumos 2ha. 7. Rūpniecisko zonu paredzēt Nēķenē, kur jau darbojas uzņēmums SIA „Almo Hardwood”, un Tūjā. 8. Grafiskajā daļā norādīt teritorijas, kas aizaugušas ar latvāņiem.
--	--

2.3. Annas pagasts

Annas pagasta teritorijas plānojumu ar grozījumiem 2009.gada izstrādājusi Annas pagasta pašvaldība, ir veikta SVID analīze. Kā galvenie ciema attīstības priekšnoteikumi minēti:

1. Novietojums pret pilsētām – tuvākā pilsēta Alūksne, kas ir 12 km no Annas pagasta centra. Citas tuvākās pilsētas: Gulbene - 27 km un Balvi - 27 km no pagasta centra;
2. Sociālās apkalpes, darījumu, pārvaldes, iestāžu, tirdzniecības un pakalpojumu objektu pieejamība.
3. Teritorijas sociālais prestižs un vizuālā pievilcība.

6. attēls. Annas pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Annas pagasta pārvaldē 2012.gada 10.janvārī

Kartogrāfiskais materiāls ir pārskatāms un viegli lasāms.

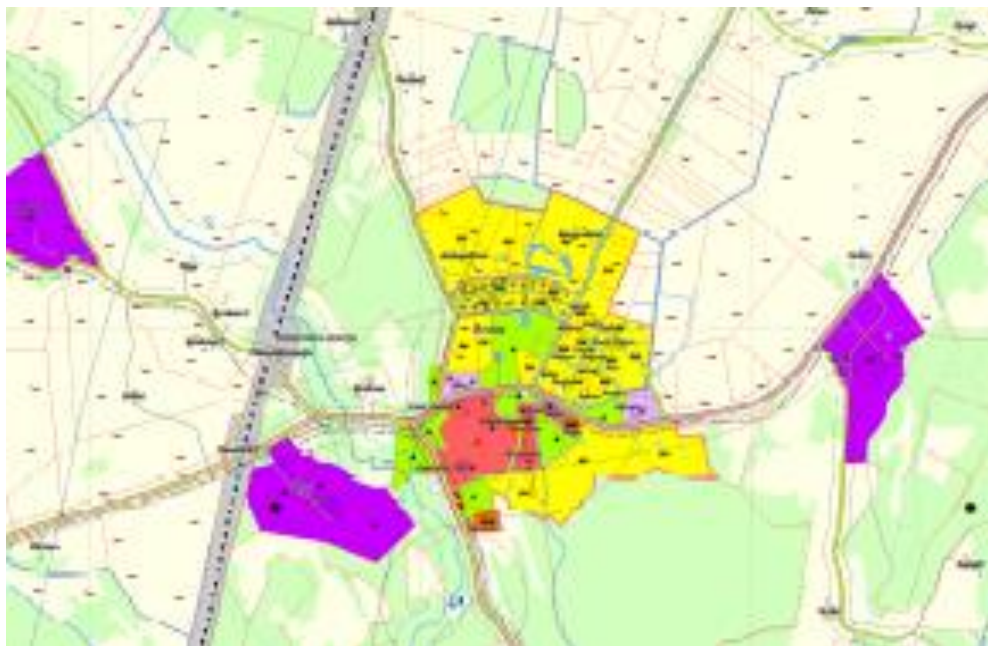
Ir izstrādāti teritorijas attīstības risinājumi un pamatojumi. Annas pagasta teritorijas plānojumā ir paredzēts saglabāt pašreizējo pagasta teritorijas apdzīvojuma struktūru, neveidojot jaunas blīvi apdzīvotas vietas ārpus ciema teritorijas. Šīs nostādnes jāsaglabā arī pašreiz izstrādājamā teritorijas plānojumā, jo tuvākajā nākotnē nav paredzama būtiska nepieciešamība pēc jaunām apbūves teritorijām.

Apbūves noteikumos nav noteiktas prasības potenciāli piesārņotām vietām un riska objektiem.

Ir norādīta vajadzība uzlabot apgaismes situāciju ciematā, tāpēc teritorijas plānojumā ir paredzēts, ka inženiertehniskajām komunikācijām rezervējami esošo un plānoto ielu sarkano līniju koridori. Kopumā, izņemot ciema robežu un perspektīvo individuālo dzīvojamo māju apbūves teritoriju samazināšanu, jaunajā novada teritorijas plānojumā Šobrīd spēkā esošā Annas pagasta teritorijas plānojuma risinājumi atstājami bez būtiskām izmaiņām.

Neatbilstoša jaunā teritorijas plānojuma nostādnēm ir norma, kas atļauj vienā zemesgabalā atrasties 2 dzīvojamām mājām.

Lai arī pagasta centrs ir salīdzinoši tuvu Alūksnes pilsētai (12 km), pārāk optimistiski ir plānots attīstīt individuālo māju būvniecību, paredzot tam lielas lauksaimniecībā izmantojamās platības. Kā negatīvs ciema attīstībā minams fakts, ka dzīvojamo apbūvi no sabiedriskās apbūves atdala valsts autoceļš V396, kas rada draudus satiksmes un iedzīvotāju pārvietošanās drošībai, tāpēc nākotnē būtu plānojama gājēju trotuāra izbūve.

7. attēls. Fragments no Annas pagasta teritorijas plānojuma plānotās (atļautās) izmantošanas kartes. Dzeltenā krāsā – individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijas, violetā – ražošanas teritoriju apbūve, sarkanbrūnā – sabiedrisko objektu apbūve

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās - 2 ha, atļauta 2 savrupmāju ar saimniecības ēkām apbūve. 2. Individuālās dzīvojamās apbūves teritorijās – 0,25 ha (paskaidrojuma rakstā un Apbūves noteikumos platības nesakrīt).
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Anna.
Pozitīvi teritorijas plānojuma risinājumi	Aprakstošā daļa, kas saistīta ar tūrismu un rekreāciju, grafiskā daļas kartes.

Administratīvajā teritorijā izveidotās darba grupas priekšlikumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvērtēt esošās ciema robežas, jo vietām robeža noteikta pa īpašuma robežu, tajā ietilpst neapbūvēti zemesgabali, ko izmanto lauksaimniecības vajadzībām. 2. Ciema ielām noteikt sarkanās līnijas. 3. Noteikt vietējas nozīmes lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas. 4. Minimālo jaunveidojamo zemesgabala platību lauksaimniecības zemēs noteikt 1 ha. 5. Rūpnieciskās zonas plānojumā parādīt SIA „Deiwoss” teritoriju un papildu izvērtēt bijušā cūku kompleksa „Dainas” teritoriju (uzrunāt ēku īpašnieku par viņa iecerēm šajā teritorijā). 6. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisko teritoriju noteikt Kalncempju pagasta Viktora Ķirpa Ates muzeju.
--	---

2.4. Ilzenes pagasts

Ilzenes pagasta teritorijas plānojumu 2003.gadā izstrādāja SIA „Grupa93”. Paskaidrojuma rakstā pagasta esošās situācijas raksturojums veikts pietiekami detalizēti, bet teritorijas zonējuma risinājumi un zonu izmantošanas nosacījumi ir vispārīgi, kas ir identiski visiem šīs komercsabiedrības izstrādātajiem teritorijas plānojumiem 2003.gadā.

8. attēls. Ilzenes pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Ilzenes pagasta pārvaldē 2012.gada 17.janvārī

Minētās teritorijas attīstības nozīmīgākās priekšrocības:

1. Neliela kompakta teritorija vienlīdz pieejamā attālumā no Alūksnes un Gulbenes.
2. Līdzenas, auglīgas, plašas meliorētas platības - priekšrocība lauksaimniecības attīstībai.

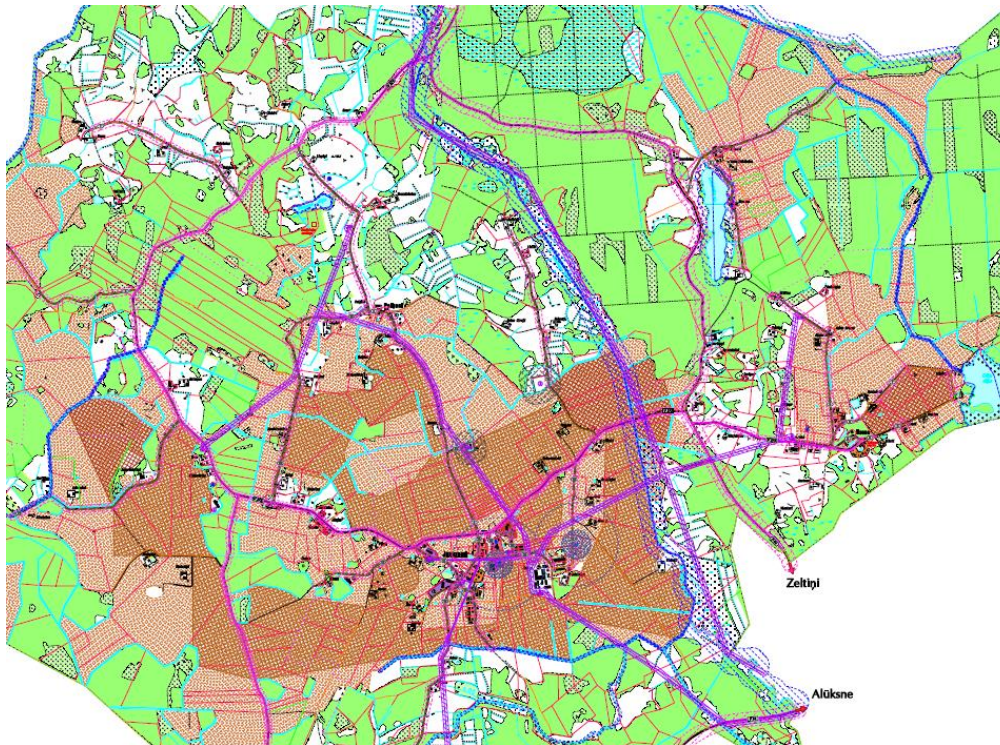
Paskaidrojuma rakstā minēts, ka būtiskākie ieguldījumi inženiertehniskajā apgādē nepieciešami ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas jomas sakārtošanai un modernizācijai. Pagastā noteiktas lielākas un mazākas ražošanas teritorijas, kas visas ir padomju gados uzbūvētas darbnīcas vai lopkopības fermas. Uz šo brīdi saimnieciskā

darbība notiek divās ražošanas teritorijās, kas tiks noteiktas kā rūpnieciskā zona arī jaunajā teritorijas plānojumā. Pēc platības un ietilpības, perspektīvākais ir bijušais „Grīvu” komplekss, kurā šobrīd ir uzsākta saimnieciskā darbība.

Plānojumā Ilzenes pagastā ir noteiktas gan nacionālas, gan rajona nozīmes lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumiem Nr.977 „Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām”, Alūksnes novada teritorijā neatrodas nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Sarunā ar pagasta pārvaldes speciālistiem tika nonākts pie atziņas, ka arī jaunajā teritorijas plānojumā iepriekš par augstvērtīgām lauksaimniecības zemēm atzītās teritorijas saglabājamās kā vietējas nozīmes lauksaimniecības zemes, nosakot tām ierobežojumus zemes sadalīšanā un apmežošanā, tādējādi radot atbalstu lauksaimniecības attīstībai un vērtīgo lauksaimniecības zemju saglabāšanai.

Plānojuma teksta daļā trūkst norādes par ugunsdzēsšanas vajadzībām noteiktām ūdens ņemšanas vietām.

Aizsargjoslu platumi un noteiktie aprobežojumi tajās ir noteikti Paskaidrojuma rakstā, kas nav juridiski saistošs dokuments.

9. attēls. Fragments no Ilzenes pagasta teritorijas plānojuma plānotās (atļautās) izmantošanas kartes. Tumši brūnā un gaiši brūnā krāsā – attiecīgi nacionālas un rajona nozīmes lauksaimniecības zemes

Apbūves noteikumos trūkst pielikumu ar objektu sarakstiem, kas attiecas uz dažādiem aprobežojumiem aizsargjoslās, piemēram, kultūrvēsturisko objektu, ūdensteču un ūdenstilpņu teritorijas. Teritorijas atļautās (plānotās) izmantošanas kartē ir norādīts apzīmējums - perspektīvās individuālo māju dzīvojamās teritorijas, bet grafiskajā daļā šādas teritorijas nav noteiktas.

2013.gadā izsniegta 1 izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Ilzenes pagasta teritorijas plānojumam – ūdenssaimniecības rekonstrukcijai Jaunzemu ciemā.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Vērtīgās lauksaimnieciskās teritorijās - 20 ha, rajona nozīmes lauksaimniecības zemēs – 2,5ha. 2. Lauksaimniecības teritorijās – pēc Civillikuma, atļauta 1 viensēta ar saimniecības ēkām, ja zemesgabals ir 2 ha un mazāks. 3. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās – 0,12 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Jaunzemi.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Paskaidrojuma rakstā noteikti katras teritorijas turpmākās attīstības priekšnosacījumi.
Administratīvajā teritorijā izveidotās darba grupas priekšlikumi	1. Saskaņā ar normatīvo aktu regulējumu Ilzenes pagastā vairs netiek noteiktas nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas. Jaunajā novada teritorijas plānojumā pārskatīt iespēju šīs teritorijas izdalīt kā vērtīgas lauksaimniecības teritorijas ar specifiskākām prasībām kā pārējām lauksaimniecības jeb lauku zemēm. Minimālā jaunveidojamā zemes gabala lielumu noteikt 5 ha platībā. 2. Noteikt ugunsdzēsības vajadzībām nepieciešamās ūdens ņemšanas vietas. 3. Noteikt vietējas nozīmes lauksaimniecības zemes, tāpat noteikt ierobežojumus to dalīšanai - minimālais zemesgabala lielums vismaz 5 ha. 4. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisko objektu noteikt bijušo Čonku skolas ēku.

2.5. Jaunalūksnes pagasts

Jaunalūksnes pagasta teritorijas plānojumu 2007.gadā izstrādāja SIA „Grupa93”. Tā kā teritorijas plānojums izstrādāts salīdzinoši vēlāk kā citos pagastos, gan Apbūves noteikumu, gan paskaidrojuma raksta kvalitāte ir daudz labāka. Ir izstrādāts arī Vides pārskats.

Paskaidrojuma rakstā veikta plaša esošās pagasta teritorijas situācijas analīze un raksturojums. Ir izstrādāts teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumu kopsavilkums. Teritorijas plānojums paredz esošās apdzīvojuma struktūras saglabāšanu, līdzšinējās saimnieciskās darbības turpināšanas iespējas un esošo pakalpojumu saņemšanas iespēju nodrošināšanu.

Pagasta teritorija ir sadalīta 18 funkcionālajās zonās, katrai norādīts apzīmējums kartē: gan esošais, gan plānotais, kā arī norādīti šajās zonās paredzamie nekustamā īpašuma lietošanas mērķu kodi. Grafiskā daļa izstrādāta pārskatāmi un saprotami. Noteikta arī prioritārā teritorija, kurai izstrādājams detālplānojums – mazdārziņu un vasarnīcu teritorija. Pagasta teritorijā ir nozīmīgi rekreācijas un tūrisma attīstības resursi. Alūksnes ezers un Pededzes upe ir potenciālākie objekti un to apkārtnē primāri paredzēta rekreācijas mērķiem. Jaunalūksnē nav noteiktas pagasta nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas vai objekti.

10. attēls. Jaunalūksnes pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Jaunalūksnes pagasta pārvaldē 2012.gada 11.janvārī

Ražošanas objektu apbūves teritorijas atrodas Kolbergī, pašā ezera krastā, tas atzīmējams kā negatīvākais no ciemata attīstības faktoriem (skat.9.attēlu). Pozitīvi vērtējama atziņa, ka „*teritorijas Kolbergā ciemā iespēju robežās pārprofilējamas vidi mazāk ietekmējošai izmantošanai (darījumu/tehniskās apbūves objektu vajadzībām), neļaujot to paplašināšanu ražošanas mērķiem*”. Kolbergis, atrodas stratēģiski izdevīgā vietā – tuvu pilsētas centram, asfaltēta autoceļa Alūksne-Zaiceva malā. Teritorija var attīstīties par uzņēmējdarbībai un dzīvošanai pateicīgu vietu.

2013.gadā izsniegtas 3 izziņas par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Jaunalūksnes pagasta teritorijas plānojumam – ūdenssaimniecības rekonstrukcijai Bejas ciemā ciemā, 1 – plānotai apmežošanai, 1 - ēku rekonstrukcijai.

11. attēls. Fragments no Jaunalūksnes pagasta Kolberģa ciema teritorijas plānojuma plānotās (atļautās) izmantošanas kartes, violetā krāsā – ražošanas uzņēmumu apbūve

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	<ol style="list-style-type: none"> 1. Novada nozīmes lauksaimniecības zemēs – 1 ha. 2. Lauksaimnieciskās teritorijās – 0,5 ha, Alūksnes ezera zonā – 1 ha. 3. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās – 0,12 ha. 4. Vienā zemes vienībā atļauts celt vienu savrupmāju.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kolberģis. 2. Beja.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Turpmākās attīstības priekšnosacījumi. 2. Pašvaldības īpašumā un lietojumā esošo zemju izvērtējums.

Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Esošajā teritorijas plānojumā minētās rajona nozīmes lauksaimniecības zemes noteikt kā novada nozīmes lauksaimniecībā izmantojamās zemju teritorijas un izstrādāt prasības to izmantošanai. 2. Noteikt ielu un ceļu sarkanās līnijas Kolbergā un Bejas ciemos. 3. Aktualizēt pašvaldības autoceļu aizsargjoslu platumus ārpus ciema teritorijām (esošajā plānojumā noteikta 15 m aizsargjosla). 4. Ražošanas zonu Kolbergā ciemā Alūksnes ezera krastā novērtēt kā neatbilstošas izmantošanas teritoriju. 5. Noteikt šādas rūpnieciskās apbūves teritorijas: SIA „Taides” ražošanas teritoriju un perspektīvās teritorijas Visikumā, ceļa Alūksne – Zaiceva malā. 6. Teritorijas plānojumā attēlot latvāņu invadētās teritorijas. 7. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisku objektu noteikt Bejas skolu.
--	--

2.6. Jaunannas pagasts

Jaunannas pagasta teritorijas plānojuma teksta daļu izstrādājusi Jaunannas pagasta padome 2003.gadā. Nav pieejams kartogrāfiskais materiāls.

Paskaidrojuma rakstā noteikta Jaunannas pagasta vīzija: Jaunanna – viena no Ziemeļvidzemes sakoptākajām teritorijām. Kā viena no teritorijas attīstības priekšrocībām minēts salīdzinoši izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums – 17 km no Alūksnes, 28 km no Balviem un Gulbenes, kā arī pievilcīgā daba. Ir plašs esošās situācijas apraksts ar pievienotiem ilustratīviem foto materiāliem. Katrai teritorijai noteikti turpmākās attīstības priekšnosacījumi.

Apbūves noteikumos nav noteiktas prasības dabas aizsardzības teritorijām, lai gan paskaidrojuma rakstā tās ir aprakstītas. Aizsargjoslu platumi un noteiktie aprobežojumi tajās ir Paskaidrojuma rakstā, kas nav juridiski saistošs dokuments.

Pagastā ir gan valsts, gan rajona nozīmes lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Paskaidrojuma rakstā noteikti ierobežojumi to sadalīšanai un izmantošanai, turpretim Apbūves noteikumos tie nav minēti, kas teritoriālplānojuma praktiskajā lietošanā var radīt juridiska rakstura problēmas.

Teritorijas plānojumā apskatīts ciemats kā blīvi apdzīvota vieta, noteikti nosacījumi individuālās apbūves teritorijām, bet Jaunannas ciema teritorija nav noteikta un tai nav piešķirts ciema statuss, kā arī nav noteiktas ielu/ceļu sarkanās līnijas. Pašvaldības autoceļiem noteikta 15 m aizsargjosla, Panāsītes upei noteikta 50 m aizsargjosla, kas neatbilst Aizsargjoslu likuma prasībām.

12. attēls. Jaunannas pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Jaunannas pagasta pārvaldē 2012.gada 10.janvārī

Blīvi apdzīvotai vietai „Jaunanna” trūkst mazāka mēroga atsevišķa kartogrāfiskā materiāla, kopējā kartē šī vieta grūti pārskatāma.

11. attēls. Fragments no Jaunannas pagasta teritorijas plānojuma ar zemes izmantošanas veidiem

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 2 ha. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās 0,25 ha. 3. Vienā zemes vienībā atļauts celt vienu savrupmāju.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Nav noteikta.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Labi aprakstītas dabas aizsardzības teritorijas.
Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	1. Saskaņā ar normatīvo aktu regulējumu Jaunannas pagastā vairs netiek noteiktas nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas, jaunajā novada teritorijas plānojumā pārskatīt iespēju šīs teritorijas izdalīt kā vērtīgas lauksaimniecības teritorijas ar specifiskākām prasībām kā pārējām lauksaimniecības jeb lauku zemēm. 2. Noteikt Jaunannas ciema robežas, ielu/ceļu sarkanās līnijas. 3. Precizēt pašvaldības autoceļu aizsargjoslas, Panāsītes upes aizsargjoslu, dabas objektu sarakstu. 4. Vietējas nozīmes lauksaimniecības zemju minimālā jaunveidojamā zemes gabala lielumu noteikt 5 ha. 5. Par rūpnieciskās apbūves zonu noteikt zemes „Priekškalni” teritoriju. 6. Par novada nozīmes kultūrvēsturisku objektu noteikt Jaunannas vecās ūdensdzirnavas. 7. Noteikt applūstošās teritorijas.

2.7. Jaunlaicenes pagasts

Jaunlaicenes pagasta teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā sadarbībā ar Valsts zemes dienesta Latgales reģionālo nodaļu. Paskaidrojuma rakstā īsā un koncentrētā veidā sniegts pagasta teritorijas vispārējs raksturojums, jo izvērstāks situācijas raksturojums tika ietverts Jaunlaicenes pagasta attīstības programmā. Jaunlaiceni paredzēts attīstīt kā tūristu iecienīta teritoriju. Pagasta teritoriju šķērso maģistrālais gāzes vads, pa kuru tiek transportēta gāze ar spiedienu līdz 55 bāriem. Maģistrālais gāzes vads ir definēts kā sprādzienbīstama iekārta.

Ne Paskaidrojuma rakstā, ne Apbūves noteikumos nav izvērtētas potenciāli piesārņotās teritorijas un noteiktas to izmantošanas ierobežojumi. Pavisam nosauktas 27 vaļējas ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām, bet, lai tās noteiktu arī jaunajā teritorijas plānojumā, jāizvērtē, vai visām iespējams nodrošināt ugunsdzēsēju transporta piekļuvi.

Perspektīvā savrupmāju apbūve paredzēta ciema teritorijā. Ir pretrunas starp Paskaidrojuma rakstu, Apbūves noteikumiem un Grafisko daļu. Gan Paskaidrojuma rakstā, gan Grafiskās daļas leģendā noteikta daudzdzīvokļu māju apbūves teritorija, bet kartē šī teritorija nav atzīmēta, kā arī Apbūves noteikumos nav nosacījumu šīs teritorijas izmantošanai. Daudzdzīvokļu namu apbūve iekļauta darījumu iestāžu un sabiedriskās nozīmes objektu apbūves teritorijā.

Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka „būvniecība aizsargājamo ainavu apvidū pieļaujama tikai atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam un detālpārplānojumam”, bet Apbūves noteikumos, kas ir juridiski saistošs dokuments, atbilstoši, ka „jāievēro Apbūves noteikumu un reglamentējošo tiesību aktu prasības”.

13. attēls. Jaunlaicenes pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Jaunlaicenes pagasta pārvaldē 2012.gada 16.janvārī

2013.gadā izsniegtas 4 izziņas par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Jaunlaicenes pagasta teritorijas plānojumam: 1 – ūdenssaimniecības rekonstrukcijai Jaunlaicenes ciemā, 1 – plānotai apmežošanai, 2 – meliorācijas sistēmu izbūvei un rekonstrukcijai.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 2 ha. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās 0,25 ha. 3. Maksimālā viensētas pagalma platība – 0,3ha, ciema robežās - 0,2 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Jaunlaicene.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma	1. Uzskaitīti visi aizsargājamie kultūras un

risinājumi	dabas objekti un pieminekļi. 2. Norādītas piesārņotās teritorijas, ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām.
Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	1. Precizēt ģeodēzisko punktu atrašanās vietas. 2. Minimālo jaunveidojamā zemesgabala lielumu noteikt 1 ha. 3. Teritorijas plānojumā atainot latvāņu invadētās teritorijas pie „Raudiņu” mājām. 4. Rūpnieciskās apbūves zonas noteikt jau esošās ražošanas teritorijās. 5. Precizēt ciema robežas.

2.8. Kalncempju pagasts

Kalncempju pagasta teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā. Paskaidrojuma rakstā trūkst situācijas raksturojuma par pagasta teritoriju. Apbūves noteikumos noteikts, ka ciema teritorijā esošām ielām jābūt sarkanajām līnijām, taču saraksta ar sarkano līniju platumiem nav.

Tiek norādīti nosacījumi ainaviski nozīmīgām zemēm, taču ne kartē, ne teksta daļā teritorijas nav norādītas. Ir pieejama tikai pagasta teritorijas esošās un atļautās (plānotās) izmantošanas karte. Paskaidrojuma rakstā ir noteikts, ka „*ainaviski vērtīgās lauksaimniecības zemes izdalītas ar mērķi, lai saglabātu lauksaimniecības zemes ar augstu estētisko vērtību*”, bet grafiskajā daļā šādas teritorijas nav norādītas.

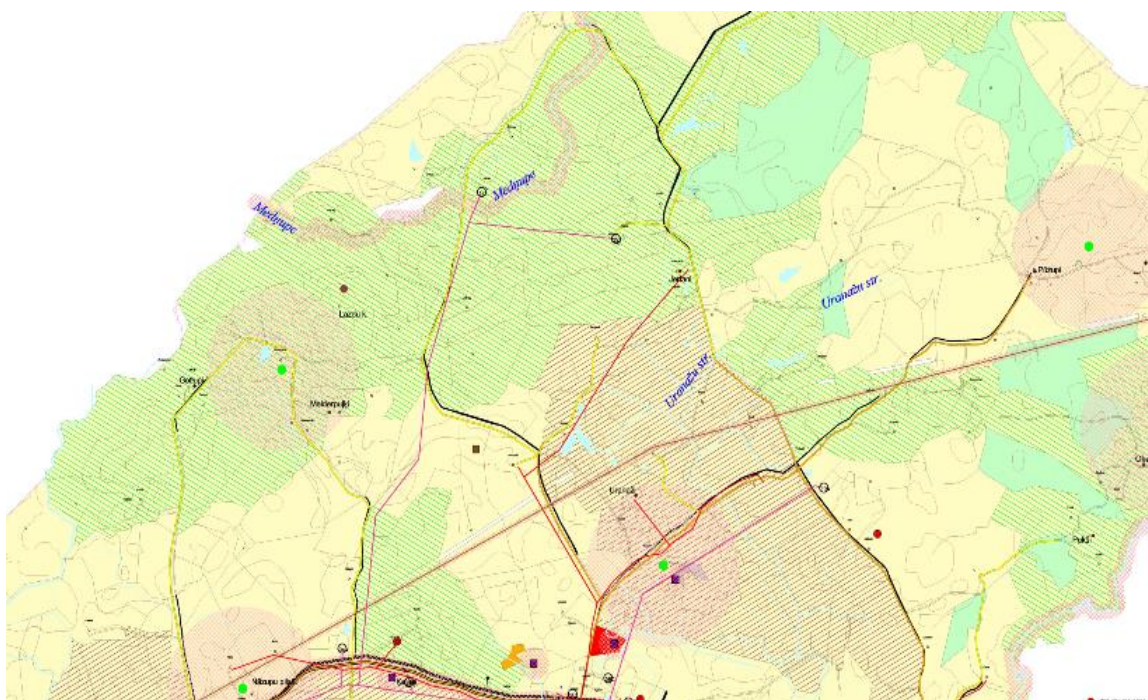
14. attēls. Kalncempju pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Kalncempju pagasta pārvaldē 2012.gada 10.janvārī

Paskaidrojuma rakstā atzīmēta situācija par iedzīvotāju skaita krasu samazināšanos, ko veicina pagasta ģeogrāfiskā atrašanās vieta. Ir noteikta sabiedrības nozīmes teritorija - bijusī brīvdabas estrādes vieta, taču pašreiz šī teritorija jau ir

aizaugusi, un vismaz 20 gadus tur nav notikuši nekādi pasākumi, pie tam, ņemot vērā mazo iedzīvotāju skaitu, šī teritorija zaudējusi savu funkcionalitāti.

Pagastā ir noteiktas plašas teritorijas, kas paredzētas apmežošanai.

Lai gan paskaidrojuma rakstā minēts, ka noteiktasperspektīvās ģimeņu māju apbūves teritorijas, grafiskajā daļā tās nav atainotas. Apbūves noteikumi ļoti vispārināti un standartizēti. Pastāv ievērojamas pretrunas starp paskaidrojuma rakstu un Apbūves noteikumiem attiecībā uz teritorijas zonējumu. Paskaidrojuma rakstā noteiktas 17 zonas, piemēram, individuālo mājlopu novietņu un saimniecības ēku apbūves teritorija, doti izmantošanas nosacījumi, bet Apbūves noteikumos noteiktas 13 izmantojamās teritorijas. Paskaidrojuma rakstā minēts, ka pagastā nav jauktas nozīmes apbūves teritoriju, bet Apbūves noteikumos, savukārt, šādām teritorijām noteikti izmantošanas nosacījumi. Aizsargjoslu platumi un noteikti aprobežojumi tajās ir paskaidrojuma rakstā, kas nav juridiski saistošs dokuments.

15. attēls. Fragments no Kalncempju pagasta teritorijas plānojums ar zemes izmantošanas veidiem. Teritorijas zaļā krāsā – apmežojamās teritorijas, tumši dzeltenā – sabiedriskās nozīmes objektu teritorijas

2013.gadā izsniegta 1 izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Kalncempju pagasta teritorijas plānojumam – meliorācijas sistēmu izbūvei un rekonstrukcijai.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 5 ha. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijām - nav nosacījumu.
--	---

Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Kalnecmpji.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Noteikti pagasta nozīmes kultūrvēsturiskie objekti.
Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizēt pašvaldības autoceļu aizsargjoslas. 2. Ciema teritorijā ielām noteikt sarkanās līnijas. 3. Precizēt ciema robežas. 4. Noteikt ģeodēzisko atbalsta punktu atrašanās vietas. 5. Izstrādāt nosacījumus lauksaimniecības zemju apmežošanai. 6. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisko objektu noteikt Viktora Ķirpa Ates muzeja teritoriju (kopā ar Annas pagastā esošajām ēkām).

2.9. Liepnas pagasts

Liepnas pagasta teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā. Autors - SIA bezpeļņas organizācija „Ziemeļvidzemes reģionālās attīstības fonds”.

Pagastam noteiktas 13 teritoriju izmantošanas zonas, uzskaitīti visi dabas pieminekļi un objekti. Pagasta attīstībā kā stiprās puses minēta dabas resursu bagātība (meži, derīgie izrakteņi) un ekoloģiski tīra vide, bet kā vājās puses – pagasta ģeogrāfiskais stāvoklis: attālums līdz tirgiem, līdz reģionālajiem centriem un galvaspilsētai. Par prioritāro uzņēmējdarbības nozari noteikta kokapstrāde. Teritorijas plānojumā atzīmētas rajona nozīmes vērtīgas lauksaimniecībā izmantojamās zemes un ainaviski vērtīgas zemes, kurām noteikti ierobežojumi zemes sadalīšanai un apmežošanai.

16. attēls. Liepnas pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Liepnas pagasta pārvaldē 2012.gada 10.janvārī

Ir pretruna par atļauto lauksaimniecības zemju apmežošanu: ja Paskaidrojuma rakstā minēts, ka „atļauta zemju transformācija citos zemes izmantošanas veidos (piemēram, meža zemē, apbūvē)”, nav norādes, kādas kategorijas lauksaimniecībā izmantojamās zemes pakļaujamās apmežošanai. Savukārt Apbūves noteikumos attiecībā uz lauksaimnieciskām zemēm ir norādīts: „nav vēlams zemes transformācija meža zemēs”. Nav minētas visas potenciāli piesārņotās vietas, saskaņā ar potenciāli piesārņoto vietu reģistru, un noteikti šo teritoriju izmantošanas nosacījumi. Grafiskajā daļā atainotas iespējamās riska teritorijas, bet paskaidrojuma rakstā nav aprakstīta šo teritoriju iespējamā riska pakāpe.

Liepnas pagasts ir ar mežiem bagātākais pagasts novadā, tāpēc mežu ugunsdrošībai pievēršama īpaša uzmanība. Apbūves noteikumos nav sadaļas par aizsargjoslām, to nosacījumi noteikti Paskaidrojuma rakstā, kas nav juridiski saistošs dokuments.

Ciema teritorijas robežas noteiktas kompaktas. Pozitīvi vērtējami risinājumi attiecībā uz blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas plānošanu. Ciema teritorija ir plānota kompakti un vērsta uz ciema robežu iekšējo teritoriju neapbūvēto zemju apgūšanu. Ja esošās ražošanas zonas nosaka jaunajā teritorijas plānojumā kā rūpniecības teritorijas, jāizvērtē vajadzība to atstāšanai ciema robežās. Kā negatīvs aspekts ciema funkcionēšanā jāmin esošās apbūves līnijas esamība tuvu autoceļam, kas rada papildus draudus iedzīvotāju pārvietošanās drošībai, jo trūkst gājējiem nodalītas joslas/ietves.

17. attēls. Fragments no Liepnas pagasta Liepnas ciema teritorijas plānojuma plānotās (atļautās) izmantošanas kartes. Tumši rozā krāsā – ražošanas uzņēmumu apbūve

2013.gadā izsniegtas 2 izziņas par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Liepnas pagasta teritorijas plānojumam: 1 - meliorācijas sistēmu izbūvei un rekonstrukcijai, 1- kūdras ieguvei.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 2 ha, (paskaidrojuma rakstā 2-3 ha). 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās – 0,25 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Liepna.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Pagasta esošās situācijas apraksts.
Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	1. Precizēt ciema robežas. 2. Precizēt ģeodēzisko atbalsta punktu atrašanās vietas. 3. Ciema teritorijā esošajiem pašvaldības ceļiem aizsargjoslas noteikt kā ielu sarkanās līnijas. 4. Minimālo jaunveidojamā zemesgabala lielumu noteikt 1 ha platībā. 5. Rūpnieciskās apbūves zonu neatstāt ciema teritorijā. 6. Paredzēt nosacījumus apmežojamām teritorijām. 7. Par novada nozīmes piemiņas vietu noteikt Liepnas kaujas vietu ar piemiņas akmeni.

2.10. Malienas pagasts

Malienas pagasta teritorija plānojumu 2005.gadā izstrādājusi SIA „Grupa93”. Paskaidrojuma rakstā pēc situācijas analīzes sniegti turpmākās attīstības priekšnosacījumi un katras teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi. Atzīmēts, ka „*Alūksnes rajona kontekstā Malienas pagasta transporta infrastruktūra un ģeogrāfiskais novietojums vērtējams kā vidēji izdevīgs, ko pamato 20 minūšu attālums līdz novada administratīvajam centram. Asfalta seguma ceļu neesamība apgrūtina teritorijas sasaisti ar apkārtējām teritorijām, kas ir nozīmīgs uzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma tirgus attīstību kavējošs faktors. Teritorija ir neliela, ar nebūtiskiem dabas resursiem, mazu iedzīvotāju skaitu.*” Lauku ainavas rakstura saglabāšanai, kā minimālā nesadalāmā platība jaunveidojamam zemesgabalam, noteikta 0,3 ha, kas ir par mazu, jo veicina zemju sadrumstalotību un neefektīvu zemju izmantošanu, piemēram, ārpus ciemiem var tikt veikta zemes parcelācija, sadalot 10 ha lielu zemes gabalu 33 zemes gabalos.

Paaugstināta riska teritoriju pagastā nav.

18. attēls. Malienas pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Malienas pagasta pārvaldē 2012.gada 11.janvārī

Būtiskākās vajadzības infrastruktūras attīstības jomā saistāmas ar ūdensvada un kanalizācijas sistēmu atjaunošanu, ietverot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju Brencu ciemā.

Paskaidrojuma rakstā minēts, ka turpmākajos gados pagastā neprognozējas iedzīvotāju skaita būtisks pieaugums un straujš pieprasījums pēc jaunām apbūves teritorijām, bet ciema zonējumā iekļautas daudz neapbūvētas lauksaimniecībā izmantojamas zemes, kurām kā plānotā izmantošana noteikta savrupmāju un sabiedriskas nozīmes objektu apbūve.

2013.gadā nav izsniegta neviena izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Malienas pagasta teritorijas plānojumam.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 0,3 ha. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās 0,3 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Brenci.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	1. Kartogrāfiskais materiāls. 2. Kultūrvēsturisko pieminekļu raksturojums.

<p>Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noteikt minimālās jaunveidojamās zemes platības lielumu 1 ha, novada nozīmes lauksaimniecības zemēm – 5 ha. 2. Precizēt artēzisko urbumu aizsardzībai nepieciešamos pasākumus. 3. Pārskatīt Brencu ciema robežās paredzētās perspektīvās jaukta darījuma un sabiedriskās apbūves un individuālo dzīvojamo māju teritorijas un to saglabāšanu saistībā ar šodienas situāciju, kā arī ciema robežu. 4. Noteikt lauksaimniecībā izmantojamo zemju (atsevišķi stāvoši mazas platības lauki, bez piekļuves iespējām) apmežošanas nosacījumus. 5. Rūpnieciskās apbūves zonu pagastā var neparedzēt, ja paplašina atļauto izmantošanu lauksaimniecības zemēs, atļaujot būtēt ražotnes, kas nav smagās rūpniecības kategorijā. 6. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisku objektu noteikt Malienas pamatskolu.
---	--

2.11. Mārupes pagasts

Mārupes pagasta teritorijas plānojumu 2005.gadā izstrādāja sadarbībā ar SIA „Grupa93”. Tāpat kā Malienas pagastam, plānojums izstrādāts kvalitatīvi un detalizēti, lai gan abu pagastu Apbūves noteikumi ir identiski. Paskaidrojuma rakstā, pēc situācijas analīzes, sniegti turpmākās attīstības priekšnosacījumi un katras teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumi, lai gan, atkal jāpiezīmē, ka pastāv daudz līdzības ar Malienas pagasta teritorijas plānojuma paskaidrojošo daļu.

Salīdzinoši ar apkārtējām teritorijām, Mārupes pagasts ir labi nodrošināts ar resursiem: mežu platībām, salīdzinoši auglīgām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, tūrisma attīstībai izmantojamiem resursiem. Aprakstīta situācija sakarā ar sākotnējo SIA „Mūsu HES” ieceri uz Pededzes upes izbūvēt HES - mainoties normatīvo aktu prasībām, nonākts pie secinājuma, ka Mārupes dzirnavu HES atjaunošana nav iespējama.

Paskaidrojuma rakstā minēts, ka Mārupes pagasts izceļas ar lauksaimniecībā izmantojamo zemju sakoptību, Vidzemei tipisku viensētu apdzīvojuma struktūru, mežu masīvu kompaktumu, kas atzīmējami kā raksturīgās ainavas iezīmes teritorijā.

Minēts, ka neapbūvējamas zaļās zonas teritorijas saglabājamās pie Pededzes upes (lejpus tilta), centrā pie autobusu pieturas, muižas dīķu tiešā apkārtnē, kas jāiekļauj arī jaunajā teritorijas plānojumā. Visplašākās iespējas izmantošanai tiek piedāvātas lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, netiek ierobežotas zemju transformēšanas iespējas citos izmantošanas veidos (apbūvei, apmežošanai). Apbūves noteikumos kā sekundārais izmantošanas veids minēts – mežsaimnieciska izmantošana, bet nav teikts, konkrēti kādas teritorijas drīkst apmežot. Mārupes pagastā saglabājamās novada nozīmes

lauksaimniecības teritorijas, kas atbilst arī Alūksnes novada ilgtspējīgas stratēģijas pamatnostādņēm.

19. attēls. Mārupes pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Mārupes pagasta pārvaldē 2012.gada 11.janvārī

Apdzīvojuma struktūrā galveno vietu ieņem Mārupes ciems – vēsturiski veidojusies un šobrīd lielākā apdzīvotā vieta pagasta teritorijā, kas atrodas Pededzes upes krastā, ainaviski izteiksmīgā vietā, saglabājot Mārupes muižas vēsturisko plānojumu. Ar ražošanu saistīto objektu apbūves teritorijas ir izvietotas ārpus ciema. Mārupes ciema teritorija noteikta kompakta (platība 53,3 ha), ņemot vērā apdzīvoto vietu augšanas tendences. Jaunas apbūves teritorijas paredzētas nelielā apmērā esošajās apbūves zonās.

Savukārt otra Mārupes pagasta ciema Sofikalna platība ir 168,4 ha liela, lai gan tajā dzīvo 91 iedzīvotājs. Sofikalna ciema teritorijā iekļautas neapbūvētas, meliorētas lauksaimniecības zemes. Apbūvi veido padomju laikā uzbūvētās Līvānu tipa dzīvojamās mājas un neliels skaits savrupmāju. Izveidojusies lineārā apbūve – gar autoceļa malu un, nosakot ciema teritoriju, tā robežas zīmētas pa zemes vienību robežām, tādējādi palielinot ciema platību. Nākotnē netiek prognozēta jaunu apbūves teritoriju attīstība.

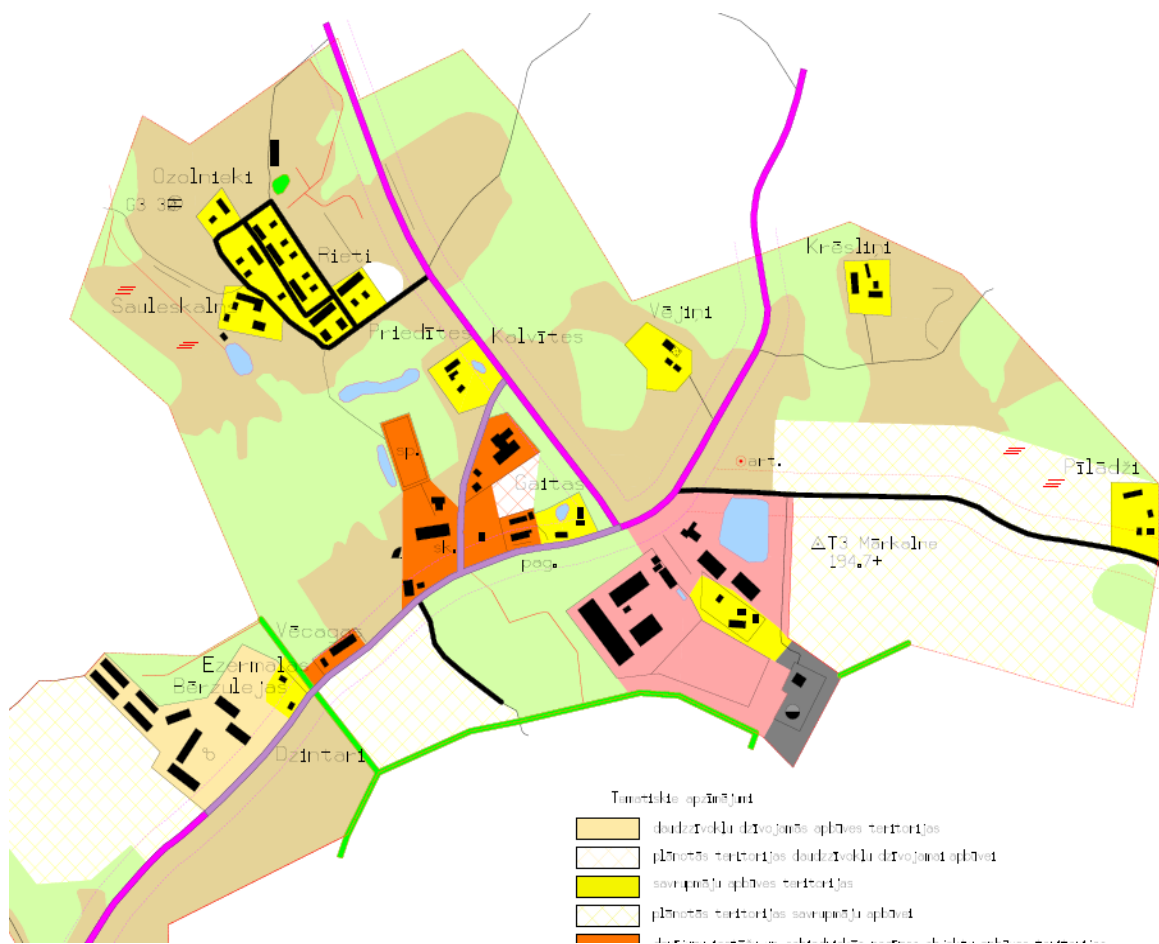
Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 0,3 ha. 2. Individuāli dzīvojamo māju apbūves teritorijās – 0,3 ha. 3. Rajona nozīmes lauksaimniecības zemēs – 2ha. 4. Atļauta 1 viensēta uz zemesgabala.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mālupe. 2. Sofikalns.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kartogrāfiskais materiāls. 2. Paskaidrojuma rakstā minētie turpmākās attīstības priekšnoteikumi.

<p>Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Precizēt ciemu robežas. 2. Ciemu robežas šķērsojošiem valsts un pašvaldības autoceļiem aizsargjoslu noteikt kā sarkano līniju. 3. Precizēt applūstošās teritorijas. 4. Minimālo jaunveidojamā zemes gabala lielumu noteikt 1 ha, novada nozīmes lauksaimniecības zemēm - 5 ha. 5. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisku piemiņas vietu noteikt akmeni ģeodēzijas profesoram J.Biķim „Tarvās”.
---	--

2.12. Mārkalnes pagasts

Teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā sadarbojoties ar Valsts zemes dienesta Latgales reģionālo nodaļu. Tā kā plašāka informācija par pagasta teritoriju sniegta attīstības programmā, paskaidrojuma rakstā maz informācijas par esošo situāciju. Nav izvērtētas ainaviskās teritorijas un apmežojamās teritorijas. Ja paskaidrojuma rakstā nodaļā par lauksaimnieciskajām zemēm minēta to iespēja transformēt citos izmantošanas veidos (apbūve, meži), tad savukārt Apbūves noteikumos attiecīgajā nodaļā minēts, ka transformācija meža zemēs nav vēlama. Nepamatoti lielas teritorijas ir noteiktas kā plānoto savrupmāju apbūve.

20. attēls. Fragments no Mārkalnes pagasta Mārkalnes ciema teritorijas plānojuma plānotās (atļautās) izmantošanas kartes. Rūtojums uz balta fona – plānotā savrupmāju apbūve

2013.gadā izsniegta 1 izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Mārkalnes pagasta teritorijas plānojumam – ūdenssaimniecības rekonstrukcijai Mārkalnes ciemā.

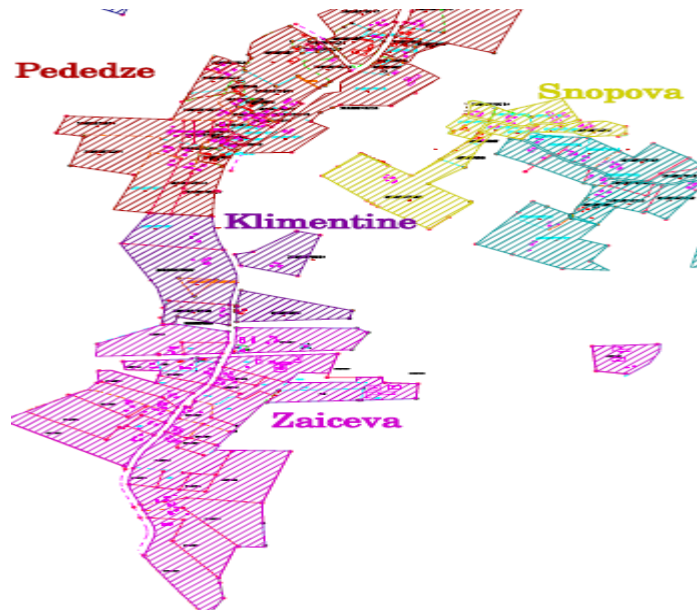
Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 2 ha. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās 0,25 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Mārkalne.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Minēti potenciālie kultūrvēsturiskie objekti: Mārkalnes skola (1868.), Robežakmens Mikalītēs, Krustakmens Lemuros (1880.) un kā piemiņas zīme - piemiņas akmens 1941.-1945. kritušajiem mārkalniešiem, piemiņas akmens pie pirmās kolhoza valdes ēkas pie „Tiltiņu” mājām.

Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Precizēt ciema robežu. 2. Norādīt nosacījumus apmežojamām teritorijām. 3. Dabā apsekot un noteikt iespējamās ainaviskās teritorijas. 4. Ir noteiktas 21 ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām, bet dabā pārlicināties, vai pie visām ir iespēja piekļūt atbilstoši normatīvajiem aktiem. 5. Minimālā jaunveidojamā zemesgabala platību noteikt 1 ha. 6. Apsekot un noteikt latvāņu invadētās teritorijas. 7. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturiskiem objektiem noteikt Mārkalnes skolu un Robežakmeni „Mikalītēs”.
--	--

2.13. Pededzes pagasts

Pededzes pagasta teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā. Praktiski nav grafiskās daļas. Paskaidrojuma rakstā izvērtēta pagasta toreizējā situācija. Ar Pededzes pagasta padomes 1999.gada 12.aprīļa un 2000.gada 13.marta lēmumiem Pededzes pagastā apstiprināti 31 ciems: Pededze, Golovkina, Klimentine, Poļakova, Putrovka, Snopova, Steržinova, Tupicine, Čistigi, Jaseņici, Klementine, Kūdupe, Ķurši, Naumova, Orlīši, Pļevna, Ponkuļi, Puncene, Slobodka, Šeļehova, Zabolova, Zagorje, Zvaneri, Fjuki, Kalnapededze, Stuborova, Bruņiševa, Ežupalte, Klaškina, Sprektīši. Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā šie ciemi ir nosaukti, bet Apbūves noteikumos šādas informācijas nav, arī Grafiskajā daļā nav noteiktas šo teritoriju robežas. Ar Pededzes pagasta padomes 14.01.2009. lēmumu piešķirtas adreses, kurās minēts konkrēts ciems. Lielākajā daļā šo ciemu ir ļoti neliels iedzīvotāju skaits, piemēram, ja Putrovkas ciemā 2003.gadā dzīvoja 2, Ponkuļos 6, Zagorjē 5, Poļakovā 3 iedzīvotāji, tad šodienas situācijā, piemēram, Zagorjes ciemā nav vairs neviena iedzīvotāja. Ja kartē pēc piešķirtajām adresēm iezīmē šo ciemu robežas, izveidojas situācija, ka, piemēram, Pededzes ciema, Klimentines ciema un Zaicevas ciema robežas saplūst vienā teritorijā (21.attēls). Pārrunājot šo situāciju Pededzes pagasta pārvaldē, tika nolemts ciema statusu noteikt tikai Pededzes ciemam. Vienīgā problēma, ko uzsvēra pagasta speciālisti, būs adrešu maiņa pēc teritorijas plānojuma apstiprināšanas, jo ciema nosaukums adresē atviegloja vietas identificēšanu.

21.attēls. Pededzes pagasta ciemu robežas pēc adrešu reģistra datiem

Alūksnes novada attīstības stratēģijā 2030.gadam noteikts, ka šo ciemu statusi ir jāpārskata.

Teritorijas plānojumā nav izvērtētas applūstošās un riska teritorijas. Pagastā ir daudz mežu platību kūdras zemēs, tuvu Krievijas Federācijas robežai un, degot mežiem Krievijā, pastāv risks, ka meža vai meža zemes aizdegšanās var pāriet uz pierobežas teritoriju.

2007.gadā ir izstrādāti dabas lieguma „Virguļīcas meži” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kuru teritorijas izmantošanas nosacījumi jāatbilst jaunajā teritorijas plānojumā.

Līdzīgi kā Mārkalnes pagastā, paskaidrojuma rakstā nodaļā par lauksaimnieciskajām zemēm minēta to iespēja transformēt citos izmantošanas veidos (apbūve, meži), savukārt Apbūves noteikumos attiecīgajā nodaļā minēts, ka: „transformācija meža zemēs nav vēlama”. Aizsargjoslu platumi un noteiktie aprobežojumi tajās ir iekļauti paskaidrojuma rakstā, kas nav juridiski saistošs dokuments.

22. attēls. Pededzes un Mārkalnes pagastu teritorijas plānojuma izvērtēšana Pededzes pagasta pārvaldē 2012.gada 12.janvārī

2013.gadā izsniegta 1 izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Pededzes pagasta teritorijas plānojumam – ūdenssaimniecības rekonstrukcijai Pededzes ciemā.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās – 2,0 ha. 2. Individuāli dzīvojamo māju apbūves teritorijās – 0,25 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Pededze, Ežupalte, Golovkina, Kalnapededze, Ķurši, Naumova, Pļevna, Putrovka, Slobodka, Snopova, Stuborova, Tupicene, Fjuki, Zabolova, Zaiceva, Bruņiševa, Čistigi, Jaseņici, Klaškina, Klementine, Klimentine, Kūdupe, Orlīši, Ponkuļi, Puncene, Sprektīši, Šeļehova, Zagorje, Zvaneri, Poļakova, Steržinova.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Nosauktas pagastam nozīmīgās piemiņas vietas: Otrajā pasaules karā kritušo karavīru kapi, piemiņas vieta Otrajā pasaules karā kritušajiem pededziešiem, kaps un piemineklis Latvijas atbrīvošanas cīņu kritušajiem un Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem Oto un Paulam Palmiem, prezidenta K.Ulmaņa stādītais ozols.
Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā	1. Kartogrāfiskajā materiālā paredzēt ainaviskās un apmežojamās teritorijas. 2. Teritorijas plānojumā kā vietējas nozīmes attīstības centru noteikt Pededzes ciemu. 3. Ar latvāņiem aizaugušās teritorijas ir Krievijas pierobežā, un pašlaik izplatība jau sasniegusi Pededzes pagasta atsevišķas vietas, kuras nepieciešams apsekot un attēlot kartē. 4. Par novada nozīmes piemiņas vietām noteikt piemiņas vietu Otrajā pasaules karā kritušajiem pededziešiem, kapu un pieminekli Latvijas atbrīvošanas cīņu kritušajiem un Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem Oto un Paulam Palmiem, prezidenta K.Ulmaņa stādīto ozolu.

2.14. Veclaicenes pagasts

Veclaicenes teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā, Veclaicenes pagasta padomei sadarbojoties ar SIA „Grupa93”. Teritorijas plānojums ir identisks ar citiem šī uzņēmuma izstrādātajiem teritorijas plānojumiem. Veclaicenes pagastā visu tā teritoriju

aizņem Natura 2000 teritorija - aizsargājamo ainavu apvidus „Veclaicene”, kurā ietilpst dabas liegums „Kornetu-Peļļu grava” (676 ha). Tas arī ir noteicošais faktors šī pagasta attīstībā, kur saimniecisko darbību nosaka teritoriju izmantošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Vides kvalitāte Veclaicē atzīta kā ļoti laba. Nav daudz piesārņotu teritoriju, ir dabīgas pļavas, tīra vide, liela dabas daudzveidība, daudz vērtīgu biotopu. Visos Veclaicenes teritorijā esošajos ezeros ir laba ūdens kvalitāte. Vieni no galvenajiem uzdevumiem vides situācijas saglabāšanā un uzlabošanā ir ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu tehniskā stāvokļa uzlabošana, modernizēšana un attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijas veikšana Kornetos.

23. attēls. Veclaicenes pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Veclaicenes pagasta pārvaldē 2012.gada 16.janvārī

Paskaidrojuma rakstā sniegta plaša informācija par teritorijā esošajiem dabas objektiem (dižkoki, laukakmeņi).

Veclaicenes pagasta centrs ir Kornetu ciems, administratīvais centrs izvietots ciema dienvidu malā valsts autoceļa V381 Bārdaskrogs - Krabi malā. Individuālo dzīvojamo māju apbūve atrodas ciema ziemeļu daļā, apmēram 0,5 km atstāstus no administratīvā centra. Padomju laikos netālu no ciemata tika uzbūvēts liels putnkopības komplekss „Birztales”, kas šodien ir neizmantots, teritorijas plānojumā šī teritorija noteikta kā ražošanas zona, arī jaunajā teritorijas plānojumā nolemts to atstāt kā rūpniecības zonu, jo, mainoties ekonomiskajai situācijai valstī un valsts atbalstam pierobežas teritorijām, kompleksa ēkas ir perspektīvas uzņēmējdarbības uzsākšanai, vienīgais mīnuss – ēkas savā laikā privatizētas, bet īpašums zemesgrāmatā nav ierakstīts.

2013.gadā izsniegta 1 izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Veclaicenes pagasta teritorijas plānojumam – plānotai lauksaimniecības zemes apmežošanai.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās - 2 ha, atļauta vienas savrupmājas ar saimniecības ēkām celtniecība. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves
--	--

	teritorijās – 0,25 ha; 3. Ciemu robežās maksimālā viensētas platība 0,2 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Korneti.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Nosaukti vietējas nozīmes nozīmīgi objekti: Dieva kalns, tehnikas pieminekļi: vecās šosejas Rīga-Pleskava (19.gs.) trīs posmi pie Paiķu ezera un Bārdas kroga; vēstures piemineklis – robežakmens (1889.), īpatnējas dabas ainavas – Veclaicenes muižas parks, Romeškalna zirgu pasta stacija, Tālavas pļavas (40 ha).
Priekšlikumi plānojuma risinājumiem konkrētajā teritorijā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pārvērtēt ciema robežas, jo vietām robeža noteikta pa īpašuma robežām, teritorijā atrodas neapbūvēti zemesgabali, ko izmanto lauksaimniecības vajadzībām. 2. Ciema ielām noteikt sarkanās līnijas. 3. Precizēt upju sarakstu. 4. Noteiktām 30 atklātām ūdens ņemšanas vietām ugunsdzēsības vajadzībām noskaidrot to atbilstību piekļuves noteikumiem. 5. Minimālo jaunveidojamā zemes gabala platību laukos noteikt – 1 ha. 5. Rūpnieciskās apbūves zonu pagastā noteikt bijušo vistu fermas teritoriju „Birztalās”. 6. Par vietējas nozīmes kultūrvēsturisku objektu noteikt Romeškalna muižas ēku (bijušo skolu).

2.15. Zeltiņu pagasts

Zeltiņu pagasta teritorijas plānojums izstrādāts 2003.gadā, Zeltiņu pagasta padomei sadarbojoties ar SIA „Grupa93”. Teritorijas plānojums ir identisks ar citiem šī uzņēmuma izstrādātajiem teritorijas plānojumiem.

Paskaidrojuma rakstā nosauktas teritorijas attīstības priekšrocības: salīdzinoši izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums (ceļu krustpunkts Alūksne-Rīga; Alūksne-Gulbene), laba satiksme, pievilcīga daba u.c. Kā viens no stratēģiskajiem mērķiem ir minēts: „*teritorijai raksturīgās apdzīvojuma struktūras (viensētu tipa apbūve) saglabāšana un attīstības veicināšana, teritorijas ainaviskā potenciāla izmantošana piedāvājuma veidošanai dzīves vietas izvēlei, tūrisma attīstībai*”. Teritorijas turpmākā apdzīvojuma struktūras attīstība saistāma ar viensētu un savrupmāju apbūves tipa saglabāšanu un attīstību. Jaunu blīvas apbūves apdzīvoto vietu teritoriju izveide Zeltiņu pagastā nebija plānota.

Ir nesakritības starp paskaidrojuma rakstu un grafisko daļu: paskaidrojuma rakstā ir noteikts, ka izdalītas lauksaimniecībā mazvērtīgās teritorijas (kartē ar zaļu svītrojumu),

kur var veikt apmežošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, bet grafiskajā daļā teritoriju ar šādu apzīmējumu nav. Apbūves noteikumu 5.2. nodaļā aprakstīti ceļa klātnes platumi un attālumi starp ielu sarkanajām līnijām ciema teritorijā, bet nav saraksta un dalījuma pēc to nozīmīguma. Par iespējamiem riska objektiem minēti meža masīvi pagasta rietumu daļā (ugunsbīstamība), bet plūdu riska teritorijas nav noteiktas, lai gan ir platības, kas regulāri applūst. Aizsargjoslu platumi un noteiktie aprobežojumi tajās doti paskaidrojuma rakstā, kas nav juridiski saistošs dokuments.

24. attēls. Zeltiņu pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana darba grupā 2012.gada 17.janvārī

2013.gadā izsniegta 1 izziņa par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Zeltiņu pagasta teritorijas plānojumam – ūdenssaimniecības rekonstrukcijai Zeltiņu ciemā.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās - pēc Civillikuma. 2. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās minimālais zemesgabala platums 20m, platība nav noteikta (paskaidrojuma rakstā – 0,12ha).
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Zeltiņi.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	Izvērstais ainaviskais vērtējums.

Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā un administratīvajā teritorijā izveidotās darba grupas priekšlikumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noteikt ciema robežu. 2. Noteikt nosacījumus apmežojamām teritorijām. 3. Precizēt upju sarakstu un artēzisko urbumu tehniskos rādītājus. 4. Noteikt ciema teritorijā esošajiem valsts un pašvaldības ceļiem aizsargjoslas kā sarkano līniju. 5. Minimālo jaunveidojamā zemesgabala lielumu noteikt 1 ha, ciema teritorijā 0,25ha. 6. Rūpnieciskās apbūves zonu noteikt „Medņukalnos” un „Ieviņās”. 7. Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskus objektus pagasta teritorijā nenoteikt.
--	--

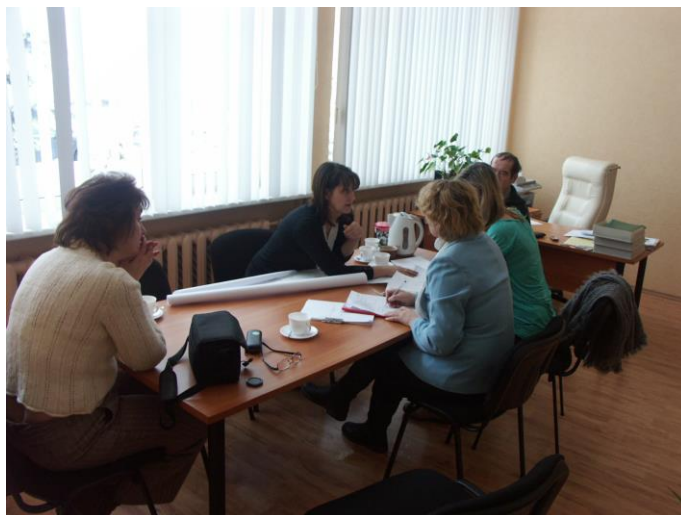
2.16. Ziemera pagasts

Ziemera pagasta teritorijas plānojums ar grozījumiem izstrādāti 2009.gadā. Grozījumu būtība: nepieciešamība iekļaut kā atļauto (plānoto) izmantošanu derīgo izrakteņu ieguves teritoriju. Paskaidrojuma rakstā sniegta plaša informācija par pagasta teritoriju. Attīstības tendenču prognozei izvērtētas pagasta stiprās un vājās puses un Ziemera pagasts definēts kā *„teritorija, kurā attīstās kokapstrāde, lauksaimniecība un tūrisms, līdztekus ekonomiskajai izaugsmei uzlabojas sociālie pakalpojumi”*. Labs un lasāms kartogrāfiskais materiāls.

Ziemera pagasta lielāko daļu aizņem Natura 2000 teritorija – aizsargājamo ainavu apvidus „Veclaicene”, kā arī mikroliegumi, galvenokārt Latvijas valsts mežu platībās. Galvenie uzdevumi vides situācijas saglabāšanā un uzlabošanā noteikti: neizmanto to artēzisko aku iekonservēšana, tamponēšana, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu tehniskā stāvokļa uzlabošana, modernizēšana, attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija Māriņkalnā.

Pozitīvi vērtējams ieguldītais darbs attiecībā uz kultūrvēsturisko objektu un dabas teritoriju un objektu aprakstu. Līdztekus teritorijas plānojuma grozījumiem, ir izstrādāts arī „Ainaviski vērtīgo lauksaimniecībā izmantojamo teritoriju Ziemera pagastā Alūksnes novadā izvērtējums”.

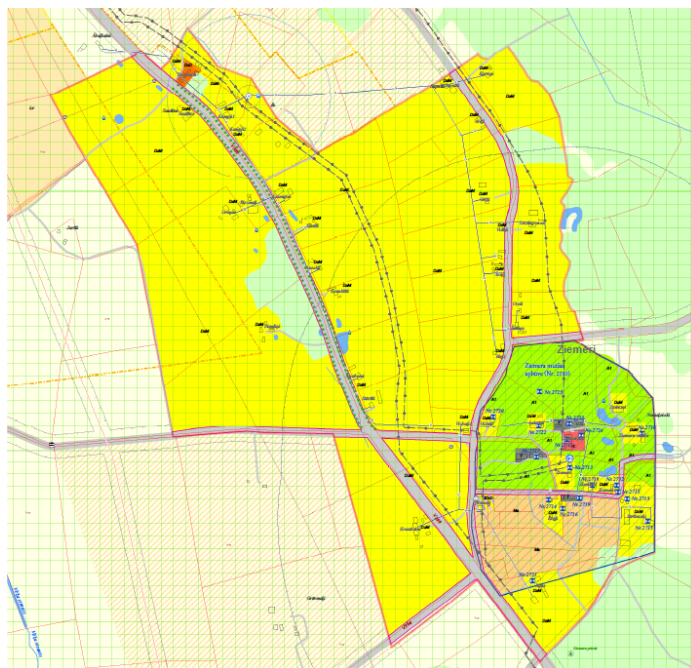
Ziemera pagastā atrodas 2 ciemi – Māriņkalns un Ziemeri.

25. attēls. Ziemera pagasta teritorijas plānojuma izvērtēšana Ziemera pagasta pārvaldē 2012.gada 16.janvārī

Māriņkalns ir noteikts kā pagasta administratīvais centrs. Spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktas lielas platības, kas paredzētas gan mazstāvu dzīvojamai apbūvei, gan jauktas dzīvojamās un darījumu iestāžu teritorijām.

Ziemeru ciemā esošajā teritorijas plānojumā nepamatoti lielas lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības paredzētas mazstāvu dzīvojamai apbūvei. Ciema platība ir 142,4 ha, lai gan tajā dzīvo tikai 82 iedzīvotāji.

26.attēls. Ziemeru ciema plānotā (atļautā) izmantošana. Ar dzeltenu krāsojumu – mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas

2013.gadā izsniegtas 3 izziņas par iecerētās saimnieciskās darbības atbilstību Ziemera pagasta teritorijas plānojumam: 2 - plānotai lauksaimniecības zemes apmežošanai, 1- elektrības kabeļa izbūvei.

Kopsavilkums:

Teritorijas plānojumā noteiktie būtiskākie raksturlielumi – no jauna veidojamo zemes gabalu platības	1. Lauksaimnieciskās teritorijās 2 ha. 2. Mazsaimniecību teritorijās 0,5 ha. 3. Individuālo dzīvojamo māju apbūves teritorijās 0,25 ha.
Apdzīvotā vieta, kurai noteikts ciema statuss	Māriņkalns, Ziemeri.
Pozitīvi esošie teritorijas plānojuma risinājumi	1. Skaidri attīstības nosacījumi katrai teritorijai. 2. Apkopota plaša informācija par esošo situāciju Ziemera pagastā.
Priekšlikumi plānojuma risinājumam konkrētajā teritorijā:	1. Precizēt ciemu robežas. 2. Esošajā teritorijas plānojumā minētos pagasta nozīmes kultūrvēsturiskos objektus: Kaktiņu pagastskolas ēkas vieta un Alūksnes pirmās pareizticīgo baznīcas vietu jaunajā teritorijas plānojumā kā novada nozīmes objektus neiekļaut. 3. Minimālo jaunveidojamā zemes gabala lielumu lauksaimniecības zemēs noteikt 1 ha. 4. Māriņkalna ciemā nenoteikt rūpniecisko apbūves zonu.

2.17. Kopsavilkums

Pēc novada izveidošanas 2009.gadā tika apvienoti 15 pagasti un Alūksnes pilsēta. Alūksnes novada dome 19.11.2009. apstiprināja saistošos noteikumus Nr.16/2009 „Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu”, kas sastāv no otrreiz apstiprinātajiem Alūksnes pilsētas un pagastu teritorijas plānojumiem un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

Lielākajai daļai Alūksnes novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumi ir izstrādāti 2003.gadā. Tie ir dažādi savas izstrādātās kvalitātes un detalizācijas aspektā. Plānojumi savstarpēji atšķiras gan satura, gan noformējuma ziņā. Grafiskajās daļās ir atšķirīgi apzīmējumi, atspoguļotā informācija dažkārt ir neprecīza. Atļautās (plānotās) izmantošanas atsevišķos lauku teritorijas plānojumos neatbilst šīs dienas sociāli ekonomiskajām prasībām. Šajā laikā ir mainījusies ar teritorijas plānošanu, mežsaimniecību, lauksaimniecību un vides aizsardzību saistītie reglamentējošie normatīvie akti.

Būtiskākie un biežāk sastopamie trūkumi pagastu teritorijas plānojumos ir:

1. Plānojuma teksta daļas neatbilstība grafiskajai daļai.
2. Pretrunas starp paskaidrojuma rakstā un Apbūves noteikumos noteikto.
3. Funkcionālajām zonām noteiktas šauri specifiskas vai detalizētas atļautās izmantošanas.
4. Ciemu teritorijās ceļiem/ielām nav noteiktas sarkanās līnijas.
5. Daudzviet trūkst datu par pagastu teritoriju raksturojošiem objektiem (ūdensteču saraksti, ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām, ģeodēzisko punktu saraksti, dabas objektu saraksti u.c.).
6. Pagastu teritorijas plānojumu Apbūves noteikumos ir noteikti atšķirīgi regulējumi attiecībā uz apbūves rādītājiem – atļauto maksimālo apbūves blīvumu, intensitāti, brīvo teritoriju, ēku augstumu u.c, vai arī tie nav noteikti vispār. Piemēram, dzīvojamās apbūves teritorijās atļautais ēku augstums galvenajā izmantošanā ir 9 m Jaunalūksnes pagastā, 15m m Malienas pagastā, un nosakot tikai stāvu skaitu, bez ēku augstuma - Alsviķu, Ilzenes, Zeltiņu, Jaunannas, Kalncempju pagastos, 12 m - Liepnas, Pededzes, Jaunlaicenes, Vecclaicenes, Mārkalnes, Annas un Ziemera pagastos.
7. Ir dažādas Apbūves noteikumos definētās izmantošanas teritorijas, kas atšķiras gan pēc skaita, gan satura.
8. Dažāds ir noteikts minimālā jaunveidojamā zemes gabala lielums lauksaimniecības zemēs – no 0.3 ha līdz 5.0 ha, kā arī dalījums atbilstoši Civillikumam.

1. tabula. Esošo teritorijas plānojumu Apbūves noteikumos noteiktās atļautās (plānotās) izmantošanas teritorijas (zonas)

Apbūves noteikumos noteiktās atļautās (plānotās) izmantošanas teritorijas nosaukums	Administratīvā teritorija kurā šī zona noteikta
Savrupmāju apbūves teritorijas (arī individuāli dzīvojamo māju apbūves teritorija)	Visi pagasti (izņemot Ziemeri) un Alūksne
Daudzdzīvokļu māju apbūves teritorija	Visi pagasti un Alūksne
Mazstāvu dzīvojamā apbūves teritorija	Ziemeris, Alūksne
Dārza māju apbūves teritorija	Alūksne
Darījumu iestāžu apbūves teritorija (arī komerciāla rakstura ēku apbūves teritorija)	Anna, Alūksne
Jauktas dzīvojamās un darījumu objektu apbūves teritorija	Mālupe, Ziemeris
Jauktas darījumu iestāžu un sabiedriskas nozīmes objektu apbūve	Mārkalne, Maliēna Pededze, Jaunalūksne, Kalncempji, Alsviķi, Ilzene, Liepna, Jaunanna, Zeltiņi, Jaunlaicene, Vecclaicene
Sabiedriskas nozīmes apbūves teritorija	Anna, Ziemeris, Mālupe, Maliēna, Jaunalūksne, Alūksne
Ražošanas un tehniskās apbūves teritorija	Jaunalūksne, Maliēna, Alsviķi, Ilzene, Liepna, Kalncempji, Mārkalne, Pededze, Mālupe, Jaunanna, Zeltiņi, Jaunlaicene, Vecclaicene
Ražošanas objektu apbūves teritorija (pilsētā Rūpniecisko ēku un būvju)	Anna, Ziemeris, Alūksne

apbūves teritorija)	
Ražošanas un darījumu objektu apbūves teritorija	Jaunalūksne
Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas	Ziemeris, Mālupe
Saimniecisko objektu apbūves teritorija	Jaunalūksne
Tehnisko objektu apbūves teritorija	Maliena
Satiksmes infrastruktūras teritorijas (Transporta infrastruktūras teritorija)	Anna, Jaunalūksne, Maliena, Mālupe, Alūksne
Inženiertehniskās infrastruktūras teritorija (arī Līnībūvju teritorija)	Maliena, Jaunalūksne, Mārkalne, Pededze, Liepna, Ilzene, Alsviķi, Zeltiņi, Ziemeris, Anna, Mālupe
Kultūrvēsturisko objektu apbūves teritorija	Anna, Zeltiņi, Alsviķi, Ilzene, Maliena
Derīgo izrakteņu ieguves teritorija (arī Zemes dzīļu izmantošanas teritorija un Karjeru izstrādes teritorija)	Maliena, Jaunalūksne, Mārkalne, Pededze, Mālupe, Liepna, Alsviķi, Zeltiņi, Anna, Ziemeris
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	Jaunlaicene, Veclaicene, Maliena, Liepna, Mārkalne, Pededze, Mālupe
Ūdensteču un ūdenstilpju teritorija (arī Ūdenssaimniecībā izmantojamā teritorija)	Veclaicene, Zeltiņi, Jaunlaicene, Mārkalne, Pededze, Mālupe, Alsviķi, Ilzene, Liepna, Maliena, Jaunalūksne, Anna, Ziemeris
Lauksaimnieciskās teritorijas	Visos pagastos
Mežsaimnieciskās teritorijas	Visos pagastos
Tūrisma un rekreācijas teritorija (arī Atpūtai un rekreācijai izmantojamās teritorijas, Rekreācijas teritorijas, Rekreācijas, tūrisma un apzaļumotas ārtelpas teritorija)	Anna, Ziemeris, Jaunalūksne, Maliena, Alsviķi, Ilzene, Liepna, Mālupe, Pededze, Zeltiņi, Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Mālupe Alūksne
Labiekārtota zaļās zonas teritorija	Mālupe, Jaunalūksne, Maliena
Dabas teritorijas	Jaunalūksne
Kapsētu teritorijas	Veclaicene, Jaunlaicene, Zeltiņi, Mālupe, Liepna,
Rekultivējamās teritorijas (arī Degradētās un Rekultivējamās teritorijas)	Zeltiņi, Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Pededze, Alsviķi, Liepna, Jaunalūksne, Ilzene
Purvu teritorijas	Mālupe
Transformējamās teritorijas (arī Apmežošanai plānotās teritorijas)	Veclaicene, Jaunlaicene, Ilzene
Turpmākās izpētes teritorija	Jaunalūksne
Ainaviski augstvērtīgas teritorijas	Alsviķi, Ilzene, Jaunanna, Zeltiņi, Kalncempji, Ziemeris
Mazsaimniecību teritorijas	Ziemeris

2.tabula. **Apbūves noteikumos noteiktās atļautās (plānotās) izmantošanas galvenajās funkcionālajās zonās**

Funkcionālās zonas nosaukums	Atļautās (plānotās) izmantošanas	Administratīvā teritorija
Individuālās dzīvojamās (savrupmāju) apbūves teritorijas	Pansija, īres dzīvoklis	Alsviķi, Jaunanna, Zeltiņi, Ilzene, Kalncempji
	Savrupmāja, dvīņu māja. Papildizmantošana – saimniecības ēka, dzīvoklis, darījumu iestāde, veterinārā iestāde, ārstniecības iestāde un aptieka, mazumtirdzniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, bērnudārzs.	Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Liepna
	Savrupmāja, dvīņu māja. Papildizmantošana – mazumtirdzniecības vai pakalpojumu objekts, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, saimniecības ēka, garāža, sporta būve, telpas individuālam darbam	Mālupe, Maliena, Jaunalūksne
	Savrupmāja, dvīņu māja, viesu nams, apstādījumi, bērnu rotaļu laukums, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves, atsevišķos zemesgabalos rindu māja, vienkārtīga vai divkārtīga daudzdzīvokļu māja, vietējas nozīmes pārvaldes iestāde, reliģiska iestāde, tirdzniecības vai pakalpojumu objekts, birojs, ārstniecības un veselības aprūpes iestāde, sporta būve, ko pamato ar detālplānojumu. Palīgizmantošana – telpas individuālam darbam, saimniecības ēkas, dzīvoklis, garāža, pagrabs, siltumnīca, nojume, ūdeņu teritorijas	Anna, Ziemeris
Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorija	1.stāvos atļauta cita veida izmantošana.	Alsviķi, Jaunanna, Zeltiņi, Ilzene, Kalncempji
	Daudzdzīvokļu nams, rindu māja, savrupmāja, dvīņu māja, bērnudārzs. Papildizmantošana – saimniecības ēka, garāža, autostāvvietā, darījumu iestāde, mazumtirdzniecības objekts, pakalpojumu objekts, sporta būve, sociālās aprūpes iestāde	Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Liepna
	Daudzdzīvokļu nams, rindu māja. Papildizmantošana – pārvaldes iestāde, tirdzniecības vai pakalpojumu objekts, autostāvvietā	Jaunalūksne
	Daudzdzīvokļu māja, rindu māja, dvīņu māja. Papildizmantošana – tirdzniecības vai pakalpojumu objekts, veselības un sociālās aprūpes iestāde, kultūras	Mālupe, Maliena

	<p>iestāde, pārvaldes iestāde, saimniecības ēka.</p> <p>Daudzdzīvokļu māja, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves, atsevišķā zemesgabālā, pamatojot ar detālplānojumu, pie maģistrālās ielas vai ēku pirmajos stāvos tirdzniecības vai pakalpojumu objekts, ārstniecības un veselības aprūpes iestāde, kultūras iestāde, telpas sporta nodarbībām. Palīgizmantošana – telpas individuālam darbam, saimniecības ēka, garāžas, nojumes, apstādījumi, sporta laukumi, autostāvvietas.</p>	Anna, Ziemeris
Jauktas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas	Ražošanas uzņēmumu apbūve, transporta uzņēmumu apbūve, noliktavu apbūve, inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti, vairumtirdzniecības uzņēmumu apbūve, DUS	Alsviķi, Jaunanna, Zeltiņi, Ilzene, Kalncempji
	Vispārīgās rūpniecības uzņēmums, vieglās rūpniecības uzņēmums, vairumtirdzniecības iestāde, noliktava, degvielas uzpildes stacija, garāža, autostāvvietas, tehniskās apkopes stacija, auto tirdzniecības iestāde, inženierkomunikāciju objekts, kokapstrādes uzņēmums, atklāta uzglabāšana, DUS, GUS, saimniecības ēka, tirdzniecības un pakalpojumu objekts, sporta objekts	Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Liepna
	Vieglās rūpniecības uzņēmums, vispārīgs ražošanas uzņēmums, vairumtirdzniecības iestāde, noliktava, garāža, autostāvvietas, tehniskās apkopes stacija, inženierkomunikāciju objekts, lauksaimniecības ražošanas uzņēmums. Palīgizmantošana – autoservisa pakalpojumu objekts, lietotu auto tirdzniecības vietas, atkritumu apsaimniekošanas būve, darījumu iestāde, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, degvielas uzpildes stacija.	Mālupe, Maliena
	Vispārīgās rūpniecības uzņēmums, vieglās rūpniecības uzņēmums, vairumtirdzniecības iestāde, noliktava, garāža, stāvvietas, tehniskās apkopes stacija, darbnīca, inženierkomunikāciju objekts, lauksaimniecības produkcijas ražošanas uzņēmums, kokapstrādes uzņēmums, atklāta uzglabāšana. Papildizmantošana – degvielas uzpildes stacija, autoservisa pakalpojumu objekts, ilglaicīgas uzturēšanās auto stāvlaukumi, lietotu auto tirdzniecības vietas, atkritumu apsaimniekošanas būve, darījumu iestāde, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts.	Jaunalūksne
	Pārtikas ražošanas un pārstrādes ēka, kokapstrādes ēka, noliktava, garāža, katlu māja, darbnīca, garāža, saimniecības ēka, saldētavas ēka, vairumtirdzniecības iestāde, ražošanas uzņēmums, lopkopības ferma,	Anna, Ziemeris

	lauksaimnieciskās ražošanas produkcijas noliktava un glabātava, stiklotas siltumnīcas un apkalpes ēkas, graudu, sēklu, dārzenų un augļu pirmapastrādes ēka, rūpniecības, transporta un citu uzņēmumu noliktava, nojume, pagrabi, ūdeņu teritorijas, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves. Palīgizmantošana – dzīvoklis, darījumu iestādes, tirdzniecības noliktavas, DUS, GUS, automašīnu tehniskās apkopes un remonta ēkas, pārvaldes iestāde, autostāvvietā	
Jauktas darījumu un sabiedriskās apbūves teritorijas	Valsts un pašvaldību iestāžu apbūve, izglītības un zinātnes iestāžu apbūve, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve, mazumtirdzniecības un sadzīves pakalpojumu uzņēmumu apbūve, ēdināšanas uzņēmumu apbūve, DUS (izstrādājot detālplānojumu).	Alsviķi, Jaunanna, Zeltiņi, Ilzene, Kalncempji
	Pārvaldes iestāde, izglītības iestāde, pirmsskolas bērnu iestāde, sociālās aprūpes iestāde, kultūras iestāde, zinātnes iestāde, nevalstiskas organizācijas iestāde, reliģiska iestāde, sporta būve, darījumu iestāde, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, veterinārā iestāde. Papildizmantošana – saimniecības ēka, garāža, autostāvvietā, mazstāvu daudzdzīvokļu nams, DUS, GUS (ar detālplānojumu).	Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Liepna
	Darījumu un komerciāla rakstura iestāde, sabiedriska iestāde, valsts vai pašvaldības pārvaldes iestāde, izglītības iestāde, kultūras iestāde, sporta būve, tirdzniecības vai pakalpojumu objekts, biroju telpas, rekreācijas objekts, DUS, transportapkalpes uzņēmums. Papildizmantošana – tehniskās apbūves objekts, vieglās rūpniecības ražošanas uzņēmums, noliktava, daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, rindu māja, savrupmāja, stāvlaukums	Jaunalūksne
Lauksaimnieciskās teritorijas	Viensēta vai savrupmāja, lauksaimniecības uzņēmumu izveide, papildus ražošanas nozaru attīstība, mazumtirdzniecības, sadzīves pakalpojumu, tūrisma un rekreācijas uzņēmumi, autostāvvietas, DUS (izstrādājot detālplānojumu), lauksaimniecības ražošanas uzņēmumi	Alsviķi, Jaunanna, Zeltiņi, Ilzene, Kalncempji
	Lauksaimnieciskā izmantošana, dārzenųkopība, augļkopība, biškopība, lopkopība, lopkopības ferma, kokaudzētava, viensēta, savrupmāja. Papildizmantošana – saimniecības ēka, mazēka, pansija, telpas individuālam darbam, tirdzniecības vai pakalpojumu objekts, autostāvvietā, ceļa remonta materiālu krātuve, ražošanas ēka, noliktava, atklātā uzglabāšana, dīķsaimniecība	Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Liepna
	Lauksaimniecības produkcijas audzēšana,	Mālupe,

	dīķsaimniecība, kokaudzētava, amatnieka darbnīca, viensēta. Papildizmantošana – tūrisma pakalpojumu objekts, tirdzniecības un pakalpojumu objekts, sporta būve, mežsaimnieciska izmantošana, lauksaimniecības produktu pārstrāde, saimniecības ēka, būve mājlopiem, atklāta uzglabāšana, vieglās ražošanas uzņēmums, transportapkalpes uzņēmums.	Maliņa, Jaunalūksne
	Lauksaimnieciskā darbība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopības ferma, veterinārā iestāde, lauksaimnieciskās ražošanas produkcijas noliktava un glabātava, saldētavas ēkas, stiklotas siltumnīcas, ūdeņu teritorijas, kokaudzētava, apmežošana, komposta gatavošana, savrupmāja ar saimniecības ēkām, pagrabi ar kopējo platību 40 m ² , nojume, pansija, viesnīca, viesu māja, atpūtas vieta, aizsardzības spēku, policijas, ugunsdzēsības dienestu un muitas dienestu ēkas, telpas individuālam darbam, jāsanas skola, savvaļas dzīvnieku audzēšanas dārzs, neliels lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmums, kokapstrādes darbnīca vai uzņēmums, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves, derīgo izrakteņu iegūšana. Palīgizmantošana – degvielas uzpildes stacija, transporta tehniskās apkopes dienests, ēdināšanas un tirdzniecības uzņēmums, motelis, sporta būve	Anna, Ziemeris
Mežsaimnieciskās teritorijas	Apbūve atļautās izmantošanas nodrošināšanai	Alsviķi, Jaunanna, Zeltiņi, Ilzene, Kalncempji
	Mežsaimniecība, kokmateriālu sagatavošana, mikroliegumi, mežaudžu vērtīgie biotopi. Papildizmantošana – mežsarga māja, uguns novērošanas tornis, skatu tornis, atpūta, rekreācija, sports, viensēta	Jaunlaicene, Veclaicene, Mārkalne, Mālupe, Liepna, Maliņa
	Mežsaimniecība, kokmateriālu sagatavošana, medniecība, rekreācija. Papildizmantošana – novērošanas tornis, tūrisma un rekreācijas objekts, viensēta, darījumu un transportapkalpes objekts, derīgo izrakteņu ieguve	Jaunalūksne
	Mežsaimniecība, lauksaimniecībā izmantojamā teritorija, raksturīgās meža ainavas, ceļu uzturēšana, renovācija, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves, ūdeņu teritorijas, pastaigu, sporta taku, veloceliņu, skatu un novērošanas torņa ierīkošana, rekreācija, ar medību saimniecību un medību tūrismu saistītās ēkas	Anna, Ziemeris

	un būves, savvaļas dzīvnieku audzēšanas dārzs, inženiertehniskās apgādes tīkli un būves, derīgo izrakteņu iegūšana	
--	--	--

No tabulas redzams, ka visplašāk atļautās izmantošanas, lai arī diezgan detalizētas, noteiktas Annas un Ziemera pagastos. Izvērtējot katra pagasta zonējumos noteikto atļauto (plānoto) izmantošanu, Alsviķu Jaunannas, Zeltiņu, Ilzenes un Kalncempju pagastiem ir noteiktas šauri specifiskas attīstības iespējas.

Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstībā pagastiem ir dažāds redzējums, kas atspoguļojas to atļautajās izmantošanās. Visos pagastos lauksaimniecības teritorijās atļauta viensētas vai savrupmājas celtniecība, lauksaimnieciskā ražošana, dažādu pakalpojuma objektu izvietošana. Atšķirības ir atļautajā lauksaimniecības zemju apmežošanā (Jaunlaicenes, Liepnas, Mārkalnes un Pededzes pagastiem ir pretrunas starp paskaidrojuma rakstā minēto atļauto lauksaimniecības zemju apmežošanu un Apbūves noteikumos ierakstīto, ka apmežošana nav vēlama. Jaunannas un Kalncempju pagastos nav paredzēta dīķu ierīkošana.

Katrā pagastā ir noteikta atšķirīga minimālā zemes platība, kuru drīkst nodalīt, veicot zemes sadalīšanu, bet dažos pagastos tāda nav noteikta vispār, tikai minēta atsauce uz Civillikuma normām.

Jaunveidojamā zemesgabala minimālā platība lauksaimniecības zemēm noteikta 0,3 ha Malienas un Mārupes pagastos, 0,5 ha Jaunalūksnes pagastā, 5 ha Kalncempju pagastā, bet platība nosakāma saskaņā ar Civillikumu Ilzenes, Alsviķu un Zeltiņu pagastos. Pārējos pagastos minimālā jaunveidojamā zemesgabala platība noteikta 2 ha.

Mežsaimnieciskā izmantošana ir koncentrēta tikai uz teritorijas izmantošanu mežsaimnieciskās darbības veikšanai, neparedzot papildizmantošanu, piemēram, derīgo izrakteņu ieguvī, kā dēļ bija jāveic grozījumi teritorijas plānojumā Ziemera un Annas pagastos. Mežsaimnieciskajās teritorijās minimālā jaunveidojamā zemes gabala platība nav noteikta nevienā pagastā.

Alsviķu pagasta Alsviķu, Strautiņu, Karvas ciemos un Aizupītēs nebija paredzētas jaunas platības individuālo dzīvojamo māju būvniecībai. Tās noteiktas Pullana ciemā, Alsviķu pagastā, visā esošo dārza māju teritorijā, taču nav izvērtētas iespējas šīs teritorijas nodrošināšanai ar ceļu tīklu, komunikācijām, publiskās ārtelpas elementiem.

Izvērtējot teritorijas plānojumus noteikto ciemu apbūvi, redzams, ka Annas, Mārkalnes, Māriņkalna, Jaunlaicenes ciemu robežas noteiktas uz savrupmāju vai lauksaimniecības zemju plānotās apbūves rēķina. Nevienā no šiem ciemiem nav uzsākta apbūve. Pededzes pagastā ciemi veidojušies pēc sādžu principa. Dzīvojamās ēkas izvietojušās gar autoceļu malām un daži ciemi viens ar otru praktiski ir saplūduši vienā teritorijā. Sakarā ar iedzīvotāju skaita samazināšanos un iedzīvotāju aizbraukšanu, vēsturiski izveidojušās mazās apdzīvotās vietas zaudējušas savu nozīmību un izzūd vai ir jau izzudušas, kā piemēram Volkova, Mārkalnes pagastā.

Pašlaik vienīgie kritēriji ciemu noteikšanai ir paredzēti Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrajā daļā, kas nosaka, ka ciema statusu var piešķirt tādai novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra. Plānojuma izstrādes darba grupā tika diskutēts par atsevišķu ciema statusa saglabāšanu (Pullans, Zaiceva, Aizupītes).

Ziemera, Zeltiņu, Jaunannas, Kalncempju, Ilzenes un Alsviķu pagasta teritorijas plānojumos izvērtētas arī ainaviskās teritorijas, bet ne visos doti aprobežojumi šo teritoriju apsaimniekošanā, piemēram, aizliegta ražošanas objektu būve vai nav atļauta apmežošana.

Jauna Alūksnes novada teritorijas plānojuma izstrāde nepieciešama, lai veidotu vienotu atļauto (plānoto) izmantošanu visā novada administratīvajā teritorijā, kas paredzētu elastīgākus un daudzveidīgākus attīstības iespēju nosacījumus visās atļautajās izmantošanās.

Kopsavilkums par novada pagastu un pilsētas attīstības prioritārajām jomām un/vai teritorijas attīstības priekšrocībām, kas noteiktas esošajos teritorijas plānojumos:

- **Alsviķu pagasts:**
 1. Izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis: neliels attālums līdz novada centram, attīstīts valsts autoceļu tīkls, laba satiksme uz Rīgu un Alūksni.
 2. Salīdzinoši labs nodrošinājums ar darba vietām pagasta teritorijā, ērti sasniedzamas darba vietas apkārtējās teritorijās.
 3. Salīdzinoši augstāks iedzīvotāju izglītības līmenis kā apkārtējos pagastos.
 4. Sociālās infrastruktūras nodrošinājums.
- **Annas pagasts:**
 1. Ērta un pievilcīga dzīves vieta.
 5. Derīgo izrakteņu ieguves iespējas.
 6. Lauksaimniecības, tūrisma attīstība.
 7. Ceļu kvalitāte un sabiedriskā transporta attīstība.
- **Ilzenes pagasts:**
 1. Neliela, kompakta teritorija vienlīdz pieejamā attālumā līdz Alūksnei un Gulbenei.
 2. Ērts pagasta administratīvā centra novietojums.
 3. Līdzenas, auglīgas, plašas meliorētas platības kā priekšrocība lauksaimniecības attīstībai, zemes ar dažādām apsaimniekošanas iespējām.
 4. Sociālo infrastruktūras objektu nodrošinājums.
- **Jaunalūksnes pagasts:**
 1. Ģeogrāfiskais novietojums.
 2. Tuvu Krievijas un Igaunijas robežai.
 3. Ūdeņi un ūdeņu tuvums.
 4. Izglītības, kultūras un medicīnas iestādes.
 5. Piemiņas vietas.
- **Jaunannas pagasts:**
 1. Salīdzinoši izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums - 17 km līdz Alūksnei, laba satiksme.
 2. Pievilcīga daba.
 3. Pakalpojumu pieejamība.
 4. Tūrisma attīstības iespējas.
 5. Darba vietas pašvaldības, individuālajos uzņēmumos un sabiedrībā ar ierobežotu atbildību.
- **Jaunlaicenes pagasts:**
 1. Kokapstrāde.
 2. Tūrisms.
 3. Amatniecība un lauksaimniecība.

4. Attīstīts ceļu tīkls un uzņēmējdarbībai labvēlīga vide.
- **Kalnecmpju pagasts:** Lauksaimniecība un mežsaimniecība.
- **Liepnas pagasts:**
 1. Kokapstrāde.
 2. Lauksaimniecība, t.sk. netradicionālā lauksaimniecība.
 3. Kūdras ieguve.
 4. Tūrisms, ērta dzīves vieta.
- **Malienas pagasts:**
 1. Ceļu infrastruktūras uzlabošana.
 2. Ūdensapgādes sistēmas modernizācija,
 3. Tūrisma nozares attīstība.
- **Mārupes pagasts:**
 1. Lauksaimniecība.
 2. Aktīvais tūrisms.
 3. Dzīves vieta.
- **Mārkalnes pagasts:**
 1. Kokapstrāde un mežistrāde.
 2. Lauksaimniecība, t.sk. netradicionālā lauksaimniecība.
 3. Transporta pakalpojumu attīstība.
- **Pededzes pagasts:**
 1. Kokapstrāde un mežistrāde.
 2. Lauksaimniecība.
 3. Tūrisma attīstība.
 4. Dzīves vieta.
- **Veclaicenes pagasts:**
 1. Tīra, ekoloģiska apkārtējā vide.
 2. Bioloģiskā un netradicionālā lauksaimniecība.
 3. Tūrisms un aktīvā atpūta.
- **Zeltiņu pagasts:**
 1. Salīdzinoši izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums.
 2. Pievilcīga daba.
 3. Pakalpojumu pieejamība.
 4. Darba vietas kokapstrādes uzņēmumos.
 5. Sporta un kultūras aktivitāšu iespējas.
- **Ziemera pagasts:**
 1. Kokapstrāde.
 2. Lauksaimniecība, t.sk. netradicionālā lauksaimniecība.
 3. Tūrisms.
 4. Sakopta vide, dzīves vieta.
- **Alūksnes pilsēta:**
 1. Dzīvošanai un uzņēmējdarbībai pievilcīga vide.
 2. Pakalpojumi, izglītība, kultūra un sports.

III TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES UN RISINĀJUMU PAMATOJUMS

Jaunā Alūksnes novada teritorijas plānojuma risinājumi paredz elastīgākus atļautās izmantošanas veidus, ļaujot zemes īpašniekiem brīvi izmantot savu teritoriju noteiktu ieceru realizēšanai. Tajā saglabāti tie teritorijas attīstības risinājumi, kuri joprojām ir aktuāli un atbilst šī brīža plānošanas un normatīvo aktu prasībām.

Novadā ir samazinājies iedzīvotāju skaits, bet ciemu teritorijās spēkā esošajos teritorijas plāņos iekļautas plašas lauksaimniecībā izmantojamās zemes kā plānotās savrupmāju un daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas vai arī tikai kā lauksaimniecības zemes. Netiek prognozēts, ka šī plānojuma darbības laikā būs nepieciešamas tik plašas dzīvojamās apbūves teritorijas, tāpēc jaunajā teritorijas plāņā plānotās apbūves zemes tiks noteiktas teritorijās, kas tuvākajā nākotnē var attīstīties par perspektīvu iedzīvotāju atpūtas un dzīves vietu (Alūksne, Māriņkalns). Izstrādājamais plānojums paredz koncentrēt attīstību jau esošajās apdzīvotajās vietās, ierobežojot blīvas dzīvojamās apbūves iespējamību ārpus tām un koriģējot agrāk noteiktās ciemu teritoriju robežas. Ciemu teritorijā papildus apbūves teritorijām nelielās platībās tiek plānotas arī lauksaimniecības teritorijas, kur galvenais pašreizējais zemes, ēku un būvju izmantošanas veids ir lauksaimnieciskā izmantošana ar viensētu apbūvi. Lai gan ciemu platības ir samazinātas, kopumā arī ciemos būs iespējams uzsākt jaunu savrupmāju būvniecību, sadalot ciema teritorijā esošās zemes vienības. Lauku teritorijās saglabāsies iespēja zemes īpašumā veidot viensētas apbūvi uz zemes gabala, kura minimālā platība ir 2 ha, bet ciemos būvēt savrupmāju, ja zemes gabala platība ir 0,25 ha. Uz zemes gabala varēs būvēt vienu dzīvojamo māju.

Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteikts, ka ārpus urbānām teritorijām aizliegts veidot jaunu, kompleksu dzīvojamās apbūves teritoriju. Nepieciešamības gadījumā var paplašināt esošo ciemu un pilsētu teritorijas. Tikai urbānajās teritorijās var noteikt šādas funkcionālās zonas (šī norma neattiecas uz esošo situāciju), kas attiecas uz dzīvojamo apbūvi:

1. savrupmāju apbūves teritorijas (DzS, DzS1);
2. mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM);
3. daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD);
4. jauktas centru apbūves teritorijas (JC).

Tas palīdzēs novērst situācijas, kad ārpus pilsētām un ciemiem bez nepieciešamās infrastruktūras tiek veidotas dzīvojamās teritorijas.

Teritorijas plāņā ir atļauta lauksaimniecības zemju apmežošana. Jaunā Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika konstatēta neatbilstība starp topogrāfisko plānu, kuru izmanto par pamatu teritorijas plānojuma izstrādē un esošo situāciju, jo šo gadu gaitā ir notikusi atsevišķu lauksaimniecības zemju teritoriju aizaugšana ar krūmiem un mežu. Šī teritorijas plānojuma risinājumi neparedz grafiskajā materiālā attēlot apmežojamās teritorijas, bet dot nosacījumus, kādos gadījumos varēs apmežot lauksaimniecībā izmantojamo zemi.

Alūksnes novadā tiek noteiktas arī vērtīgu vietējas nozīmes lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas: Jaunannas, Malienas, Mārupes, Ilzenes, Annas, Jaunalūksnes un Liepnas pagastos, nosakot ierobežojumus to sadalīšanā un apmežošana,

tādējādi radot atbalstu lauksaimniecības attīstībai un vērtīgo lauksaimniecības zemju saglabāšanai.

Prognozējot lauksaimniecisko teritoriju izmantošanu lauku teritorijās, kur reljefa apstākļi neļauj nodarboties ar intensīvu lauksaimniecības zemju apstrādi (piemēram, Vecclaicenes pagasts), var paredzēt vairāk attīstīt lauku tūrismu, bioloģisko saimniekošanu, biškopību u.c. netradicionālos saimniekošanas veidus.

3.1. Funkcionālais zonējums

Teritorijas plānojuma izstrādes procesā ņemti vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas metodiskie ieteikumi teritorijas plānošanā, kā arī Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” norādījumi. Šajos noteikumos norādītas vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai, kā arī teritorijas izmantošanas veidu klasifikācija. Noteikumos iekļautais funkcionālo zonu klasifikators ir pirmais Latvijā, kas apstiprināts ar normatīvo aktu regulējumu, līdz ar to izmantojams, izstrādājot jebkuru pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentu. Teritorijas plānojumā ir noteiktas atļautās izmantošanas un funkcionālais zonējums, kā arī to saistība ar nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem.

Kopumā jaunajā Alūksnes novada teritorijas plānojumā ir samazināts funkcionālo zonu skaits. Tās nav „izzudušas”, bet gan, ņemot vērā iepriekšējos teritorijas plānojumos definētās zonas, iekļautas zem cita nosaukuma, saglabājot teritorijas vēsturisko un vēlamo perspektīvo izmantošanu.

3.tabula. Teritorijas izmantošanas veids un ar to saistītie nekustamā īpašuma lietošanas mērķi

	Teritorijas izmantošanas veids ar NĪLM kodu	Apzīmējums plānā	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis
1.	SAVRUPMĀJU APBŪVES TERITORIJA 0601, 0600, 0801, 0800, 0901, 0902, 0900, 0502, 0302.	/DzS, DzS1/	0601- Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme; 0600 – neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0800 – neapgūta komercdarbības objektu apbūves zeme; 0901 – izglītības un zinātnes iestāžu apbūves zeme; 0902 – ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves zeme; 0900 – neapgūta sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme; 0502 – pagaidu atļautā zemes izmantošana sakņu dārziem; 0302 – fizisko un juridisko

			personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas.
2.	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA 0302, 0502, 0600, 0601, 0700, 0701, 0702, 0801, 0800, 0901, 0902, 0900, 1104	/DzM/	0302 – fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas; 0502 – pagaidu atļautā zemes izmantošana sakņu dārziem; 0600 – neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme; 0601 - Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme; 0700 – neapgūta daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0701 – vienkārtīga un divkārtīga daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0702 – trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0800 - neapgūta komercdarbības objektu apbūves zeme; 0901 – izglītības un zinātnes iestāžu apbūve; 0902 – ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves zeme; 0900 – neapgūta sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme; 1104 – transporta līdzekļu garāžu apbūves zeme.
3.	DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA 0302, 0502, 0700, 0701, 0702, 0801, 0800, 0901, 0902, 0900, 1104, 1105	/DzD/	0302 - fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas; 0502 – pagaidu atļautā zemes izmantošana sakņu dārziem; 0700 – neapgūta daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0701 – vienkārtīga un divkārtīga daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0702 – trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0800 - neapgūta

			<p>komercdarbības objektu apbūves zeme; 0901 – izglītības un zinātnes iestāžu apbūves zeme; 0902 – ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves zeme; 0900 – neapgūta sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme; 1104 – transporta līdzekļu garāžu apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas</p>
4.	<p>JAUKTAS CENTRA APBŪVES TERITORIJA 0700, 0701, 0702, 0800, 0801, 0900, 0901, 0902, 0903, 0905, 0906, 0908, 1103, 1104, 1105, 1106</p>	/C/	<p>0700 – neapgūta daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0701 – vienkārtīga un divkārtīga daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0702 – trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūves zeme; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0800 – neapgūta komercdarbības objektu apbūves zeme; 0901 – izglītības un zinātnes iestāžu apbūves zeme; 0902 – ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves zeme; 0900 – neapgūta sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme; 0903 – valsts un pašvaldības pārvaldes iestāžu apbūves zeme; 0905 – reliģisko organizāciju ēku apbūves zeme; 0906 – valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robežsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūves zeme; 0908 – pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve; 1103 – dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūves zeme; 1104 – transporta līdzekļu</p>

			garāžu apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas; 1106 – daudzstāvu autostāvvietu apbūves zeme.
5.	PUBLISKĀS APBŪVES TERITORIJA 0302, 0501, 0503, 0800, 0801, 0900, 0901, 0902, 0903, 0904, 0905, 0906, 0908, 1103, 1104, 1105, 1106	/P/	0302 - fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas; 0501 – dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citi rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa; 0503 – sportam un atpūtai aprīkotas dabas teritorijas; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0800 - neapgūta komercdarbības objektu apbūves zeme; 0901 – izglītības un zinātnes iestāžu apbūves zeme; 0902 – ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves zeme; 0900 – neapgūta sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme; 0903 – valsts un pašvaldības pārvaldes iestāžu apbūves zeme; 0905 – reliģisko organizāciju ēku apbūves zeme; 0906 – valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robežsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūves zeme; 0908 – pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūves zeme; 1103 – dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūves zeme; 1104 – transporta līdzekļu garāžu apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas; 1106 – daudzstāvu autostāvvietu

			apbūves zeme.
6.	RŪPNIECISKĀS APBŪVES TERITORIJA 0401, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1104, 1105	/R, R1/	0401 – derīgo izrakteņu ieguves teritorijas; 1000 – neapgūta ražošanas objektu apbūves zeme; 1001 – rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūves zeme; 1002 – noliktavu apbūves zeme; 1003 – lauksaimnieciskā rakstura uzņēmumu apbūves zeme; 1004 – zivsaimniecību un zivj- audzētavu apbūves zeme; 1005 – atkritumu apsaimnieko- šanas uzņēmumu apbūves zeme; 1104 – transporta līdzekļu garāžu apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas
7.	TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA 0801, 0800, 1002, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106	/TR/	0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0800 – neapgūta komercdarbības objektu apbūves zeme; 1002 – noliktavu apbūves zeme; 1101 – zeme dzelzceļa infra- struktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā; 1102 – lidlauku apbūves zeme; 1103 – dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūves zeme; 1104 – transporta līdzekļu garāžu apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas.
8.	TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA 0801, 0501, 0502, 0503, 0907, 0801, 1105	/TA/	0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 0501 - dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citi rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa; 0502 – pagaidu atļautā izmanto-

			<p>šana sakņu dārziem; 0503 – sportam un atpūtai aprīkotās dabas teritorijas; 0907 – kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūves zeme; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas</p>
9.	DABAS APSTĀDĪJUMU TERITORIJA 0501, 0907, 1105	UN /DA, DA1/	<p>0501 - dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citi rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa; 0907 – kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūves zeme; 1105 – atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas.</p>
10.	MEŽU TERITORIJA 0201; 0202; 0401	/M/	<p>0201 – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība; 0202 – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu; 0401 – derīgo izrakteņu ieguves teritorija</p>
11.	LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJA 0101, 0201, 0303, 0401, 0501, 0502, 0503, 0601, 0801, 1001, 1002, 1003, 1004	/L/	<p>0101 – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība; 0201 – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (0303 - fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas; 0401 – derīgo izrakteņu ieguves teritorijas; 0501 - dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citi rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā</p>

	VIETĒJAS NOZĪMES LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJA 0101; 0601; 1003		darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa; 0502 – pagaidu atļautā zemes izmantošana sakņu dārziem; 0503 – sportam un atpūtai ierīkotās dabas teritorijas; 0601 – individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme; 0801 – komercdarbības objektu apbūves zeme; 1001 – rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūves zeme; 1002 – noliktavu apbūve; 1003 – lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūves zeme; 1004 – zivsaimniecību un zivjaudzētavu apbūves zeme. 0101 – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība; 0601 – individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme; 1003 – lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūves zeme.
12.	ŪDEŅU TERITORIJA 0301, 0302, 0303, 0401, 0501	/Ū/	0301 – publiskie ūdeņi; 0302 – fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas; 0303 – dīķsaimniecība; 0401 – derīgo izrakteņu ieguves teritorijas.

Alūksnes novada teritorijas funkcionālā zonējuma veidi un nosacījumi šajās zonās ir noteikti Teritorijas plānojuma II sējumā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”. Atsevišķām zonām tiek noteikts arī sīkāks iedalījums, ko apzīmē, pievienojot funkcionālās zonas apzīmējuma burtu indeksam ciparu un nosakot apbūves noteikumus konkrētās teritorijas atļauto izmantošanu, aprobežojumus un citus izmantošanas nosacījumus. Katram teritorijas izmantošanas veidam ir noteikta krāsa atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

3.1.1. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS, DzS1)

Savrupmāju apbūves teritorijas ir noteiktas, lai nodrošinātu mājokļa funkciju ar savrupmāju apbūvei atbilstošu teritorijas organizāciju, apbūves struktūru, tehnisko infrastruktūru, ietverot to pakalpojumu klāstu, kas nepieciešams pilnvērtīgu dzīves apstākļu nodrošināšanai. Alūksnes pilsētā tie ir individuālo dzīvojamo māju rajoni, ciemos – individuālo dzīvojamo māju teritorijas.

Ir noteikta arī apkšzona DzS1. Tās ir dārzkopības sabiedrību „Kalnadruvas” un „Sīļi” teritorijas, kā arī Alsviķu pagasta Pullana ciemā esošā dārza māju apbūves teritorija, kur atļauts būvēt savrupmājas, ja tiek kompleksi risināts jautājums par inženiertehnisko apgādi.

Savrupmāju apbūves teritorijās kā palīgizmantošana varēs būt atsevišķas publiskas un sabiedriskas iestādes un teritorijas, kas netraucēs pamatfunkcijai. Veidojot jaunu apbūvi, jāparedz iespēja ēkas pieslēgt jau esošajām inženierkomunikācijām.

Uz viena zemes gabala pieļaujams izvietot vienu dzīvojamo ēku. Veidojot jaunas apbūves teritorijas, jāparedz neapbūvētas labiekārtotas teritorijas apstādījumi, zaļās zonas vai neapbūvētas dabas teritorijas, kuras ir brīvi pieejamas sabiedrībai. Dzīvojamā apbūve blakus valsts autoceļiem veidojama ievērojot Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” nosacījumus.

3.1.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas noteiktas, lai nodrošinātu mājokļa funkciju ar dzīvojamai apbūvei atbilstošu teritorijas organizāciju. Šis izmantošanas veids ietver daudzdzīvokļu māju apbūves zemes ar 1-3 stāvu namiem. Šajās teritorijās var izvietot atsevišķas iestādes un objektus, kas nepieciešami pamatfunkcijas, dzīves vides kvalitātes un labiekārtojuma nodrošināšanai, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu objektus, kultūras, izglītības un pārvaldes iestādes, ārstniecības, veselības vai sociālās aprūpes iestādes u.c. objektus, kā arī jānodrošina labiekārtota publiskā ārtelpa. Jaunas apbūves gadījumā – jānodrošina nepieciešamo inženierkomunikāciju pieslēgums.

3.1.3. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ir ar apbūvi vairāk par trīs stāviem, tiek noteiktas ar mērķi nodrošināt mājokļa funkciju, atbilstošu inženiertehnisko apgādi un pakalpojumu klāstu. Alūksnes novadā daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija ir noteikta tikai Alūksnes pilsētā. Kā papildizmantošana atļauta dažādu publisko un sabiedrisko objektu apbūve, tai skaitā labiekārtota publiskā ārtelpa. Jaunas apbūves gadījumā kā obligāta ir prasība par pieslēgumu pie esošām inženierkomunikācijām.

3.1.4. Publiskās apbūves teritorija (P)

Publiskās apbūves teritorijas noteiktas, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan publisku un sabiedrisku rakstura iestāžu un objektu izvietojumu un tai atbilstošu teritorijas

organizāciju, apbūves struktūru un transporta infrastruktūru. Šajā zonā tiek ietverta sabiedrisko un komerciestāžu apbūve. Kā palīgizmantošana var būt objekti, kas saistīti ar publiskās funkcijas un vides kvalitātes nodrošināšanu. Pie visām sabiedriskām ēkām paredzamas autostāvvietas, nosakot nepieciešamo stāvvietu skaitu atbilstoši aprēķinam.

3.1.5. Jauktas centra apbūves teritorija (C)

Jauktas centra apbūves teritorijas noteiktas teritorijā, kurā vēsturiski ir izveidojies plašs izmantošanas spektrs un kas kalpo kā pilsētas, ciema vai apkaimes centrs, kā arī apbūves teritorijas, kuras nākotnē plānots attīstīt par šādiem centriem. Kā papildizmantošana atļauta ēku un būvju būvniecība, kas saistīta ar galvenās izmantošanas funkciju veikšanu, nepieciešamā infrastruktūra un labiekārtojums.

3.1.6. Rūpniecības apbūves teritorija (R), (R1)

Rūpnieciskās apbūves teritorijas noteiktas, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, kā arī lai mazinātu varbūtējo negatīvo ietekmi uz citām teritorijām. Šajās teritorijās var izvietot objektus, kas saistīti ar uzņēmējdarbībai nepieciešamās vides nodrošināšanu, tai skaitā industriālos parkus, birojus, tehniskās apkopes stacijas, degvielas uzpildes stacijas, garāžas, ugunsdzēsēju depo u.tml. Lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, starp rūpniecības un dzīvojamās apbūves teritorijām jāparedz buferzonas ierīkošana - aizsargstādījumi vai aizsargvalnis.

Alūksnes pilsētā nav lielu teritorijas rezervju ražošanas attīstībai. Esošās, no padomju laikiem mantotās rūpnieciskās teritorijas tiek izmantotas arī šodien. Zemes reformas un privatizācijas rezultātā šajās teritorijās lielākoties ir dalīta īpašumu forma - zeme atgriezta bijušajiem īpašniekiem vai to mantiniekiem, bet ražošanas ēkas iegūtas privatizācijas rezultātā. Tas rada papildus finansiālo slogu uzņēmējiem, jo jāmaksā zemes nomas maksa īpašniekiem. Lielākās no rūpniecībai paredzētajām teritorijām ir Alūksnes pilsētā bijušās Lauktechnikas, Meliorācijas PMK un Starpkolhozu celtniecības organizācijas teritorijas. Jauna teritorijas izveide ar ražošanu saistītai saimnieciskai darbībai plānojama pašvaldības īpašumā pie Pleskavas ielas. Tā ir vienīgā pašvaldībai piekritīgā teritorija, kuru var piedāvāt uzņēmējdarbības uzsākšanai, jo blakus jau atrodas nelieli ražošanas uzņēmumi. Ražošanas teritorijas norobežošanai no apbūves zonas jāparedz zaļās zonas izveide. Nav viennozīmīgi vērtējama kokogļu ražotnes izbūve pilsētā un ciemos, jo tā saistās ar papildus gaisa piesārņojumu. Alūksnes pilsētā rūpniecības zonas, izņemot Tālavas ielas rajonu, ir tuvu dzīvojamai apbūvei, arī valdošo vēju virziens vērsts uz apdzīvotajām teritorijām, tāpēc Alūksnes pilsētā nav paredzēta smagās rūpniecības uzņēmumu apbūve, bet atļauta vieglās rūpniecības uzņēmumu, mazu ražošanas uzņēmumu un ražošanas uzņēmumu ar nelielu ietekmi vidē apbūve.

Lauku teritorijās ražošanas teritorijas pārsvarā ir padomju laika kolhozu un padomju saimniecību mantojums – mehāniskās darbnīcas, bijušo fermu kompleksi, gateri, noliktavas, kas pielāgotas mūsdienu vajadzībām, un kuros lielākoties ierīkoti lielāki vai mazāki kokapstrādes uzņēmumi. Apsekojot šīs teritorijas konstatēts, ka daudzas no šīm

teritorijām ir pamestas, ēkas ir pussagruvušas un uzsākt jaunu ražošanu, nenojaucot esošās būves, nav iespējama, kas, savukārt, sadārdzinātu teritorijas apgūšanas izmaksas (skat. 27.attēlu).

27.attēls. Esošajos teritorijas plānojumos noteiktās ražošanas teritorijas Liepnas un Alsviķu pagastos.

Ir uzceltas arī jaunas ražotnes, piemēram, Zeltiņu pagastā – kokogļu ražotne un Alsviķu pagastā - kokapstrādes komplekss. Teritorijas plānojumā ražošanas teritorijas noteiktas galvenokārt zemes gabaliem, kur jau saimnieciskā darbība notiek. No pašvaldībai piekrītošām zemēm ražošanas vajadzībām brīvas platības tiek piedāvātas Jaunalūksnes, Ziemera, Zeltiņu un Liepnas pagastos.

Atsevišķās teritorijās turpinās saimnieciskā darbība – tie galvenokārt ir nelieli kokapstrādes uzņēmumi vai lauksaimnieciska rakstura pakalpojumu nodrošināšana. Šīs teritorijas jaunajā teritorijas plānojumā atradīsies lauksaimniecības teritorijā. Jaunajos Apbūves noteikumos lauksaimniecības zemēs iestrādātas atļautās un palīgizmantošanas, kas nosaka plašu izmantošanas loku - arī lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūvi, kā arī rūpniecisko apbūvi un teritorijas izmantošanu, tai skaitā būs atļauts izvietot arī kokapstrādes uzņēmumus.

4.tabula. Rūpnieciskās teritorijas Alūksnes novadā (izņemot derīgo izrakteņu ieguves teritorijas)

Administratīvā teritorija	Esošajā teritorijas plānojumā noteikto ražošanas teritoriju skaits un platība	Jaunajā teritorijas plānojumā noteikto rūpnieciskās apbūves teritoriju skaits un platība	Piezīmes
Alsviķi	14 (30,9 ha)	9 (30,3 ha)	No jauna noteiktas 2 rūpnieciskās apbūves teritorijas - Alūksnes pilsētas rūpniecības teritorijas 0,4 ha Pullanā pieguļošā platība un asfaltbetona rūpnīcas teritorija 6,7 ha

Anna	4 (29,3 ha)	3 (22,5 ha), t.sk. pašvaldībai piekritošā platība 4,2ha.	Jaunas teritorijas netiek noteiktas
Ilzene	2 (2,3 ha)	3 (7,3 ha)	Jauna teritorija tiek noteikta 6,3 ha platībā (bijušais „Grīvu” komplekss)
Jaunalūksne	8 (49,3 ha)	4 (13,7 ha)	Paredzēta 1 jauna teritorija Visikumā 1,9 ha platībā, zeme piekritis pašvaldībai
Jaunanna	4 (2,1 ha)	Nav paredzēta	
Jaunlaicene	7 (16,4 ha)	6 (20,1 ha)	Jaunas teritorijas nav noteiktas, paplašinātas esošo zonu robežas
Kalnecmpji	2 (3,9 ha)	1 (1,6 ha)	Noteikta jauna teritorija - bijušais darbnīcu komplekss, kur darbojās koka granulu ražotne, pašlaik darbība nenotiek.
Liepna	5 (23,6 ha)	4 (14,7 ha)	t.sk. 4,5 ha pašvaldībai piekritis zeme
Maliena	7 (31,3)	1 (2,2)	Jaunas teritorijas nav noteiktas
Mālupe	10 (18,8 ha) (t.sk.13,0ha plānotā ražošanas teritorija)	3 (4,3 ha)	Plānotajās ražošanas teritorijās (bijušajās lauksaimnieciskās ražošanas ēkās) uz plānojuma izstrādes brīdi saimnieciskā darbība nav uzsākta
Mārkalne	1 (5,5 ha)	1 (6,6 ha)	Paliek tā pati teritorija, tiek precizētas robežas
Pededze	Nav zināms	1 (3,1 ha)	Jaunas teritorijas netiek noteiktas
Veclaicene	2 (5,3 ha)	1 (4,2 ha)	Paliek bijusī putnu fermas teritorija, jo ēkas ir labi saglabājušās
Zeltiņi	6 (14,8 ha)	4 (16,1 ha)	Jauna teritorija paredzēta 2,3 ha platībā vecajā armijas bāzē un asfaltbetona rūpnīcas teritorija 1,8 ha
Ziemeris	8 (29,1 ha)	7 (37,9 ha)	2 jaunas teritorijas noteiktas pašvaldības īpašumā
Alūksne	19 (81,1 ha, t.sk. 7,3ha neatbilstoša izmantošana)	11 (68,1 ha)	Jauna teritorija 1,6 ha platībā noteikta pašvaldības īpašumā
Kopā novadā		59 (251,2 ha)	

Atsevišķi tiek noteiktas teritorijas derīgo izrakteņu ieguvei un pirmapstrādei (R1) – tās ir esošo karjeru un plānoto karjeru, kam veikta iepriekšējā izpēte, teritorijas. Šīs

teritorijas izmantojamas karjeru izstrādes mērķiem – zemes dziļu ieguvei. Grafiskajā daļā šīs teritorijas iezīmētas violetā krāsā ar indeksu R1. Apbūves noteikumi paredz, ka derīgo izrakteņu ieguvī varēs uzsākt arī lauksaimniecības vai mežsaimniecības teritorijās, ja ir notikuši izpētes darbi un konstatēti to krājumi, ievērojot visas ar zemes dziļu izmantošanu saistītās normatīvajos aktos noteiktās prasības un Apbūves noteikumos noteiktos izņēmumus. Līdz ieguves uzsākšanai teritorijas izmantojamas lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām.

Teritorijas plānojumā noteiktas 41 teritorija 710,3ha platībā:

5.tabula. Derīgo izrakteņu ieguves (R1) teritorijas Alūksnes novadā

Nr.p.k.	Administratīvā teritorija	R1 aizņemtās teritorijas (skaits)	R1 aizņemtās teritoriju platības (ha)	Derīgo izrakteņu ieguves teritoriju platības spēkā esošajos teritorijas plānojumos (ha)
1.	Alsviķu pagasts	11	39,8	13,5
2.	Annas pagasts	5	34,6	28,2
3.	Jaunalūksnes pagasts	4	16,1	6,3
4.	Jaunannas pagasts	1	5	5
5.	Liepnas pagasts	2	272	40,7
6.	Mārupes pagasts	4	180,9	95,5
7.	Pededzes pagasts	1	8,3	8,3
8.	Veclaicenes pagasts	4	17,5	-
9.	Zeltiņu pagasts	2	2,1	0,9
10.	Ziemera pagasts	6	49,9	49,9
	Kopā	41	629,2	248,3

Vislielākās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas ir Mārupes un Liepnas pagastos, kur notiek kūdras ieguve, un 2011.gadā noslēgts zemes nomas līgums ar akciju sabiedrību „Latvijas valsts meži” par papildus platības iznomāšanu derīgo izrakteņu (kūdras) ieguvei.

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā saņemti zemes īpašnieku iesniegumi ar vēlmi savā teritorijā uzsākt derīgo izrakteņu ieguvī, jo pēc zemes gabalu izpētes, tajos konstatēti derīgo izrakteņu krājumi. Jaunas R1 teritorijas, salīdzinot ar spēkā esošajiem pagastu teritorijas plānojumiem, noteiktas Alsviķu, Jaunalūksnes, Zeltiņu un Veclaicenes pagastos, derīgo izrakteņu ieguves teritoriju aizņemtās platības palielinātas Annas pagastā. Derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanā un izstrādē jāievēro likuma „Par zemes dzīlēm”, kā arī citu tam pakārtoto normatīvo aktu prasības.

3.1.7. Transporta infrastruktūras teritorija (TR)

Transporta infrastruktūras teritorijas ir noteiktas, lai nodrošinātu transporta infrastruktūras tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai un funkcionēšanai atbilstošu teritorijas organizāciju un inženiertehnisko nodrošinājumu.

Pilsētā un ciemos, gar ielām un autoceļiem aizsargjoslas ir noteiktas kā sarkanās līnijas (esoša vai projektēta ielas robeža) un būvlaiķes līnija. Transporta infrastruktūras

teritorijās var izvietot objektus un uzņēmumus, kas saistīti ar to pamatfunkcijas nodrošināšanu.

Alūksnes pilsētā ielu tīklu veido 125 ielas – no tām četras - Pils, Jāņkalna, Bērzu, Tālavas ielas, ir ielas, kas paredzētas tranzīta kustībai caur pilsētu. Pilsētai trūkst iekšēja apvedceļa (ielas) un vietējais tranzīts, lai izklūtu no pilsētas, izmanto centrālās ielas. No iepriekšējā plānojuma ir atstāta perspektīvās ielas izbūve pa veco dzelzceļa līniju - Krišjāņa Barona iela (no Tālavas ielas līdz Rīgas ielai), kas novirzītu daļu tranzīta no pilsētas un daži izbūvējami ielu turpinājumi: Bērzu iela (no Glika ielas līdz Krišjāņa Barona ielai), Uzvaras iela (no Jāņkalna ielas līdz Krišjāņa Barona ielai).

Viens no teritorijas plānojuma izstrādes uzdevumiem bija noteikt ielu sarkanās līnijas. Alūksnes novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros ir noteiktas sarkanās līnijas ciemu teritorijās (skat. Apbūves noteikumi, nodaļa „Pielikumi”, 17.pielikums). Pilsētā un ciemos esošās ielas izdalītas pēc nozīmes, vērtējot ielu funkciju sasaisti ar pārējām ielām un autoceļiem, ko tās savieno. Ielu sarkanās līnijas grafiski jānosaka zemāka līmeņa plānojumos un projektos – lokālpānojumos un detālpānojumos.

Apbūves noteikumos ir definētas prasības jaunu ceļu un ielu būvniecībai vai rekonstrukcijai, kā arī objektu nodrošinājumam ar transportlīdzekļu stāvvietām.

Ne Alūksnes pilsētā, ne ciemos nav izbūvēti veloceļiņi. Esošajā Alūksnes pilsētas teritorijas plānojumā paredzēta vairāku veloceļiņu izbūve šādos maršrutos:

1. No Alūksnes slimnīcas pa Pils ielu līdz Baložu bulvārim, tālāk Baložu bulvāris - Parka iela - Ojāra Vācieša iela līdz Dārza ielai, pa Dārza ielu līdz krustojumam ar Raiņa bulvāri, pa Raiņa bulvāri līdz krustojumam ar Jāņkalna ielu, pa Jāņkalna ielu līdz krustojumam ar Uzvaras ielu, pa perspektīvo Uzvaras ielas posmu līdz Krišjāņa Barona ielai, pa Krišjāņa Barona ielu līdz Tālavas ielai.
2. Krišjāņa Barona iela no Pils ielas līdz Tālavas ielai.
3. No Torņa un Rijukalna ielu krustojuma līdz Pils ielai, pa Pils ielu līdz Kalnadrūvām.
4. No Pils ielas un Pleskavas ielas krustojuma pa Pleskavas ielu līdz krustojumam ar Ozolu ielu, pa Ozolu ielu līdz Ezertakas sākumam, pa Ezertaku līdz Ezermalas ielai, pa Ezermalas ielu.
5. No Ojāra Vācieša ielas pa Fitinghofa ielu līdz Ezertakai, pa Ezertaku līdz Pleskavas ielai.
6. No Baložu bulvāra pa gājēju ceļu gar ezeru līdz Tempļakalna ielai, pa Tempļakalna ielu – Melnuma ielai.

Plānojuma izstrādes laikā uzsākta maģistrālo ielu Pils, Bērzu un Jāņkalna ielas rekonstrukcijas darbi. Tehniskajos projektos nav paredzēts izbūvēt veloceļiņus pa Pils un Jāņkalna ielām, jo tas sadārdzinātu izbūves izmaksas. Atsevišķās vietās Pils ielā veloceļiņu izbūve nebija iespējama, jo nevarēja nodrošināt nepieciešamo ietves platumu (īpašumi atgriezti vēsturiskajās robežās un zemes atsavināšana prasītu papildus izmaksas).

Tika veikta velosipēdu plūsmas uzskaitē Tālavas ielā (virzienā uz Pullana ezeru un dārkopības teritoriju 22.07.2013.) un Pils ielā (pie krustojuma ar Torņa ielu 15.08.2013.). Laika posmā no 7.20 līdz 19.20. pa Pils ielu virzienā uz Kalnadrūvām un atpakaļ, tika uzskaitīti 162 velosipēdisti un 2630 autotransporta vienības, bet Tālavas ielā, virzienā uz Pullana ezeru un atpakaļ – 104 velosipēdisti un 1925 autotransporta vienības. Tajā pašā laikā gājēju plūsma pa trotuāriem attiecīgi bija 51 un 72. Lai velosipēdu ceļš sevi attaisnotu, tam būtu jānodrošina nepārtrauktība maršrutā. Ja veloceļiņš izbūvēts, apvienojot to ar gājēju trotuāru, kas nodalīts ar atdalošo joslu, velosipēdistam pie katra krustojuma jāapstājas, jāpārlicinās par satiksmes drošību un tikai tad jāturpina

brauciens. Iekļaujoties kopējā satiksmes plūsmā, velosipēdists pie sava brauciena mērķa nonāk ātrāk. Pie tam, nav aizliegta velosipēdistu pārvietošanās pa trotuāru, ja nav atsevišķi nodalīta josla velosipēdistiem. Pavērojot situāciju Alūksnē, redzams, ka ir velosipēdisti, kas braucienam izmanto trotuāru un kas brauc pa ielu, iekļaujoties kopējā transporta plūsmā. Darba grupā, diskutējot par veloceļu nepieciešamību, tika nonākts pie slēdziena, ka Alūksnes pilsētā satiksmes plūsma nav intensīva un velosipēdisti braucienam var izmantot izbūvētos trotuārus vai iekļauties kopējā ielas transporta plūsmā, bet veloceļi izbūvējami posmos, kur transportlīdzekļu atļautais maksimālais ātrums ir 70km/h - Pleskavas iela līdz Kolbergim, kā arī nokļūšanai ārpus pilsētas Pullana ezera virzienā - Krišjāņa Barona iela, un uz Kalnadruvām.

Teritorijas plānojuma 1. redakcijas publiskās apspriešanas laikā tika organizēta diskusija par velotransporta infrastruktūras attīstības iespējām Alūksnē, kurā piedalījās arī Latvijas velobraucēju apvienības pārstāvji. Tika nonākts pie secinājuma, ka Alūksnē nav lietderīgi veidot atsevišķus velosipēdu ceļus, bet gan domāt par velojoslu ierīkošanu uz brauktuvēm, kā arī, kur tas iespējams, samazināt braukšanas ātrumu ielās. Velosipēdu ceļi/velojoslas būtu izbūvējami maršrutos, kur notiek intensīvākā velobraucēju plūsma – uz publiskiem objektiem (skolas, veikali) un dārza māju teritorijām:

1. velosipēdu ceļš pa projektējamo Krišjāņa Barona ielu, tālāk pa Malienas ielu līdz pilsētas robežai;
2. velosipēdu ceļš pa Pleskavas ielu, Ezermalas ielu līdz Kolbergim;
3. velosipēdu ceļš no Pils ielas krustojuma ar Pleskavas ielu līdz Kalnadruvu teritorijai.

Tā kā virzieni uz skolām jāvērtē kopā ar visu pilsētas ielu tīklu (iespējamo vienvirziena ielu noteikšana) un autotransporta intensitāti tajās, velosipēdu vai atsevišķu velojoslu noteikšanai jāizstrādā atsevišķs lokālplānojums, pieaicinot attiecīgus speciālistus.

3.1.8. Tehniskās apbūves teritorija (T)

Tehniskās apbūves teritorijas noteiktas, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un transporta infrastruktūru. Dzīvojamā apbūve šai teritorijā nav pieļaujama.

3.1.9. Dabas un apstādījumu teritorija (DA, DA1)

Alūksnes novadā ir daudz dabas pamatnes teritoriju, kas izmantojamas cilvēku atpūtai. Tās teritorijas plānojumā atzīmētas ar indeksu DA. Alūksnes pilsētā iekārtoti mežaparki, parki un skvēri. Izmantojot iespējas no Zemkopības ministrijas iegūt savā īpašumā mežu 97 ha platībā pie Alūksnes pilsētas robežas, kur jau pašreiz ir izveidota biatlona trase, pašvaldība plāno izveidot sporta un aktīvās atpūtas parku, ko izmantos ne tikai vietējie iedzīvotāji, bet tiks piesaistīti arī citu novadu interesenti.

Alūksnes pilsētā centrālais ir Alūksnes muižas parks, kas ir valsts aizsardzībā esošs kultūras piemineklis. Arī atsevišķos pagastu centros ir gan vēsturiski izveidojušies, gan izveidoti jauni parki, kas ciema teritorijā veido ainavisku vidi un sniedz estētisku baudījumu.

6. tabula. Alūksnes novada parku saraksts

Nr.p. k.	Parka nosaukums, adrese	Piederība	Platība (ha)
	Alūksnes pilsēta		
1.	Alūksnes Muižas parks, Pils ielā 31;74;76, Alūksnē	Alūksnes novada pašvaldība	29,4
2.	Alūksnes 700 gadu parks, Alsviķu ielā 2, Alūksnē	Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas Alūksnes draudzes īpašums	3,5
3.	Tempļakalna parks	Alūksnes novada pašvaldība	21,3
	Lauku teritorijā		
1.	Alsviķu muižas parks, Alsviķi, Alsviķu pagasts	Alūksnes novada pašvaldība	2,9
2.	Ilzenes muižas parks, Ilzenes pagasts	Alūksnes novada pašvaldība	4,72
3.	Jaunlaicenes muižas parks, „Parks-skola”, Jaunlaicene, Jaunlaicenes pagasts	Alūksnes novada pašvaldība	13,3
7.	Veclaicenes parks, „Parks”, Veclaicenes pagasts	Alūksnes novada pašvaldība	1,58
7.	Ziemeru muižas parks	Prīvātīpašums	ap 8,9

Dabas un apstādījumu teritorijas noteiktas kā sabiedrībai brīvi pieejamas dabas vai daļēji pārveidotas un apbūvētas teritorijas, kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju, sportu, tūrismu vai kvalitatīvas dabas un kultūrvides vai citu sociālo funkciju, tai skaitā kapsētu, nodrošināšanu, ietverot ar atbilstošu funkciju saistītas ēkas un būves. Šajās teritorijās iespējama publiskās funkcijas nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūras objektu un būvju izvietošana, tai skaitā brīvdabas estrādes, paviljoni un citi objekti, kā arī transporta līdzekļu stāvvietu ierīkošana un meliorācijas sistēmu izbūve.

Apbūve šajās teritorijās nav primārais izmantošanas veids, tā pieļaujama, ja ir nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai. Upju un ezeru krasta līniju drīkst izmainīt tikai krasta nostiprināšanai, tai jābūt brīvi pieejamai, bez žogiem un būvēm, nodrošinot pārvietošanās iespējas gar upju un ezeru krastiem.

Dabas un apstādījumu teritorijai izdalītas apakšzona: DA1 - parki.

3.1.10. Mežu teritorija (M)

Mežu teritorijas noteiktas, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo īstenošanai. Tajās mežu teritorijās, kurās atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi, jebkādas darbības veicamas saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un Ministru kabineta noteikumiem.

Mežu teritorijās atļautā izmantošana ir mežsaimnieciskā izmantošana, tajā skaitā plantāciju meži, kultivēto ogu audzēšana (lauksaimnieciskā izmantošana), meža ceļi, dabas aizsardzība, dīķsaimniecība, vēja ģeneratori, būves un infrastruktūra teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai (ceļi, skatu un novērošanas torņi, meliorācijas sistēmas u.c. objekti), meža zemes atmežošana, savvaļas dzīvnieku turēšana iežogotās platībās,

publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma. Apbūve Mežu teritorijās nav primārais izmantošanas veids, tā pieļaujama ja nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai. Atļauta viensētu apbūve.

Lai nepieļautu meža zemju pārlieku fragmentāciju, plānojumā noteikts, ka Alūksnes novada teritorijā mežos no jauna veidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha, īpaši aizsargājamās dabas teritorijā – 5 ha, izņemot dabas liegumus, kur spēkā ir valsts normatīvie akti, kas ierobežo zemju sadali.

Jebkādas darbības, kas ietekmē Latvijas valsts mežu apsaimniekojamo teritoriju, mežaudzes vai ainavas stāvokli tajā, saskārojamas ar akciju sabiedrību „Latvijas valsts meži”.

Mežu valdījumā/īpašumā esošajās platībās ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve arī gadījumā, ja derīgo izrakteņu atradnes nav uzrādītas teritorijas plānojuma grafiskajā daļā, bet tas pamatots ar ģeoloģiskās izpētes datiem. Meža zemei ir pieļaujama atmežošana derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanai, ievērojot normatīvajos aktos paredzēto kārtību.

Aizliegta mežsaimnieciskā darbība mikroliegumos, kas izvietoti atbilstoši Valsts meža dienesta mikroliegumu izveidošanas lēmumiem.

Ierobežota saimnieciskā darbība ir dabas liegumos „Zāgadu kalni”, „Jaunanna”, „Sofikalna meži”, „Virgulīcas meži”, „Liepnas niedrāji”, „Avotu mežs”, „Baltais purvs”, „Katlešu meži” un „Kupravas liepu audze”, kā arī aizsargājamo ainavu apvidū „Veclaicene”.

Plānojuma izstrādei izmantotais kartogrāfiskais materiāls neļauj precīzi noteikt purvu robežas, tāpēc plānojuma kartēs tās attēlotas bez robežu kontūrām.

3.1.11. Lauksaimniecības teritorija (L)

Lai stimulētu nodarbinātību lauku teritorijās, plānojums paredz elastīgu politiku attiecībā uz lauksaimniecības zemju izmantošanas iespējām, ļaujot tajās attīstīt ne vien lauksaimniecisko darbību, tai skaitā lauksaimnieciskās produkcijas pārstrādi un uzglabāšanu, bet arī lauku tūrismu un iespēju izvietot vispārīgās ražošanas uzņēmumus, noliktavas, derīgo izrakteņu ieguves vietas, kā arī iespējas iegūt enerģiju, izmantojot saules, vēja un bioenerģiju.

Lauksaimniecības teritorija ir zemes lauku teritorijās un ciemos, kā arī meliorētās lauksaimniecības zemes. Apbūve veidota pēc viensētu principa. Gada sākumā pagastu pārvaldēs organizētajās tikšanās tika izteikti priekšlikumi par jaunveidojamo zemesgabalu lielumu lauksaimniecības zemēs. Lielākā daļa priekšlikumu bija – 1ha, taču, ievērojot Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumus Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteikto, minimālā lauksaimniecības zemes platība jaunveidojamam zemes gabalam ir 2 ha, kas ir saistošs izstrādājamajam teritorijas plānojumam. Šāda zemes sadalīšanas iespēja ļautu attīstīt arī tādu lauksaimniecisko darbību, kam nav nepieciešamas lielas zemju platības (stādu audzētava, ārstniecības augu audzēšana u.c.).

Lauksaimniecības zemju apsaimniekošanu un sadali īpaši aizsargājamās dabas teritorijās regulē valsts normatīvie akti vides aizsardzības jomā. Aizsargājamo ainavu apvidū „Veclaicene” lauksaimniecības zemes jaunveidojamā zemesgabala lielums noteikts - 3 ha, dabas liegumu teritorijās -10 ha.

Alūksnes novada ilgtspējīgā stratēģijā un attīstības programmā kā viena no galvenajām pašvaldībā dominējošām nozarēm minēta lauksaimniecība, tāpēc svarīgi ir saglabāt labas, auglīgas un meliorētas lauksaimniecības teritorijas, augstvērtīgās novada nozīmes lauksaimniecības zemes, lai nodrošinātu zemes kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Tādēļ Teritorijas plānojumā ir noteiktas vietējas nozīmes lauksaimniecības zemes, kuras drīkst izmantot tikai lauksaimniecībā, tās atrodas Jaunannas, Malienas, Mālupes, Ilzenes un Annas pagastos, nedaudz arī Jaunalūksnes un Liepnas pagastos, un tām dots indekss TIN 5 (teritorija ar īpašiem noteikumiem). Apbūves noteikumos noteikti stingrāki ierobežojumi šo zemju sadalīšanā un apsaimniekošanā. Vietējas nozīmes vērtīgās lauksaimniecības zemes ir meliorētās lauksaimniecības platības ar vienlaidus platību vismaz 50 ha (neņemot vērā īpašumu robežas) apmērā un vidējo zemes novērtējumu virs 35 ballēm, šīs zemes ir aizliegts apmežot, kā arī noteikts minimālais jaunveidojamā zemesgabala lielums – 5 ha.

3.1.12. Ūdeņu teritorija (Ū)

Ūdeņu teritorija ir teritorijas, ko nosaka, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdens resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai. Ūdeņu teritorijas var izmantot zivsaimniecībai, zvejniecībai, ūdens transportam, sportam, tūrismam, rekreācijai, enerģētikai un ar tiem saistīto objektu (laivu pietātnes, pārceltuves u.c.) izbūvei, kā arī inženiertīklu izvietošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un ar to saistīto infrastruktūras objektu izbūvei.

Saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, peldvietas ir jānodrošina ar ģērbtuvēm, tualetēm un atkritumu konteineriem. Atkritumi peldvietā ir jāsavāc un jāizved. Peldētāji pastāvīgi ir jāinformē par ūdens kvalitāti un citiem jautājumiem, ierīkojot peldvietā informatīvus standus, kas ir peldvietas īpašnieka pienākums. Jaunajā Alūksnes novada teritorijas plānojumā tiek atzīmētas šādas peldvietas: Alūksnes pilsētā – pie Alūksnes ezera Pilssalā, „Melnumā”, Muižas parkā, Vecclaicenes pagastā - pie Dzērves un Ievas ezeriem.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesa attīstību, saglabātu apvidum raksturīgo ainavu un applūstošajās teritorijās ierobežotu saimniecisko darbību, novada upēm, ezeriem un mākslīgi veidotiem ūdens objektiem ir noteiktas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas (skat. TP grafiskajā daļā un Apbūves noteikumos).

Lai samazinātu ūdeņu piesārņojumu, lauksaimniecībā izmantojamo zemju apsaimniekotājiem jāievēro Ministru kabineta 2011.gada 11.janvāra noteikumi Nr.33 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem”.

IV TERITORIJAS AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM (TIN)

Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 234.punkts nosaka teritoriju grupas, kurām ir specifiskākas prasības to apsaimniekošanai. Novada teritorijas plānojumā tādas ir:

1. Valsts aizsardzības objekta teritorija;
2. Teritorijas, kurām izstrādājami lokālplānojumi;
3. Teritorijas, kurām izstrādājami detālplānojumi;
4. Novada nozīmes lauksaimniecības zemes.

4.1. Valsts aizsardzības objekta teritorija

Alūksnes novadam ir 46,3 km gara robeža ar Krievijas Federāciju. Valsts robežas josla 12 m platumā noteikta gar Krievijas Federācijas robežu Pededzes un Liepnas pagastos. Pierobežas josla ir 2 km platumā, skaitot no Valsts robežas un arī atrodas Pededzes un Liepnas pagastos.

Pierobeža ir 30 km plata zona no valsts robežas. Gandrīz visa novada teritorija atrodas pierobežā, izņemot Ilzenes, Zeltiņu, Kalncempju pagastus un daļu no Alsviķu, Annas, Jaunlaicenes, Jaunannas un Veclaicenes pagastiem.

Uz teritoriju pierobežas joslā attiecas Valsts robežas likums un Ministru kabineta 2010.gada 27.jūlija noteikumi Nr.674 „Noteikumi par Latvijas Republikas valsts robežas joslu, pierobežas joslu un pierobežu, kā arī pierobežas, pierobežas joslas un valsts robežas joslas norādījuma zīmju un informatīvo norāžu paraugiem un to uzstādīšanas kārtību”.

Būtiskākie ierobežojumi no teritorijas plānojuma viedokļa ir saistīti ar 12 m plato zonu no valsts robežas līnijas, kas ir noteikta kā valsts robežas josla, kura izmantojama tikai robežsardzes vajadzībām. Josla atrodas 12 m no valsts robežas līnijas uz sauszemes un 12 m plata robežas josla no ūdensteču vai ūdenstilpju kroles vai krasta līnijas, ja robežlīnija noteikta pa novadgrāvju, strautu un upju vidu. Zemes platība starp kroles un/vai krasta līniju un robežlīniju papildus iekļaujama valsts robežas joslā. Plānojuma izstrādes brīdī uzsākta valsts robežas uzmērīšana, kā rezultātā mainīsies Latvijas Republikas un līdz ar to arī Alūksnes novada ārējā robeža.

Valsts nozīmes aizsardzības objekts ir Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skola.

4.2. Teritorijas, kurām izstrādājami lokālplānojumi

Tā ir teritorija Pils ielā 15, Alūksnē. Pašreiz tai noteikta Dabas un apstādījumu funkcionālā zona, bet, ņemot vērā blakus esošo publisko apbūvi, nākotnē iespējama šīs teritorijas funkcijas maiņa.

4.3. Teritorijas, kurām izstrādājami detālplānojumi

Tās ir teritorijas plānojumā paredzētajās Savrupmāju apbūves un Publiskās apbūves funkcionālajās zonās. Veicot zemes parcelāciju vismaz 10 apbūves gabalos, jāizstrādā detālplānojums, paredzot inženiertehnisko tīklu nodrošinājumu un ielu tīklu.

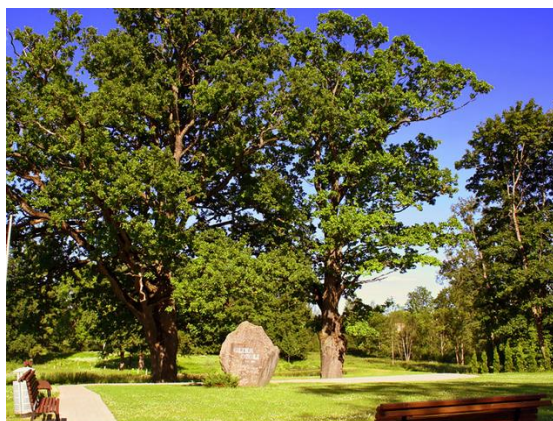
Alūksnes pilsētā tie ir zemes īpašumi Miera ielā 3, Pils ielā 2, Pleskavas ielā 12 un Smilšu ielā 15. Jaunalūksnes pagastā detālplānojumu nepieciešams izstrādāt 9 zemes gabaliem piekļuves nodrošināšanai no valsts autoceļa P40.

4.3. Vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorija

Alūksnes novadā nav nacionālas nozīmes lauksaimniecībā izmantojamo zemju, bet lauksaimniecības turpmākai attīstībai teritorijas plānojumā tiek noteiktas lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas ir nozīmīgas visam novadam. Tie ir vienlaidus meliorēti lauksaimniecības zemju masīvi, kuros zemes auglība, pēc vēl padomju gados noteiktās augsnes vērtēšanas, ir 35 balles un vairāk. Vietējas nozīmes lauksaimniecības zemes teritorijas plānojuma grafiskajā daļā atzīmētas ar atsevišķu krāsojumu. Tās ir teritorijas Annas, Ilzenes, Jaunannas, Jaunalūksnes, Malienas, Mārupes un Liepnas pagastos, kuru izmantošanai ir noteikti īpaši nosacījumi: nedrīkst apmežot, veikt zemes transformāciju uz apbūvi, izņemot viensētas. Stingrāki noteikumi ir arī zemju sadalīšanai. Minimālais jaunveidojamā zemes gabala lielums - 5 ha. Lai dotu iespēju vietējiem zemniekiem paplašināt savas apsaimniekojamās platības, kā arī nesadrumstalotu zemes, noteikts, ka mazāku zemes gabalu var nodalīt, ja tas tiek pievienots kaimiņu zemes gabalam.

V VIETĒJAS NOZĪMES KULTŪRVĒSTURISKĀS TERITORIJAS UN PIEMIŅAS VIETAS

Bez valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem Alūksnes novadā atrodas ēkas, objekti un piemiņas vietas ar novada nozīmes vērtību, kas būtu jāsaglabā kā vēstures liecības nākamajām paaudzēm. Teritorijas plānojumā šīm teritorijām un objektiem noteiktas vispārējās prasības to izmantošanai un aizsardzībai. Aizsargjoslas tiem netiek noteiktas.

28.attēls. Ernsta Glika stādītie ozoli

Ernsta Glika stādītie ozoli Alūksnē. Vācu mācītājs Ernsts Gliks, dzīvodams Alūksnē, paveica vienu no saviem mūža nozīmīgākajiem darbiem – iztulkoja Bībeli latviešu valodā. Par godu šim notikumam Gliks mācītājmuižas parkā iestādīja divus ozolus, kas zaļo joprojām, un ir viens no Alūksnes simboliem. Blakus ozoliem uzstādīts piemiņas akmens ar uzrakstu „Glika ozoli 1865.-1689.”, kas simbolizē Vecās Derības un Jaunās Derības pārtulkošanas laiku.

	<p>Piemineklis ir mākslinieka K.Miesnieka mets, 8m granīta obelisks. Uzraksti uz pieminekļa - vienā pusē: "Par Latviju kritušajiem 7.Siguldas kājnieku pulka karavīriem 1919-1920", un otrā pusē: "Labāk manu galvu ņēma, nekā manu tēvu zemi". Frontāli krustots zobens ar vairogu uz granīta obeliska. Pieminekli cēla pulks par saviem līdzekļiem, atklāja Valsts Prezidents Jānis Čakste 1923.gada 20.jūnijā. Pieminekļa uzkalniņu izveidoja pulka karavīri. Pie pieminekļa karavīri pulcējās visā pulka sastāvā - pulka gada svētku priekšvakarā, kad iededzināja svēto uguni, un pulka gada svētku dienā, pēc parādes, kad garnizona mācītājs noturēja īsu aizlūgumu, nolasīja, pēc komandas "Godam sveikt!", kritušo karavīru vārdus un pulka komandieris nolika vainagu. (avots:lv.wikipedia.org.)</p>
	<p>Čonku skola. Skola celta 1903.gadā. Ēku bez projekta cēluši vietējie amatnieki un ķieģeļi vesti no Seveļu cepļa. Skola Čonku ciemā darbojās līdz 1987. gadam.</p>
	<p>Kalncempju pagasta Viktora Ķirpa Ates muzejs. Dibināts 1985.gadā. Muzeja krājuma pamatā ir Otes (Ates) muzeja veidotāja Viktora Ķirpa personīgā kolekcija ar kultūrvēsturisku nozīmi. Izveidots muzeja komplekss ar 14 ēkām - dzirnavas, pirts, smēde, ratnīca, klēts, rija, saimes māja un šķūnis, informācijas centrs. Muzejs populārs ar ikgadējiem Pļaujas svētkiem.</p>

31.attēls. Piemineklis Liepnas kaujas vietā

Liepnas kaujas vieta. 1941.gada jūlijā latviešu teritoriālā korpusa karavīri niknā kaujā izlauzās no vāciešu ielenkuma.

32.attēls. Jaunannas vecās ūdensdzirnavas

Jaunannas vecās ūdensdzirnavas.

Vecās ūdensdzirnavas baronu Fītinghofu laikā 1846.gadā pārbūvētas par jaunu mūra ēku. Pašlaik celtnē darbojas mazā hidroelektrostacija.

33.attēls. Malienas pamatskola

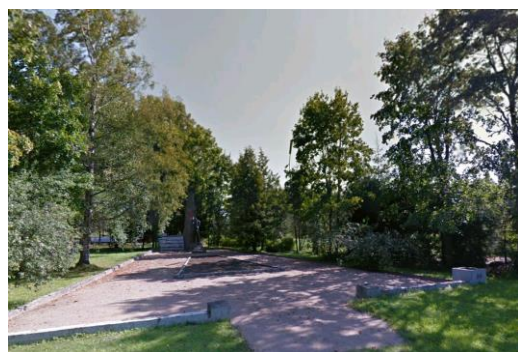
Malienas pamatskola. (bijusī Malienas muižas dzīvojamā ēka) atrodas pagasta centrā. Tā ir divstāvu mūra ēka, kura laika gaitā pārbūvēta un pielāgota skolas vajadzībām. Ēka savā veidolā atspoguļo pārejas posmu uz eklektismu, tajā ir vērojamas dažādu stilu iezīmes. No muižas apbūves saglabājusies tikai šī ēka, muižas plānojums nav saglabājies un apkārtnē ir ievērojami pārveidota.

 <p>34.attēls. Piemiņas akmens Jānim Biķim</p>	<p>Piemiņas akmens „Tarvās” ģeodēzijas profesoram Jānim Biķim. Jānis Biķis dzimis 1897.gadā Mālupes pagasta „Tarvās”. Pētījis zemes garozas vertikālo kustību intensitāti Baltijas jūras piekrastē, izmantojot ilggadīgu jūras līmeņa novērojumus Baltijas jūrai pieguļošajās valstīs. Ģeodēzijas mācību grāmatas autors.</p>
 <p>35.attēls. Mārkalnes skola</p>	<p>Mārkalnes skola. Mārkalnes skola uzcelta 1868.gadā toreizējā Lāzberģa pagastā. Skola sākotnēji būvēta no laukakmeņiem kā vienstāva ēka. Gadu gaitā mainījies gan skolas nosaukums, gan izskats. Šī skola ir viena no retajām novadā, kuras funkcija nav laika gaitā mainījusies.</p>
 <p>36.attēls. Robežakmens Mikalītēs</p>	<p>Robežakmens Mikalītēs. Latvijas, Igaunijas un Krievijas Federācijas robežu simboliska zīme Mārkalnes pagastā.</p>
 <p>37.attēls. Kārļa Ulmaņa stādītais ozols</p>	<p>Prezidenta Kārļa Ulmaņa stādītais ozols (1938.) pie Pededzes pamatskolas. Prezidents Kārlis Ulmanis ozolu iestādīja 1938.gada 29.maijā, piedaloties skolas pirmajā izlaidumā.</p>

38.attēls. Kaps un pieminēklis Oto un Paulam Palmiem

Kaps un pieminēklis Latvijas atbrīvošanas cīņās kritušajiem Lāčplēša ordeņa kavalieriem Oto un Paulam Palmiem. 1919. gada 18.novembrī kaujā pie Vareļu mājām Iecavas upes krastā, kad bermontiešu pārspēkam uzbrūkot mūsējiem draudēja pilnīgs ielenkums, Oto Palms kopā ar 4 kadeti (to starpā arī viņa brālēns Paulis Palms) tika nosūtīts uz labo spārnu piesegt atkāpšanos, pašizliedzīgi veica šo uzdevumu - ar nemitīgu uguni aizturēja pretinieku, kamēr vads atkāpās uz jauno pozīciju, bet šajā kaujā pats krita. Pauls Palms, būdams ievainots, turpināja ienaidnieka apšaudi, līdz tika otrreiz smagi ievainots. No šiem ievainojumiem 1919. gada 30.novembrī Jelgavas slimnīcā mira. Oto un Pauls Palmi apbalvoti ar Lāčplēša ordeni par cīņu 1919.gada 18.novembrī pie Vareļu mājām uz Iecavas upes krasta (www.lkok.com informācija).

39.attēls. Pieminēklis II Pasaules karā kritušajiem pededziešiem

Pieminēklis - obelisks II Pasaules karā kritušajiem pededziešiem. Piemiņas vieta ierīkota 1970.gadā Pededzes ciema centrā Pededzes ciema iedzīvotājiem, kuri krituši II Pasaules kara laikā.

40.attēls. Silenieku Krustakmens

Silenieku krustakmens (Pededzes pagasts) Lielo mežu masīvu ieskaitā 2,7m garā, 2,4 m platā un 0,8 m augstā akmens līdzenajā virsmā iekaltas vairākas zīmes, kā arī gada skaitlis „1782”. Akmens izmatots kā robežzīme starp dažādu guberņu un vēlāk arī starp dažādu īpašnieku zemēm. Pēc seniem nostāstiem akmens līdz 1721.gadā it kā kalpojis par robežzīmi starp Krievijas, Zviedrijas un Polijas valsti. Latgales puses teika stāsta, ka robeža starp Latgali un Vidzemi bijusi tālāk uz R gar Pededzes upi, bet Vidzemes baroni tumšā rudens naktī īsto Silenieku Krustakmeni ieģrūduši upē, nokrāpdami garu joslu no Latgales. Pēc Latvijas neatkarības iegūšanas šai vietā bija Pededzes, Liepnas un Bejas pagasta robežpunkts. Pēc pagastu robežu maiņas 1929.gadā zeme ap Silenieku Krustakmeni palika Pededzes pagastā (avots:www.vietas.lv).

41.attēls. Romeškalna muižas kungu māja

Romeškalna muižas kungu māja.

Romeškalna muižas kungu māja celta 1847.gadā. Tā celta neorenesanses un Berlīnes vēlīnā klasicisma Romas villu stilā. No 1930. līdz 2009.gadam ēkā atradās Veclaicenes pagasta skola.

42.attēls. Attēls. Naudas akmens Veclaicēnē

Naudas akmens.

Ziemeļu kara laikā zviedru karavīri esot veduši uz Alūksni naudas lādi. Kad krievu karavīri tiem uzbrukuši, zviedri naudu norakuši un virsū uzvēluši akmeni. Kopš tā laika cilvēki te meklē apslēptās bagātības.

 <p>43.attēls. Bejas vecā skola</p>	<p>Bejas vecā skola. Bejas skola ir vecākā koka skola Latvijā, kas darbojas vēl šodien. To 1867.-1868.gadā Matisenes kroga apkaimē būvēja vietējie amatnieki par Bejas, Kolberģa un Kalnapededzes muižu saimnieku līdzekļiem. 1934. gadā uz pagasta magazīnas akmens mūra pamatiem tika uzcelta un iesvētīta Bejas pamatskolas jaunā papildus ēka (Jaunā skola), kas gadu gaitā pielāgota internāta, klašu telpu, skolotāju dzīvokļu un amatnieku darbnīcas vajadzībām.</p>
 <p>44. attēls. Somu karavīru brāļu kapi Jaunalūksnes pagastā</p>	<p>1918.-1920.gada Latvijas brīvības cīņu dalībnieku – somu karavīru apbedījuma vieta. 1919.gada ziemas un pavasara kaujās pret lieliniekiem Alūksnes un Bejas apkārtnē līdzās latviešiem piedalījās arī igauņu un Somijas „Ziemeļu Zēnu” pulka karavīri. Kaujās par Alūksni un pie Bejas krituši 34 somu tautas dēli no „Ziemeļu zēnu” pulka, ko vadīja pulkvedis Hans Kalma. Bejas apkārtnē bojā gāja 10 somu brīvprātīgie cīnītāji. Jaunākajam somu karavīram bija tikai 15 gadi, bet vecākajam – 20.</p>
 <p>45.attēls. Piemiņas akmens gleznotāja Leo Kokles dzimto māju vietā Jaunalūksnes pagastā</p>	<p>Piemiņas akmens gleznotāja Leo Kokles dzimto māju vietā. 1924. gada 3.martā Jaunalūksnes pagastā Visikumā vecā muižas kalpu mājā „Dambīši” šūpulis tika kārts gleznotājam Leo Koklem. Te mākslinieks pavadīja savu pirmo dzīves gadu, bet allaž par dzimto pusi dēvējis Alūksni. 2000.gada 8.jūnijā gleznotāja Leo Kokles dzimto māju vietā tika atklāts piemiņas akmens.</p>

 <p>46.attēls. Piemiņas akmens ģeodēzijas un fotogrammetrijas profesora Alvila Buholca dzimto māju vietā „Asteros” , Jaunalūksnes pagastā</p>	<p>Piemiņas akmens Alvila Buholca dzimto māju vietā. Inženierzinātņu doktora, fotogrammetrijas un ģeodēzijas profesora Alvila Buholca piemiņas akmens dzimto māju vietā „Asteros” (ceļa posmā Beja – Visikums, Tūcenē). Šeit A.Buholcs dzīvojis no 1880. – 1922.gadam. Vēlāk kļuvis par ģeodēzijas un fotogrammetrijas mācību spēku Rīgas politehniskajā institūtā un Latvijas Universitātē. Māja II Pasaules kara laikā tika nopostīta, bet saglabājusies profesora stādītā liepu aleja, kas aizved pie piemiņas akmens bijušajā mājas vietā.</p>
--	---

VI AINAVISKIE SKATU PUNKTI UN AINAVISKI NOZĪMĪGIE CEĻU POSMI

Teritorijas plānojumā netiek izvērtētas un grafiskajā daļā noteiktas augstvērtīgas ainavu teritorijas, tām nepieciešams izstrādāt ainavu tematisko plānojumu, pieaicinot ainavu ekspertus. Ir noteikti ainaviski skatu punkti no ceļiem un pakalniem, kā arī atsevišķi ainaviski ceļu posmi.

Ainaviski skatu punkti ar tālu skatu līnijām novadā sastopami Vecclaicē un Jaunlaicē, kur no vēsturiskajiem pilskalniem un pakalniem Dēliņkalna, Drusku kalna, Saules kalna, Dieva kalna u.c. paveras plaši ainaviski skati. Jaunlaicenes pagastā pie robežas ar Ziemera pagastu atrodas augstākais kalns novadā – Dēliņkalns (271,5m v.j.l.). Tā relatīvais augstums 70 metri (47.attēls). Vecclaicenes pagasta Drusku pilskalns ar tam pieguļošajiem pakalniem (48.attēls) ir viens no stāvākajiem pilskalniem Latvijā. Pie Dzērves ezera kļūs iespējama ainavas vērošana pēc skatu torņa uzbūvēšanas.

Vidzemes šosejas malā atrodas Opekāls (235 m), kas vienlaicīgi ir sens kultūras un sabiedriskais centrs ar Opekālna baznīcu, kapiem un senu ēku drupām (49.attēls).

Daudzviet ainaviskas telpas jau ir zaudējušas savu nozīmību, jo skatu līnijas aizsedz krūmi un koki (50.attēls).

47.attēls. Skats no Dēliņkalna

48.attēls. Skats no Drusku pakalniem

49.attēls. Skats no Opekālna teritorijas

50.attēls. Skatu līnijas sāk aizsegt augošie koki

Ceļiem ir galvenā nozīme jebkuru apvidus ainavu īpatnību atklāšanā, un tie sniedz lielu daudzumu informācijas par dabu, cilvēku dzīvi, saimniecisko darbību un ražošanas kultūru. Dinamisko ainavu kompleksā ietilpst funkcionālā ainavu telpa – ceļš un tā apkārtnē, kas ir sevišķs ainavu veidošanas objekts. Pārvietošanās ātrums, kā arī redzes punkta augstums ievērojami ietekmē ainavas vizuālo uztveri. Lai saglabātu novada ainaviskās vērtības, plānojums paredz noteikt šādus ainavu skatupunktus ceļu teritorijās, kas grafiskajā daļā atzīmēti kā skatu punkti ar skatu vērsuma līnijām:

1. Kauļu kalna paugurmasīvs Annas pagastā. No ceļa V396 Vētraine – Maliena - Kalncempji – Sprīvuļi Sauleskalna plašajā viļņotajā virsotnē ir vairāki skatu punkti uz apkārtējo ainavu dažādos virzienos, galvenokārt tālplāna skati. No skatu punktiem redzamās ainavas ir šķietamās paugurainās mežaines, jo meži aizsedz pļavas, tīrumus un citus mozaikainavas elementus (51.attēls).

2. Par ainavisku ceļu visā tā garumā uzskatāms autoceļš V387 Tūja - Kantorkrogs, kur skatam paveras gan lauki ar mežu puduriem, gan viensētu grupas, gan pakalnu virsotnēs – tālskati (52.attēls).

3. Autoceļa V375 posms Jaunzemu ciemā Ilzenes pagastā, kur no pauguru virsotnēm paveras plašs skats uz lauksaimniecības zemju masīviem un viensētām (53.attēls).

4. Pašvaldības autoceļa Jaunlaicene-Dauguļi-Vidzemes šoseja posms līdz Dauguļiem ir posms, kur skatam paveras pauguraines, tālskati ar viensētu grupām un mežu puduri (54.attēls).

5. Pleskavas ielas posms Alūksnes pilsētā – paveras skats uz Alūksnes ezeru (55.attēls). Jāpiebilst, ka, pārejot ielai autoceļā P40, kas arī Jaunalūksnes pagastā iet gar Alūksnes ezera piekrasti, skatus uz ezeru aizsedz apaugums. Iebraucot Alūksnē no Gulbenes, P43 ceļa malā apaugums aizsedz skatu uz Pullana ezeru (56.attēls).

6. No autoceļiem V383 (57.attēls) un V384 (58.attēls) Ziemera pagastā – tālskatos var vērot ainaviskas teritorijas.

7. Annas pagastā no pašvaldības autoceļiem Nākotnes iela – Teikas un Grēveles - Lejas paveras ainaviski tālskati, kas redzami kilometriem tālu (59.attēls).

8. Ainaviska teritorija noteikta Ziemera pagasta teritorijā aiz Ziemeru ciema robežām - autoceļa V386 kreisā pusē, lai gan tālie ainaviskie skati lielākoties paveras aiz autoceļa apstādījumiem (60.attēls).

9. Ainaviskie skatu punkti Veclaicenes pagastā (61.-65.attēls).

51.attēls. Skats no autoceļa V396

52.attēls. Skats no autoceļa V387

53.attēls. Skats no autoceļa V375

54.attēls. Skats no pašvaldības autoceļa Jaunlaicene-Dauguļi-Vidzemes šoseja

 <p>55.attēls. Skats no Pleskavas ielas uz Alūksnes ezeru</p>	 <p>56.attēls. Skatu uz ezeru aizsedz apaugums</p>
 <p>57.attēls. Skats no autoceļa V383</p>	 <p>58.attēls. Skats no autoceļa V384</p>
 <p>59.attēls. Skats no pašvaldības autoceļa Grēveles - Lejas</p>	 <p>60.attēls. Skats no autoceļa V386</p>
	

61.attēls. Skats no pašvaldības autoceļa Vecclaicenes pagastā	62.attēls.ats no pašvaldības autoceļa Vecclaicenes pagastā
 <p data-bbox="252 719 799 797">63.attēls. Skats no pašvaldības autoceļa Vecclaicenes pagastā</p>	 <p data-bbox="821 719 1406 797">64.attēls. Skats no pašvaldības autoceļa Vecclaicenes pagastā</p>
 <p data-bbox="252 1144 799 1223">65.attēls. Skats no valsts autoceļa Rīga-Sigulda-Vecclaicene</p>	

Ainavas nemitīgi pārveidojas – tiek izcirsti meži, aizaug lauksaimniecības zemes, ceļmalas, tiek atstātas novārtā lauku viensētas un bijušie ražošanas kompleksi. Vietām pietiktu pielikts pavisam maz pūļu, lai atgūtu pievilcīgu skatu uz apkārtni.

Ainavu kvalitāti negatīvi ietekmē degradētās teritorijas, kas ietver nerekultivētas derīgo izrakteņu ieguves vietas, nepabeigtas būves, sabrukušas padomju laika lauksaimniecības objektus. Ainavas vērtību mazinošs faktors ir arī elektrolīniju virszemes pārvadu līniju koncentrācija.

66.attēls. Ainavu telpu degradējoši objekti

Lai novērtētu ainavas, pieaicinot ekspertus, jāizstrādā tematiskais vai lokālais ainavu plāns, kurā, ietverot gan grafisko, gan teksta daļu, tiktu noteiktas galvenās ainavu vērtības un publiski pieejamie skatu punkti un perspektīvas. Ainavu plāna teksta daļā jāraksturo ainavu pašreizējais un jānosaka to vēlmais stāvoklis, ainavu kvalitātes mērķis, kā arī jāsniedz ieteikumi ainavu kvalitātes mērķu sasniegšanai.

7.tabula. Ainavisko skatu punktu un ainavisko ceļu kopsavilkums Alūksnes novadā.

Administratīvā teritorija	Ainaviskais skatu punkts	Ainaviskā ceļa/ielas nosaukums
Alsviķu pagasts		V387 Tūja Kantorkrogs
Annas pagasts	Skatu punkts no pašvaldības autoceļa Nākotnes iela-Teikas	
	Skatu punkts no pašvaldības autoceļa Grēveles-Lejas	
	Skatu punkts no valsts vietējas nozīmes autoceļa V396 (2 skatu punkti)	
Ilzenes pagasts		Valsts vietējā autoceļa V375 posms Jaunzemu ciemā
Jaunlaicenes pagasts		Pašvaldības autoceļa posms
	Skatu punkts Dēliņkalnā	
	Skatu punkts Opekālnā	
Veclaicenes pagasts	Skatu punkts Drusku pakalnā	
	Skatu punkts pie Dzērves ezera	
	Skatu punkts no valsts autoceļa A2	
	Skats no pašvaldības autoceļa	
	Skats no pašvaldības autoceļa	
	Skats no pašvaldības autoceļa	
	Skats no pašvaldības autoceļa	
Zeltiņu pagasts	Skatu punkts no valsts vietējas nozīmes autoceļa V410	
Ziemera pagasts	Skatu punkts no valsts vietējas nozīmes autoceļa V386	

	Skats no valsts vietējas nozīmes autoceļa V383	
	Skats no valsts vietējas nozīmes autoceļa V384	
Alūksnes pilsēta		Pleskavas ielas posms gar Alūksnes ezeru

VII PIESĀRŅOTĀS , POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS UN DEGRADĒTĀS TERITORIJAS

7.1. Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas

Piesārņotas un potenciāli piesārņotas teritorijas ir vietas (ražošanas uzņēmumi, naftas bāzes, sadzīves atkritumu izgāztuves, autotransporta uzņēmumi, fermas, degvielas uzpildes stacijas utml.), kurās ir notikusi vai notiek saimnieciska darbība, kas atstāj vai varētu atstāt piesārņojošu ietekmi uz vidi. Piesārņotajā objektā vai teritorijā ir apstiprināta augsnes piesārņojuma klātbūtne. Piesārņojuma ietekmes līmenis uz ekosistēmām un cilvēku veselību var būt tāds, ka ir nepieciešama sanācija, kas var pilnībā novērst vai mazināt šo ietekmi. Potenciāli piesārņotās teritorijas ietver ikvienu objektu, kur ir aizdomas par augsnes piesārņojumu, bet pārbaude par piesārņojuma esamību un ietekmi uz apkārtējo vidi nav veikta.

Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” izveidoto reģistru, novadā atrodas 3 piesārņotas un 62 potenciāli piesārņotas vietas (skatīt Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu nodaļu Pielikumi 7.pielikumu).

Piesārņoto vietu īpašnieki vai apsaimniekotāji ir atbildīgi par piesārņoto vietu sanāciju. Novada teritorijas plānojums paredz, ka šādu teritoriju tālāka izmantošana ir iespējama sākotnēji novēršot vides piesārņojuma radītos draudus videi un cilvēkiem.

7.2. Degradētās teritorijas

Pašlaik Latvijas normatīvajos aktos degradēto teritoriju definīcija noteikta Zemes pārvaldības likumā: „degradēta teritorija – teritorija ar izpostītu vai bojātu zemes virskārtu vai pamesta apbūves, derīgo izrakteņu ieguves, saimnieciskās vai militārās darbības teritorija.

Tipiskākās degradētās teritorijas ir rūpnieciskie objekti, to infrastruktūra, pamestas dzīvojamās un dažādas saimnieciskās ēkas, tām pieguļošās teritorijas, aizsākti, bet nepabeigti būvniecības objekti, piemēram, nepabeigtā skolas ēka Zeltiņu pagastā. Iedzīvotājiem aizplūstot uz pilsētām, pametot valsti vai īpašumam paliekot bez īpašnieka, palielinās to ēku skaits, kas pamazām sabrūk. Process sākas ar jumta iebrukšanu, pēc tam pakāpeniski brūkot sienām ēka pārvēršas par graustu. Atsevišķu degradēto teritoriju, pēc to revitalizācijas (atjaunošanas), atkārtota izmantošana samazinātu apkārtējās vides piesārņojuma risku, paaugstinātu ainavu kvalitāti, objektiem pieaugtu tirgus vērtība, uzlabotos ekonomiskā situācija. Šādi objekti atrodas gan privāto, gan juridisko personu,

gan pašvaldības īpašumā un to nojaukšanai vai atjaunošanai nepieciešami lieli līdzekļi. Tāpēc nepieciešams nodrošināt valsts finansējumu degradēto teritoriju izpētei, problēmu apzināšanai, revitalizācijas projektu izstrādāšanai un to īstenošanai.

67.attēls. Bijusī VEF korpusa ēka Alūksnē.

Teritorijas plānojuma 1.redakcijas apspriešanas laikā tika izteikts priekšlikums noteikt šos objektus un atzīmēt arī Grafiskajā daļā. Pavisam tika noteikti 106 degradēti objekti un teritorijas (Apbūves noteikumu 22. pielikums), Grafiskajā daļā tie nav atzīmēti ar violetu līniju. Jāatzīmē, ka nav noteikti visi novadā esošie objekti, jo tas ir process, kas nemitīgi mainās – tiek nojaukti grausti, bet vietā, rodas jauni. Lai apzinātu situāciju, nepieciešams veikt atsevišķu pētījumu vai tematisko plānojumu par degradētajām teritorijām un objektiem, apsekojot teritorijas, izvērtējot to esošo un iespējamo izmantošanu, piekļuves iespējas, inženierkomunikāciju esamību, atzīmes par piesārņojumu, attālumu no pilsētas vai ciemiem utt. un nosakot:

1. objektus, kas nav tādā stāvoklī, lai to atjaunošana būtu ekonomiski izdevīga;
2. objektus ar augstu ekonomisko dzīvotspēju, kuram piesaistītais finansējums ļautu uzsākt „jaunu dzīvi”;
3. objektus, kas apdraud sabiedrības drošību vai veselību.

Viena no problēmām, kas skar arī Alūksnes novada teritoriju, ir Sosnovska latvāņu (Heracleum sosnovskyi Manden) invadētās platības. Alūksnes novadā tās ir 261,5ha platībā. Tas apdraud ne tikai vietējās sugas un to dzīvotnes, bet rada nopietnus draudus cilvēka veselībai. Šī auga izplatība kļuvusi nekontrolējama, radot būtisku bioloģisku piesārņojumu, kā arī bojājot uztveramo vizuālo ainavu. Visvairāk ar latvāni aizaugušo platību ir Alsviķu pagasta Alsviķu ciema un Strautiņu ciema teritorijā. Tāpat liela šīs sugas izplatības apdraudējums ir Krievijas pierobeža, kur no Krievijas Federācijas puses latvāņi izplatās arī Pededzes pagasta teritorijā.

68. attēls. Latvāņi Alsviķu ciema centrā.

Latvāņa izplatības ierobežošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2008.gada 9.augusta noteikumi Nr.559 „Invazīvās augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi”. Latvāņu apkarošana būs sekmīga, ja to veiks visā piesārņotajā teritorijā neatkarīgi no zemes īpašumu robežām, jo, pretējā gadījumā, latvāņi atgriezīsies un ieguldītie līdzekļi būs iztērēti velti.

VIII RISKĀ TERITORIJAS

Paaugstināta riska teritorijas ir tās, kuras biežāk nekā citas apdraud dabas stihijas vai cilvēku darbības izraisītas katastrofas, radot materiālo zaudējumu vai vides piesārņojumu.

Paaugstināta riska teritorijas un objekti Alūksnes novadā ir:

8.1. Notekūdeņu izplūdes vietas no attīrīšanas ietaisēm

Iespējamie riski: NAI avārijas gadījumā neattīrīti notekūdeņi ieplūdis virszemes ūdensobjektos.

8.2. Mežu ugunsgrēka riski un applūstošās teritorijas

Alūksnes novadā atrodas vairākas paaugstināta ekoloģiskā riska teritorijas, tās ir plūdu bīstamības un paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas - meži.

Iespējamie ugunsgrēku riski: degot Krievijas Federācijas mežiem pierobežā, iespējama mežu ugunsgrēku izplatība arī novada teritorijā, radot materiālos zaudējumus un kaitējumu

videi. Otrs papildus risks ir ugunsbīstamība meža un purvu teritorijās Liepnas un Mālpes pagastos, kā arī kūlas ugunsgrēki visā novada teritorijā.

Plūdi Alūksnes novadam nav izteikts apdraudējums. Ir novērojami pavasara plūdi Pededzes un Melnupes palienēs. Tās ir teritorijas Pededzes, Jaunalūksnes, Malienas, Mālpes, Zeltiņu, Jaunannas un Ilzenes pagastos. Applūstošās teritorijas ir precizētas sarunās ar pagastu iedzīvotājiem, kā arī apsekojot šīs teritorijas dabā. Novadā plūdi nevar izraisīt rūpnieciskas avārijas, jo plūdu apdraudētā teritorijā uzņēmumi neatrodas.

69.attēls. Plūdi Jaunannas pagastā 2013.gada pavasarī.

Applūstošās teritorijas ietilpst virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, un to izmantošanā jāievēro Aizsargjoslu likuma 37.pantā noteiktās prasības, kas, papildinot šā likuma 35.pantā noteiktos vispārējos aizsargjoslu aprobežojumus, nosaka, ka applūstošajās teritorijās aizliegts veikt teritorijas uzbēršanu, būvēt ēkas un būves.

8.3. Augstsprieguma elektropārvades līnijas

Alūksnes novadu šķērso 110 kV augstsprieguma līnija. Augstsprieguma elektropārvades līnijas ar spriegumu virs 100 kV tuvākā apkārtnē rada paaugstinātu elektromagnētisko piesārņojumu, kas var nelabvēlīgi ietekmēt šajā laukā atrodošos dzīvo organismu dzīvības procesu norisi. Iespējamie riski: dabas stihiju izraisīti masveida elektrolīniju bojājumi, kā rezultātā iedzīvotāji un iestādes var palikt bez elektrības.

8.4. Rūpnieciskā riska teritorijas

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 9.augusta rīkojumu Nr.369 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” Alūksnes novadā identificēti šādi riskus radoši objekti:

1. Valsts galvenais autoceļš A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža.
Iespējamie riski: bīstamo kravu avārijas.
2. Maģistrālais gāzes vads Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve;

Pleskava – Inčukalna pazemes gāzes krātuve;

3. Gāzes mērīšanas stacija „Korneti”.

Iespējamie riski: gāzesvada plīsums, kam seko gāzes noplūde vidē, ja izveidojas sprādzienbīstama tvaiku koncentrācija, jebkurš neliels enerģijas avots var izraisīt sprādzienu. Aprobežojumi darbībai gāzes vada aizsargjoslās doti Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos - sadaļā Aizsargjoslas un tauvas joslas.

4. Kokogļu ražotne Zeltiņu pagastā. Iespējamie riski – izceloties ugunsgrēkam apdraudēti apkārt esošo mežu masīvi, kā arī iespējama gaisa piesārņošana tuvākajā apkārtnē.

5. Putnkopības komplekss „Putni”, Ziemera pagastā – iespējama smaku izplatīšanās tuvākajā apkārtnē.

IX ALŪKSNES NOVADA CIEMU TERITORIJU ROBEŽU MAINĀ

1991.gada 6.jūnija likuma „Par Latvijas republikas administratīvo teritoriju izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu” 11.pants nosaka, ka ciemu kategorijā var ieskaitīt lauku apdzīvotās vietas, kurās ir vēsturiski radusies vai tiek plānota koncentrēta apbūve un kurās dzīvo pastāvīgie iedzīvotāji. Ciemu robežas nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā.

Izvērtējot no 2010. līdz 2014.gadam Būvaldes izsniegtos plānošanas un arhitektūras uzdevumus (PAU), redzams, ka jaunu dzīvojamo māju celtniecībai tie ir izsniegti: Alūksnes pilsētā 5, Alsviķu pagastā 2, Pededzes, Jaunalūksnes, Annā, Jaunlaicenes Veclaicenes un Ziemera pagastos pa 1 katrā.

Vislielāko PAU izsniegto skaitu sastāda ieceres palīgēku būvniecībai un dažādu objektu rekonstrukcijas darbu veikšanai. Būvvaldē iesniegti saskaņošanai 3 projekti koģenerācijas stacijas būvniecībai Alsviķu, Mārkalnes un Annas pagastos.

Laika posmā no 2009.gada līdz 2013.gada janvārim ekspluatācija nodotas tikai 6 dzīvojamās mājas: Alūksnē - 3, Alsviķos – 2, Jaunalūksnē - 1. Tādējādi dzīvē nav attaisnojusies procentuāli lielo perspektīvajai dzīvojamai apbūvei paredzēto teritoriju noteikšana. Jau darba grupas izbraukumos pagastos tika izvērtētas esošās ciemu robežas un zonējums un nonāks pie atziņas, ka robežas jāpārskata.

Lai ciemos dzīvojošiem iedzīvotājiem būtu plašākas teritorijas atļautās izmantošanas iespējas, savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas, kur tas iespējams, tika nomainītas uz lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām.

Ciemu perspektīvās robežas noteiktas, vadoties no esošajām blīvi apdzīvotajām apbūves teritorijām, pakalpojumu saņemšanas iespējām, inženiertehnisko komunikāciju tīkla perspektīvo un esošo izbūvi, iedzīvotāju skaitu, attīstības iespējām un nepieciešamības apdzīvoto vietu robežas iespēju robežās noteikt pa īpašumu robežām, bet vietās, kur zemes vienības ir ar lielām lauksaimniecības vai meža zemju teritorijām – starp robežpunktiem vai pa dabīgām robežām (grāvji, meža mala u.tml.). Vietās, kur lielas lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības tikušas iekļautas ciema robežās, paredzot tajās individuāli dzīvojamo māju apbūvi, ciema teritorija tika samazināta, saglabājot iespējas arī veidot zemesgabalus savrupmāju apbūvei, ja tāda nepieciešamība radīsies.

9.1. Ciema statusa atcelšana

Teritorijas plānojuma ietvaros tiek izskatīta atsevišķu ciema statusu likvidācija.

Karvas ciemam Alsviķu pagastā esošā apbūves struktūra praktiski neatšķiras no pārējai lauku teritorijai raksturīgās viensētu un lauksaimnieciskās ražošanas ēku un būvju apbūves (Karvā vidējais apbūvētā zemes gabala lielums ir ap 3 ha), uz Karvas ciemu nekursē pasažieru maršruta autobusi un nav pieejami arī citi pakalpojumi, kā arī nav izbūvēts ne ūdensvada, ne kanalizācijas tīkls. Karva ir viens no ciemiem ar vismazāko iedzīvotāju skaitu (73).

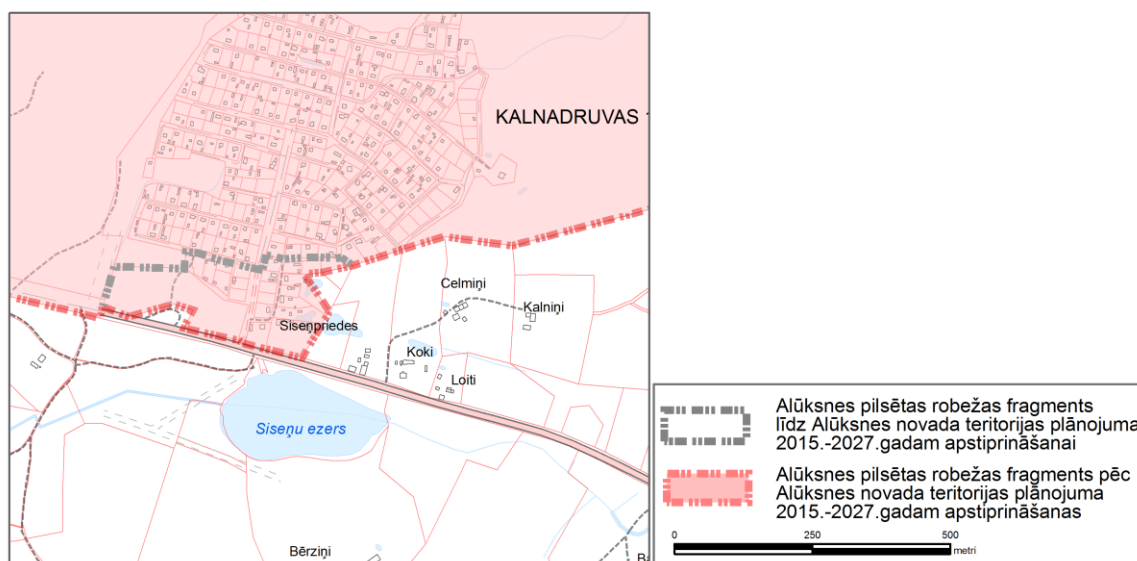
Pededzes pagasta teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā minēts 31 ciems. Pārsvārā tie visi ir nelielas sādžas tipa apdzīvotas vietas (izņemot Pededzes ciemu) bez kompaktas apbūves un ar nelielu iedzīvotāju skaitu. Zaicevas ciems atrodas nepilna kilometra attālumā no pagasta administratīvā centra Pededzes, tas, pēc iedzīvotāju skaita, ir vismazākais ciems Alūksnes novadā (62 iedzīvotāji), kā arī tajā neatrodas pakalpojumu objekti.

Ciema statuss minētajām apdzīvotajām vietām netika saglabāts.

Kopsavilkums: Alūksnes novada teritorijas apdzīvojamā struktūru veidos reģionālas nozīmes centrs - Alūksnes pilsēta, novada nozīmes centrs – Liepna, vietējas nozīmes ciemi – Alsviķi, Aizupītes, Pullans, Strautiņi, Anna, Jaunzemi, Kolbergis, Beja, Jaunanna, Jaunlaicene, Kalncempji, Brenci, Mālupe, Sofikalns, Mārkalne, Pededze, Korneti, Zeltiņi, Māriņkalns, Ziemeļi, kā arī lauku teritorijas viensētas un viensētu grupas.

9.2. Alūksnes pilsētas robežu maiņa

Teritorijas plānojumā paredzēts 1,9 ha Jaunalūksnes pagasta dārzkopības teritorijas pievienot Alūksnes pilsētai, jo tā atrodas pie pilsētas robežas un ir loģisks turpinājums esošajai dārzkopības sabiedrības teritorijai Kalnadruvās. Tā kā blīva dzīvojamā apbūve ārpus urbānām teritorijām nevarēs veidoties, iekļaujot šo platību pilsētā, būs iespēja arī šajā teritorijā būvēt savrupmājas.

1.tematiskā kartoshēma. Alūksnes pilsētas robežas maiņa.

Teritorijā ir arī pašvaldībai piederošs ceļu/ielu tīkls, kas saslēdzas ar pilsētas teritorijā esošo ielu tīklu. Lai pilsētas robežai nebūtu pārrāvuma, pie pilsētas jāpievieno arī meža nogabals valsts autoceļa malā.

Vēsturiski izveidojusies situācija, ka Alūksnes pilsētas administratīvās robežas tuvumā izvietojies Alsviķu pagasta Aizupīšu ciems. Šajā ciemā izvietotas 26 dzīvojamās mājas. Gan centralizētais ūdensvads, gan kanalizācijas sistēma iekļauta kopējā Alūksnes pilsētas inženierkomunikāciju tīklā. Ciemā dzīvo iedzīvotāji, kas strādā pilsētā un veic saimnieciskos darījumus, un apmeklē atpūtas pasākumus Alūksnē. Ciems atrodas no Alūksnes pilsētas centra 3 km attālumā, bet no Alsviķu pagasta centra - 6 km. Ciema teritorijā nav nekādu pakalpojumu objektu, tā platība aptver esošo dzīvojamo māju apbūves gabalus un praktiski paplašināšanās, jaunu ēku būvniecības iespējas ir izsmeltas. Alūksnes novada stratēģijā nākotnē paredzēta šīs teritorijas pievienošana Alūksnes pilsētai. Aizupīšu ciemā nav pašvaldībai piederoša ceļu tīkla, kas, pievienojot šo teritoriju pilsētai, saskaņā ar adresācijas noteikumiem, varētu tikt pārdēvētas par ielām. Mainoties normatīvajiem aktiem, kas paredzētu vienkāršotu servitūta ceļu pārņemšanu pašvaldības īpašumā, kā arī saņemot iedzīvotāju iesniegumus par vēlmi pievienoties pilsētai un izstrādājot lokālplānojumu, var lemt par ciema pievienošanu Alūksnes pilsētai.

8.tabula. **Pagastu ciemu platību salīdzinošā tabula**

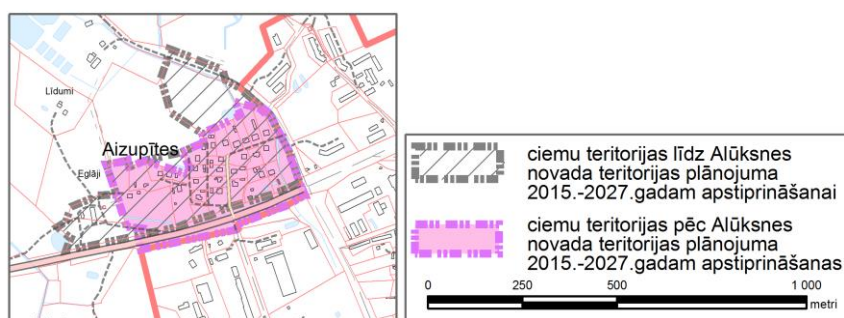
Nr.p.k.	Ciems, pagasts	Ciema platība esošajā teritorijas plānojumā (ha)	Ciema platība jaunajā teritorijas plānojumā (ha)
1.	Alsviķu ciems, Alsviķu pagasts	92,0	40,7
2.	Strautiņu ciems, Alsviķu pagasts	75,9	32,3
3.	Karvas ciems, Alsviķu pagasts	69,7	-

4.	Aizupīšu ciems, Alsviķu pagasts	14,4	9,1
5.	Pullana ciems, Alsviķu pagasts	85,7	43,0
6.	Annas ciems, Annas pagasts	56,0	43,8
7.	Jaunzemu ciems, Ilzenes pagasts	52,1	38,2
8.	Kolbergā ciems, Jaunalūksnes pagasts	66,2	49,8
9.	Bejas ciems Jaunalūksnes pagasts	91,6	29,5
10.	Jaunannas ciems, Jaunannas pagasts	Nav noteikta	64,3
11.	Jaunlaicenes ciems, Jaunlaicenes pagasts	184,7	91,4
12.	Kalnecmpju ciems, Kalnecmpju pagasts	46,3	29,9
13.	Liepna ciems, Liepna pagasts	217,9	94,5
14.	Brencu ciems Malienas pagastā	61,6	31,3
15.	Mālupes ciems, Mālupes pagastā	53,3	54,9
16.	Mārkalna ciems, Mārkalna pagastā	111,0	46,9
17.	Sofikalna ciems, Mālupes pagastā	168,4	66,5
18.	Pededzes ciems, Pededzes pagastā	59,8	37,6
20.	Kornetu ciems, Veclaicenes pagastā	77,0	55,3
21.	Zeltiņu ciems, Zeltiņu pagastā	Nav noteikta	58,4
22.	Māriņkalna ciems Ziemera pagastā	106,0	49,1
23.	Ziemeru ciems Ziemera pagastā	142,4	85,6

9.3. Ciemu esošās un plānotās robežas

Aizupītes

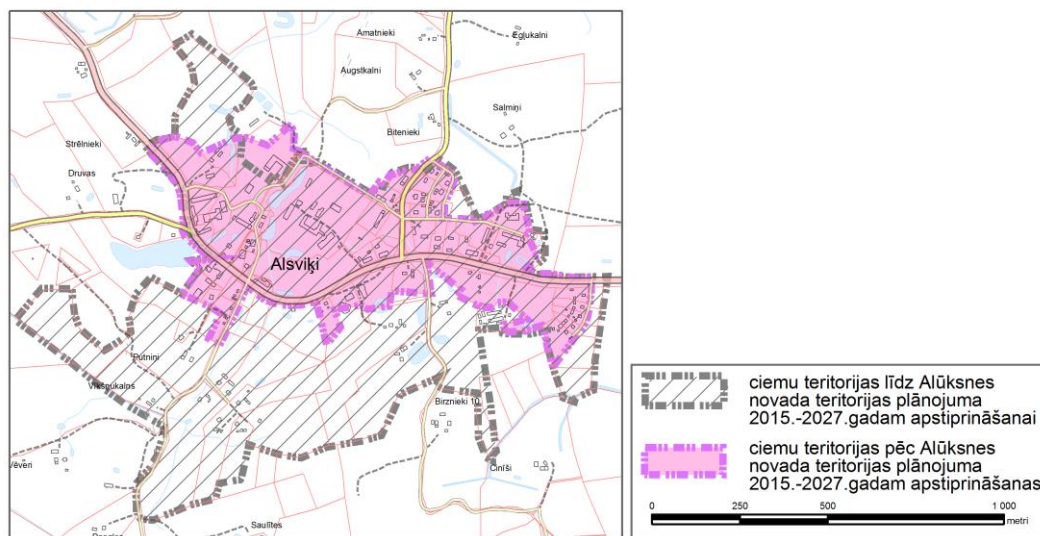
No ciema robežām izslēgta degvielas uzpildes stacijas teritorija ciema austrumu malā un ar mežu aizņemtā platība ziemeļos.

2. tematiskā kartoshēma. Alsviķu pagasta Aizupīšu ciema robežas

Alsviķi

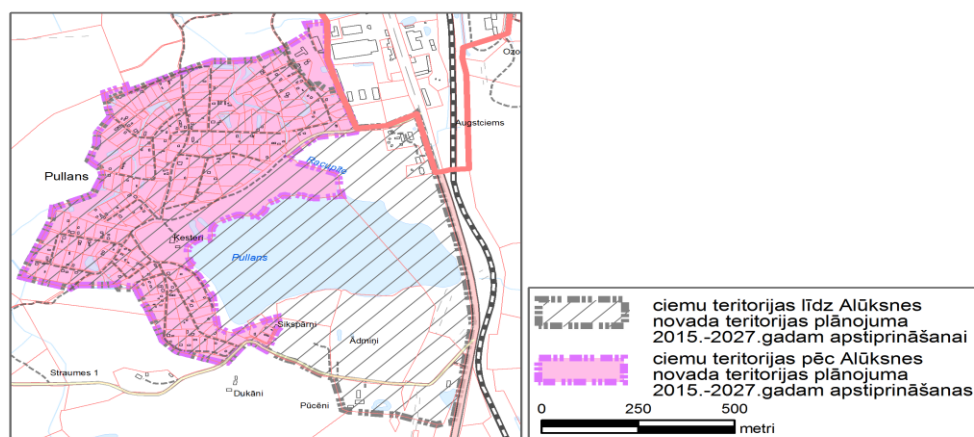
Alsviķu ciemā no ciema izslēgtas lauksaimniecības zemes ar viensētu apbūvi ciema dienvidu daļā.

3.tematiskā kartoshēma. Alsviķu pagasta Alsviķu ciema robežas

Pullans

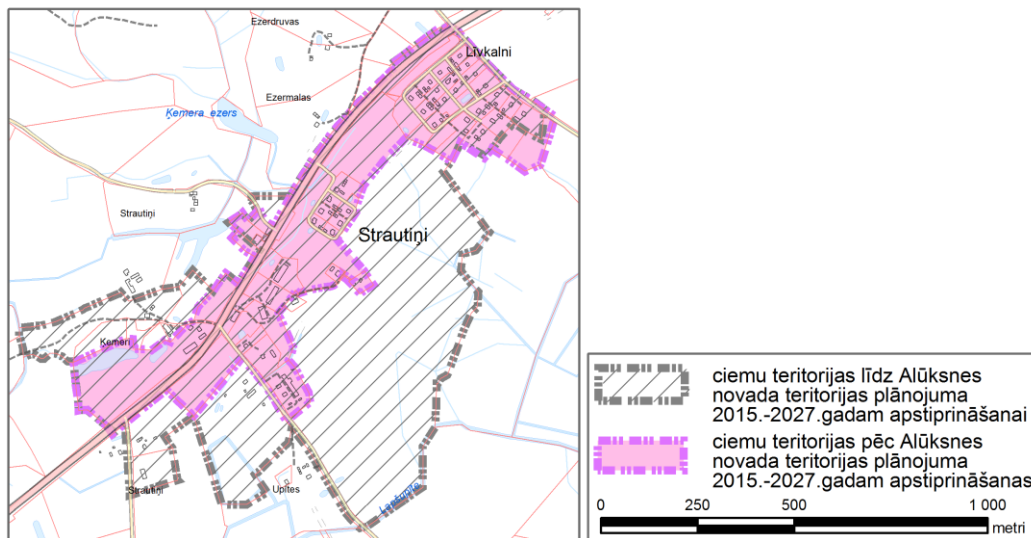
No Pullana ciema teritorijas izslēgta Pullana ezera teritorija un atsevišķi zemesgabali ar viensētu apbūvi.

4.tematiskā kartoshēma. Alsviķu pagasta Pullana ciema robežas

Strautiņi

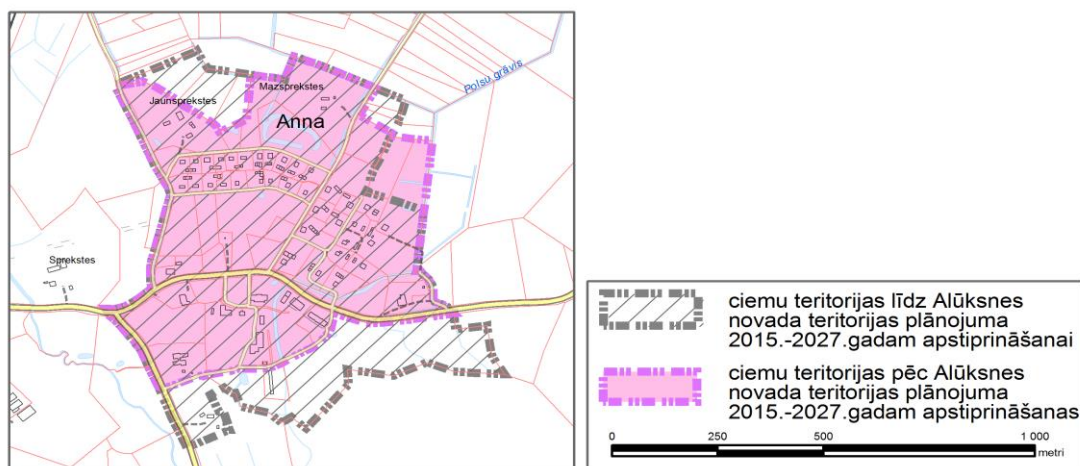
No Strautiņu ciema robežām izslēgts meža īpašums ciema dienvidu daļā un atsevišķas viensētas.

5.tematiskā kartoshēma. Alsviķu pagasta Strautiņu ciema robežas

Anna

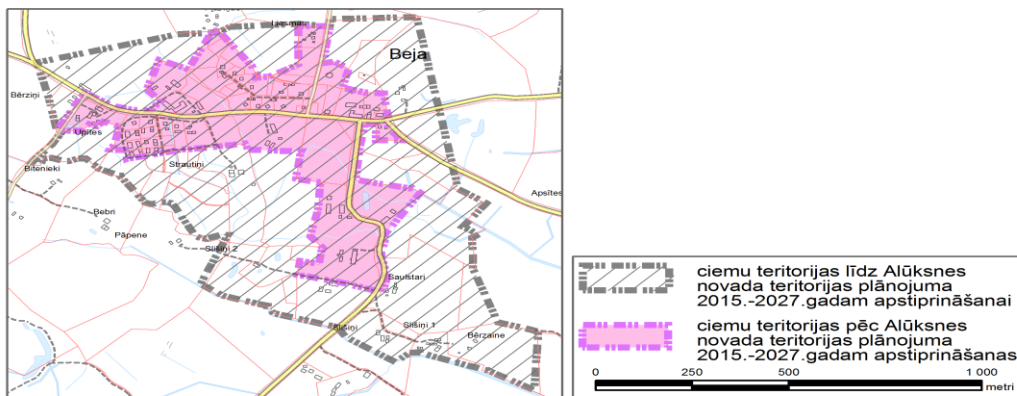
No Annas ciema teritorijas izslēgtas platības, ko aizņem pārmitrās platības un krūmāji.

6.tematiskā kartoshēma. Annas pagasta Annas ciema robežas

Beja

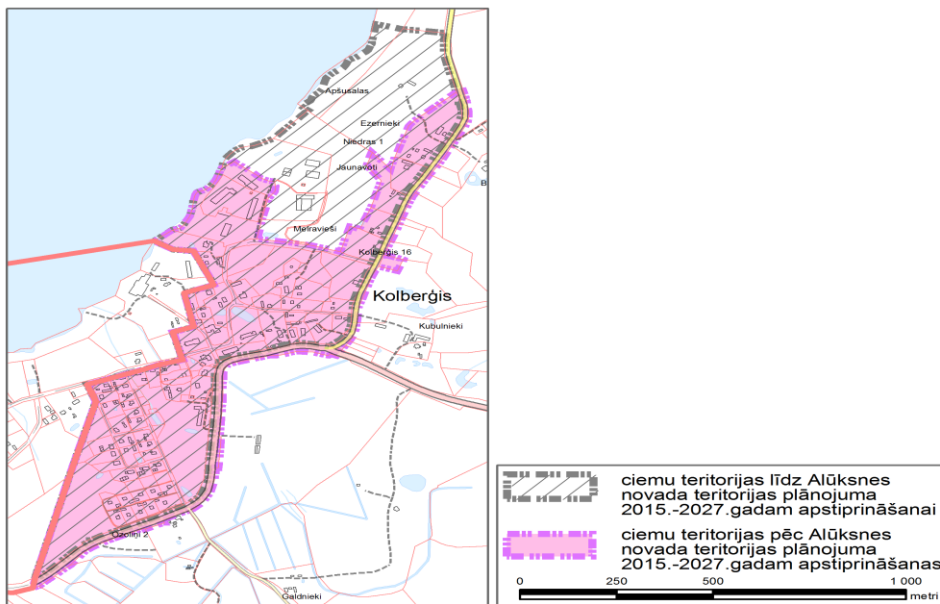
Bejas ciemā visas ciema tuvumā esošās padomju laikā celtās ražošanas ēkas (fermas, pienotava, darbnīcas) ir pamestas un sāk pārvērsties par graustiem. Jauna būvniecība pēdējos gados ciemā nav notikusi un nav arī prognozējama, tāpēc, lai neierobežotu saimniecisko darbību lauksaimnieciskajās teritorijās, ciema robežas noteiktas pa blīvi apdzīvoto teritoriju īpašumu robežām, ietverot sabiedriskos objektus.

7.tematiskā kartoshēma. Jaunalūksnes pagasta Bejas ciema robežas

Kolbergis

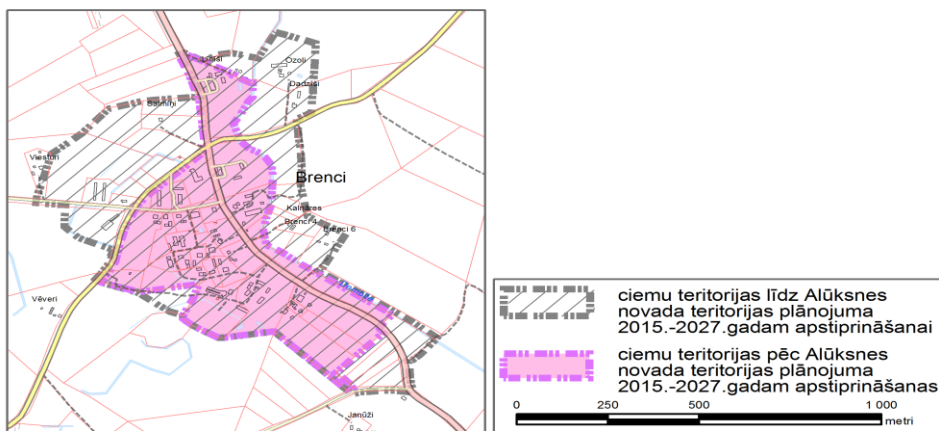
No ciema teritorijas izslēgtas ražošanas teritorijas (kokzāģētava, bijušās siltumnīcas) un lauksaimniecības zemes ar viensētu apbūvi.

8.tematiskā kartoshēma. Jaunalūksnes pagasta Kolbergā ciema robežas

Brenci

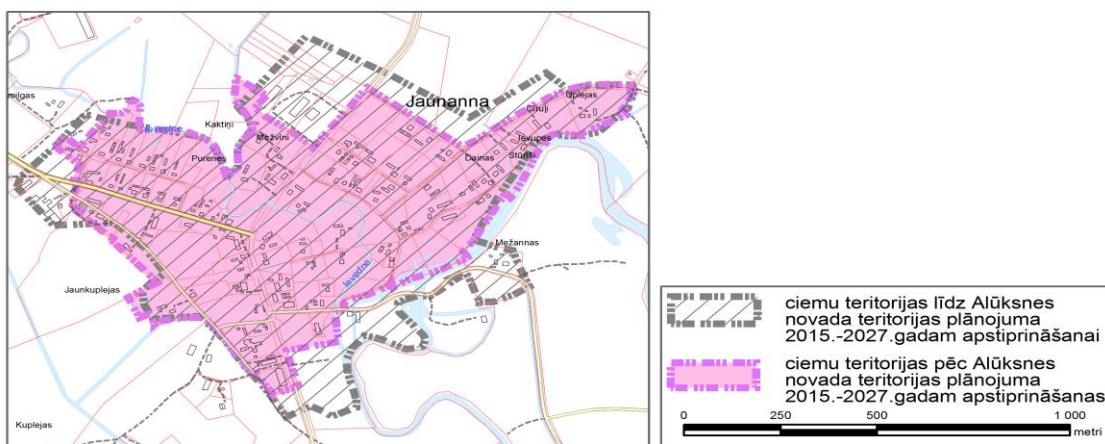
No Malienas pagasta Brenču ciema robežām izslēgtas lauksaimniecības teritorijas ar atsevišķām viensētām.

9.tematiskā kartoshēma. Malienas pagasta Brenču ciema robežas

Jaunanna

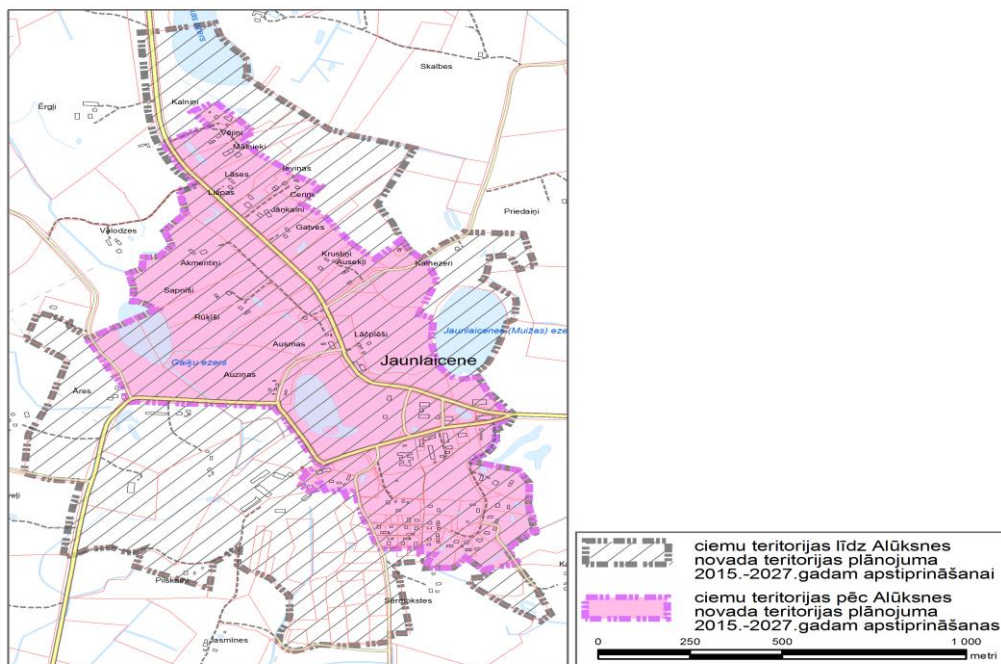
Jaunannas ciema statuss esošajā Jaunannas pagasta teritorijas plānojumā nebija noteikts.

10.tematiskā kartoshēma. Jaunannas pagasta Jaunannas ciema robežas

Jaunlaicene

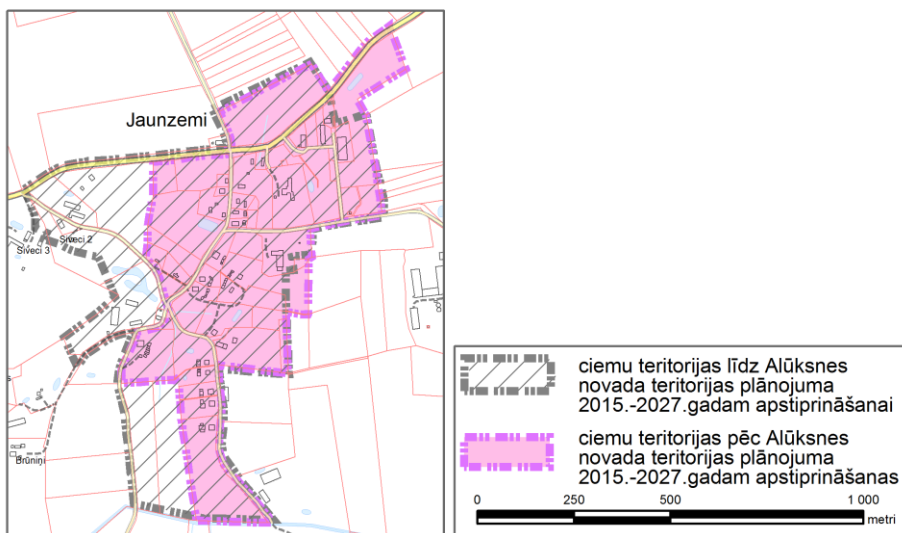
Jaunlaicenes ciemā no ciema teritorijas izslēgtas atsevišķas viensētas un neapbūvētie lauksaimniecībā izmantojamās zemes nogabali.

11.tematiskā kartoshēma. Jaunlaicenes pagasta Jaunlaicenes ciema robežas

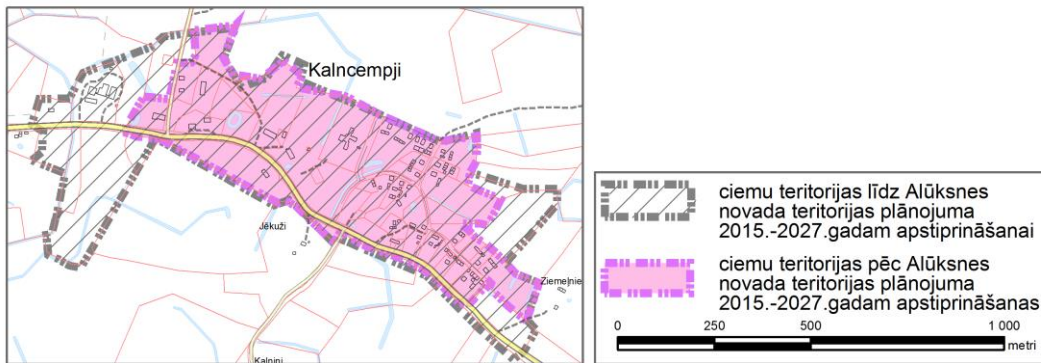
Jaunzemi

No ciema teritorijas izslēgtas platības, ko aizņem kokapstrādes cehs un darbnīcas, kā arī neapbūvētas lauksaimniecības zemes.

12.tematiskā kartoshēma. Ilzenes pagasta Jaunzemu ciema robežas.

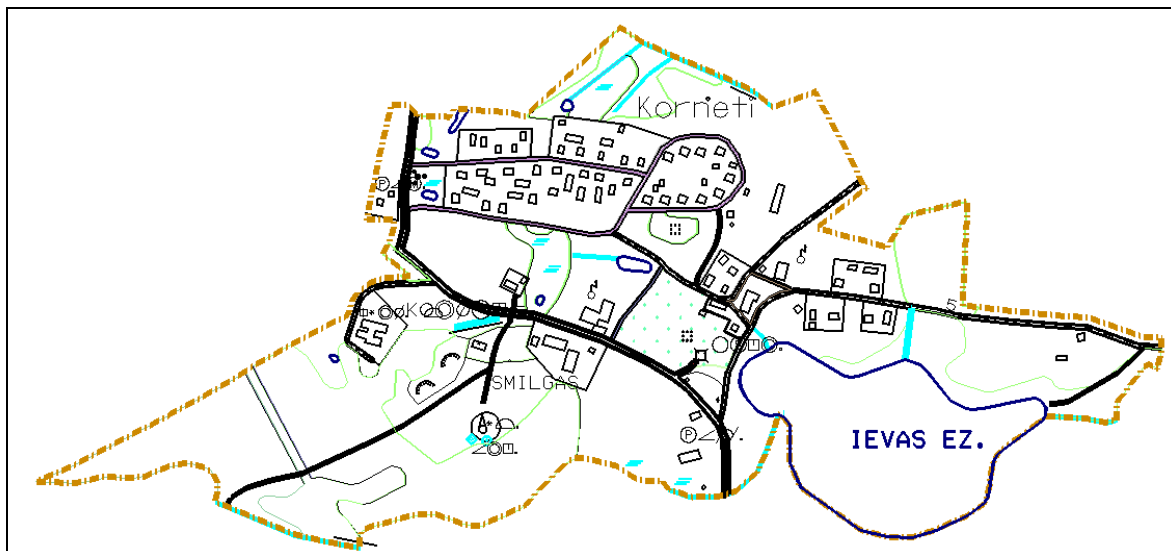
Kalnecmpji

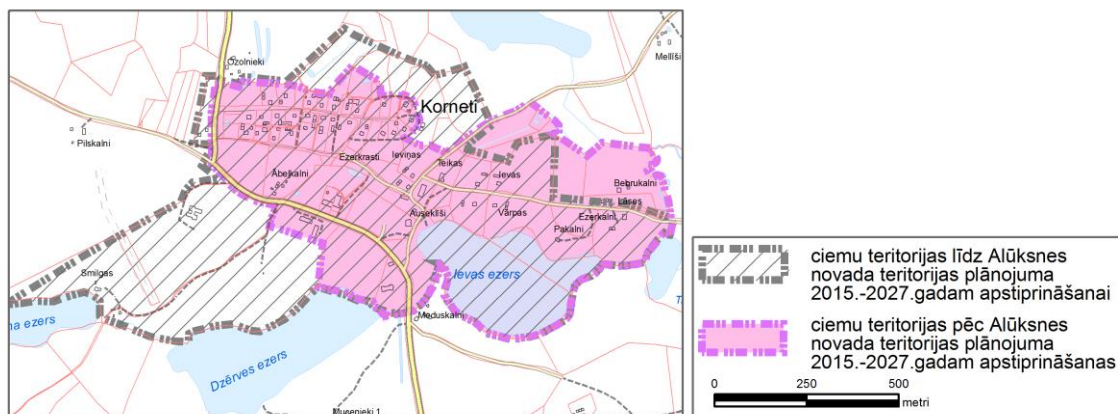
13.tematiskā kartoshēma. Kalnecmpju pagasta Kalnecmpju ciema robežas.

Korneti

No Kornetu ciema teritorijas izslēgtas lauksaimniecības zemes ar atsevišķām viensētām. Teritorijas plānojuma 1.redakcijā nekorekti iezīmēta esošā ciema robeža. Pievienotajā kartoshēmā redzams, ka spēkā esošajā Vecclaicenes pagasta teritorijas plānojumā ciema robeža noteikta pa īpašumu robežām, ietverot arī Ievas ezeru. Dabas aizsardzības pārvaldes saņemtajā atzinumā par ciemu robežu maiņu, norādīts, ka nav pieļaujama zemes vienību sadalīšana dabas liegumā „Korneti- Peļļi”, ja katras atsevišķās zemes vienības platība pēc sadalīšanas nav mazāka par 10ha. Teritorijas plānojuma izstrādes darba grupas sapulcē nolemts, ciema robežu, ko ietver dabas liegums „Korneti- Peļļi”, atstāt nemainīgu.

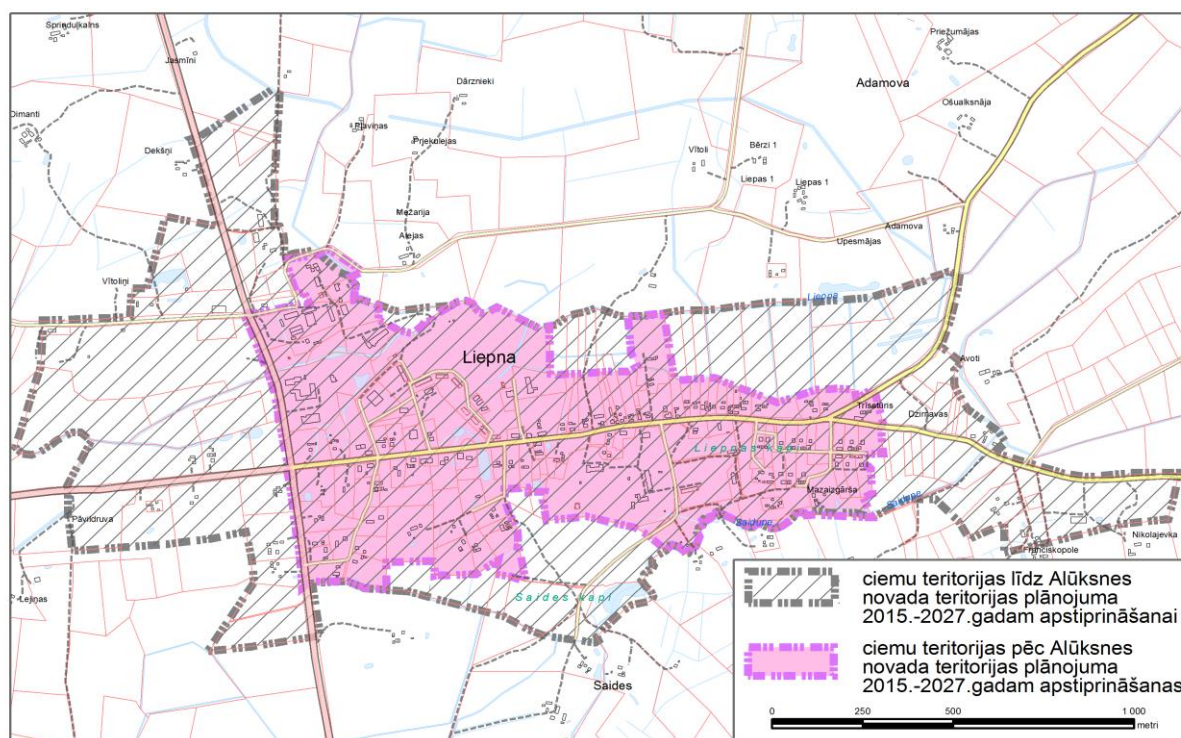
Kartoshēma. Vecclaicenes pagasta Kornetu ciema robeža spēkā esošajā Vecclaicenes pagasta teritorijas plānojumā.

14. tematiskā kartoshēma. Veclaicenes pagasta Kornetu ciema robežas Teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam papildinātajā redakcijā.

Liepna

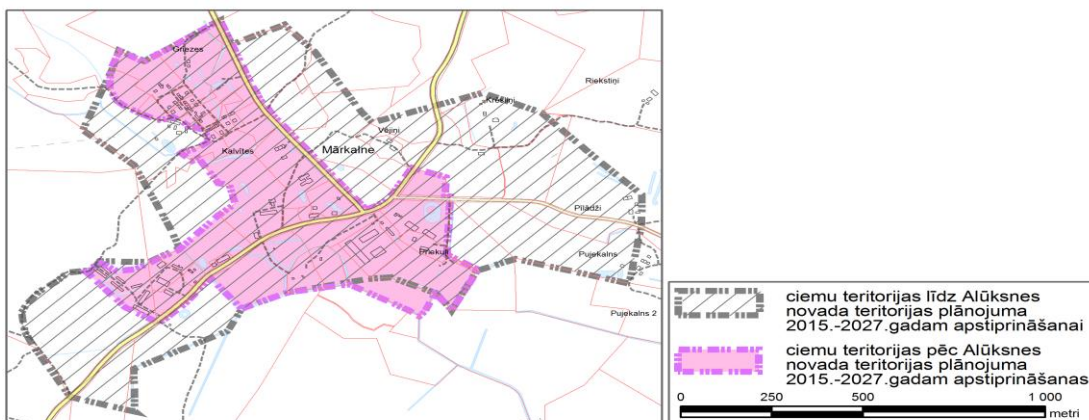
No Liepnas ciema teritorijas izslēgtas paredzētās rūpniecības zonas un lauksaimniecībā izmantojamās zemes ar atsevišķām viensētām.

15. tematiskā kartoshēma. Liepnas pagasta Liepnas ciema robežas.

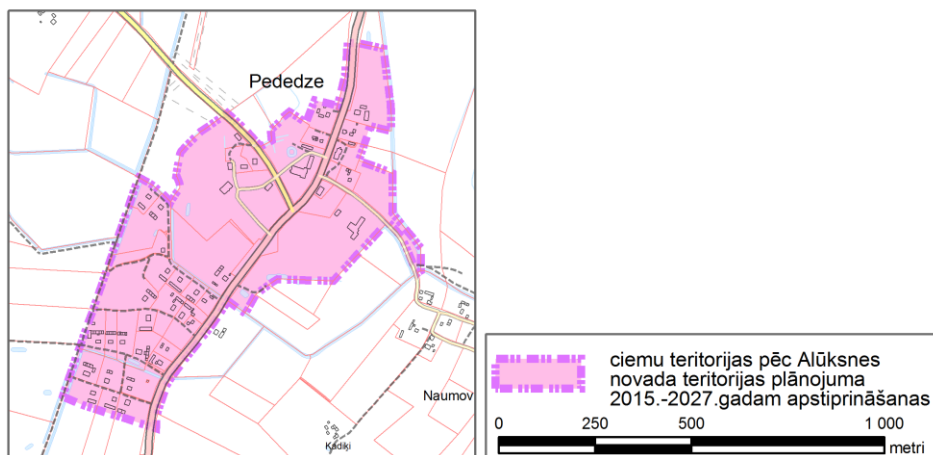
Mārkalne

No Mārkalnes pagasta Mārkalnes ciema teritorijas izslēgtas lauksaimniecībā izmantojamās zemes ar atsevišķām viensētām.

18.tematiskā kartoshēma. Mārkalnes pagasta Mārkalnes ciema robežas.

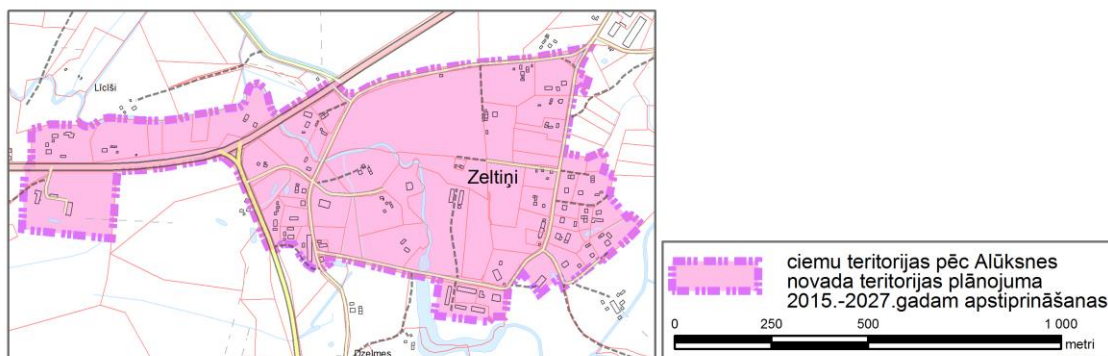
Pededze

19.tematiskā kartoshēma. Pededzes pagasta Pededzes ciema robežas.

Zeltiņi

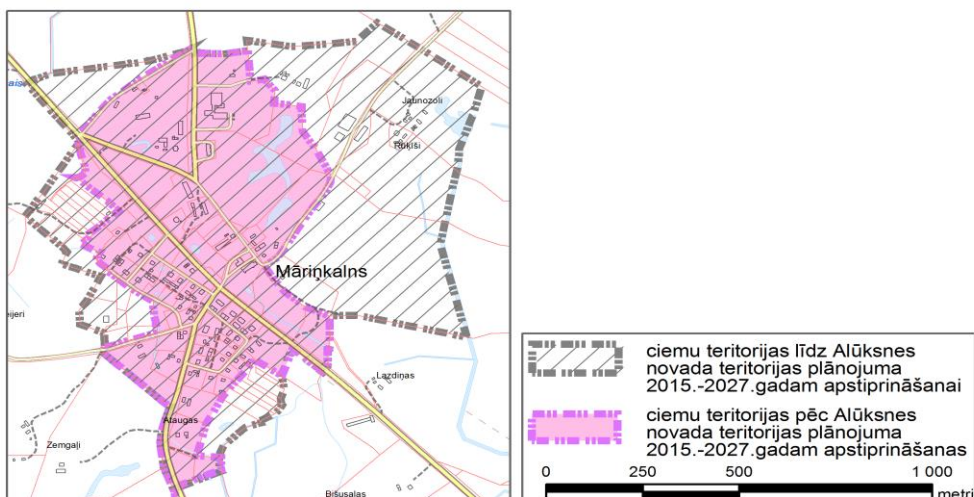
Tā kā esošajā teritorijas plānojumā Zeltiņu ciemam nebija noteikta ciema robeža, jaunajā teritorijas plānojumā tā paredz ietvert esošo Līvānu tipa māju un savrupmāju apbūves teritorijas, kā arī sabiedriskos objektus (sabiedriskais centrs, pagasta pārvaldes ēka, baznīca u.c.).

20.tematiskā kartoshēma. Zeltiņu pagasta Zeltiņu ciema robežas.

Māriņkalns

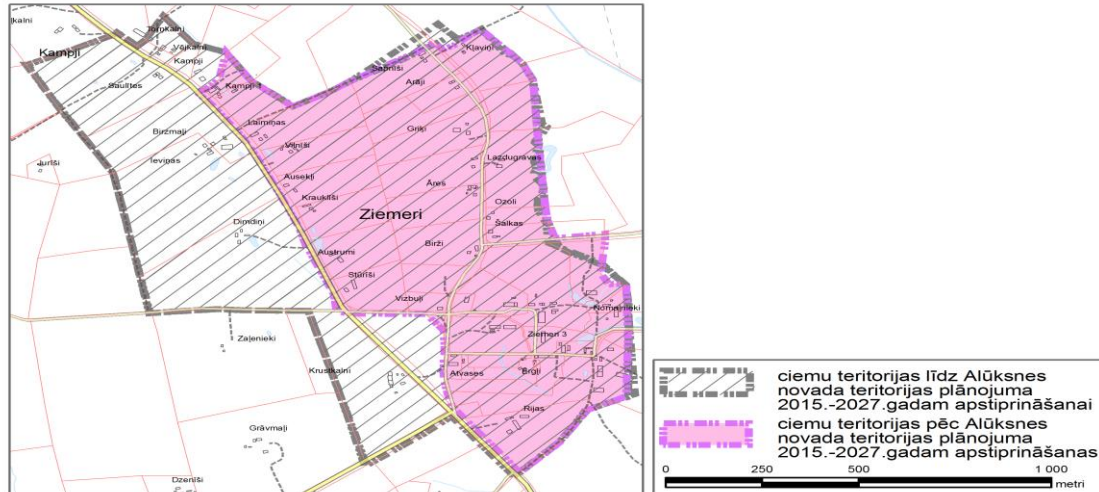
No Ziemera pagasta Māriņkalna ciema teritorijas izslēgtas ražošanas ēkas (kokapstrādes cehs) un tām piesaistītā platība, neapbūvēti lauksaimniecībā izmantojamie zemes nogabali un zemes vienības, pamatojoties uz fiziskas personas iesniegumu.

21.tematiskā kartoshēma. Ziemera pagasta Māriņkalna ciema robežas.

Ziemeri

Ziemera ciemā no esošās teritorijas izslēgtas platības, ko aizņem īpašumi ar atsevišķām viensētām.

21. tematiskā kartoshēma. Ziemera pagasta Ziemeru ciema robežas.

X ALŪKSNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA ATBILSTĪBA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI UN VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Alūksnes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2012.-2030.gadam dotās vadlīnijas teritorijas plānošanai ir par pamatu Alūksnes novada teritorijas plānojuma izstrādei un ir iestrādātas gan grafiskajā daļā, gan teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

10.1. Alūksnes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktas vadlīnijas teritorijas plānošanai

Perspektīvās rūpniecības un loģistikas teritorijas.

Par perspektīvām teritorijām no rūpniecības un loģistikas viedokļa ir uzskatāmas:

1. Jau esošo rūpniecības uzņēmumu teritorijas, paredzot iespēju, ja nepieciešams, tās paplašināt un uzlabot infrastruktūru;
2. Esošā autoceļa Alūksne – Zaiceva tuvumā esošās teritorijas;
3. Bieži sastopamo derīgo izrakteņu esošās un perspektīvās atradnes atstājamas esošajās robežās, ja tiek iesniegti dokumenti par jaunas teritorijas atbilstību derīgo izrakteņu

ieguvei. Tās var paredzēt mežsaimnieciskajās, lauksaimnieciskajās vai jaukta tipa zemes izmantošanas teritorijās, ja neatstāj ietekmi uz esošo ainavu. Noteikt katra karjera rekultivācijas veidu (ūdens krātuve, mežs, lauksaimniecības zeme).

Apdzīvotības koncentrēšana un galvenie apdzīvotības centri.

Teritorijas plānojumā ietveramie risinājumi:

1. Apbūves teritorijas jāatstāj esošo ciemu un pilsētas robežās, atsevišķos gadījumos teritorijas plānojuma ietvaros esošās ciemu teritorijas var tikt samazinātas;
2. Jaunannas ciemam jānosaka ciema statuss, savukārt Pededzes pagastā jāizvērtē daudzo ciema statusu lietderība;
3. Ilgtermiņa perspektīvā novadā ir nepieciešama apbūves koncentrēšanās un tās nepārtrauktība esošajās apbūves teritorijās;
4. Ciemu apbūves teritorijās jāizvieto ražošanas un tehniskās infrastruktūras objekti, kā arī jānodrošina dabas un apzaļumotās teritorijas;
5. Jānosaka ciemu teritorijās autoceļiem un ielām sarkanās līnijas;
6. Jāizslēdz jauktās apbūves teritorijas, to vietā nosakot vienu galveno izmantošanu un pietiekami elastīgi reglamentējot palīgizmantošanas veidus;
7. Jānosaka ierobežojumi novada nozīmes lauksaimniecības zemju transformācijai citos izmantošanas veidos, kā arī zemes sadalīšanai, nosakot minimālā atdalāmā zemesgabala lielumu;
8. Lauksaimniecības zemēs jā saglabā tradicionālo lauku sētu ainavu un izbūves princips, vienlaikus paredzot iespējas izvietot lauku videi raksturīgos ražošanas objektus, kā arī tūrisma un rekreācijas infrastruktūras elementus;
9. Mežsaimnieciskajās teritorijās jāparedz derīgo izrakteņu ieguve, medību tūrisma un dabas tūrisma attīstība, iespējama neliela mēroga lauksaimniecības, zivsaimniecības, amatniecības un dažādu pakalpojumu uzņēmumu veidošana;
10. Jānosaka zaļie koridori dzīvnieku migrācijai;
11. Jāizvērtē iespējamās riska teritorijas;
12. Jāparedz apkalpes infrastruktūras tīkla izveidošana ap reģionālās nozīmes ceļiem;
13. Jānosaka teritorijas, kas nepieciešamas pašvaldību funkciju veikšanai, tai skaitā nomas zemes;
14. Jāprecizē lauku telpas ar jauktu zemes lietojumu un dažādu saimniecisko darbību izmantošana un jāattēlo atbilstoši attīstības perspektīvai;
15. Jāparedz veloceļu maršrutu attīstība novadā;
16. Jāatspoguļo bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgākie upju posmi;
17. Jānosaka iespējas teritorijas apmežošanai mazvērtīgajās lauksaimniecības zemēs, ar zemes kvalitātes novērtējumu mazāku par 25 ballēm un nogabala platību mazāku par 15 ha;
18. Jāizvērtē neizmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes pēc tās perspektīvās atbilstības zemes lietošanas veidam, iekļaujot attiecīgās platības mežsaimnieciskajā aprītē;
19. Jāizvērtē esošo ugunsdrošības krātuvju atbilstība ugunsdrošības pasākumu vajadzībām;

20. Jāparedz nosacījumi izvietot vienota stila afišu, informācijas stendu un norāžu izvietojumam ciemu centros, pie veikaliem un autobusu pieturām, apstādījumu ierīkošanai;
21. Īpašuma sadalīšanas gadījumā jānosaka vienota minimālā jaunveidojamā kā arī paliekošā zemesgabala platība lauksaimnieciskajām, mežsaimnieciskajām teritorijām un apbūves zemēm.

Alūksnes pilsētas attīstība

Alūksnei nepieciešama ielu tīkla sakārtošana. Tā kā pilsētu šķērso tranzītielas, nepieciešams nodrošināt gājēju drošu pārvietošanos, īstenojot ielu un laukumu rekonstrukciju. Teritorijas plānojumā:

1. Jāplāno transporta plūsmas, paredzot optimālo telpisko risinājumu – jaunus apvedceļus un krustojumus;
2. Jāizvērtē varianti par teritoriju rezervēšanu nākotnes attīstības vajadzībām ārpus pilsētas administratīvajām robežām vitāli svarīgu funkciju nodrošināšanai; - jāattīsta ražošanas zonas pie pilsētā ienākošajām galvenajām maģistrālēm Tālavas, Rīgas un Pleskavas ielām;
3. Jāpārskata sarkanās līnijas dārzkopības sabiedrības masīvā esošajām ielām;
4. Jāpārskata ražošanas zonas atbilstība vai lietderība Jāņkalniņā, Parka ielā, Helēnas ielā (A/S „Latvenergo” ēka), Pils ielā (autobusu stāvlaukums). Jāizvērtē un jānosaka atbilstoša izmantošana teritorijām, kas pašreizējā teritorijas plānojumā noteiktas kā neatbilstošas izmantošanas teritorijas.

10.2. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007.-2027.gadam.

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā Vidzemes reģiona plānojuma vadlīnijās noteiktie principi:

1. Meža zemju teritorijās - dabas vērtību saglabāšana, neizmantoto lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošanas iespējas, sporta un tūrisma attīstības iespējas.
2. Lauksaimniecības zemju teritorijās - noteikti novada nozīmes lauksaimniecības zemju areāli, kuros nav atļauta apmežošana un zemes transformācija uz citiem lietošanas veidiem, pārējās lauksaimniecības teritorijā dažādota atļautā izmantošana tādējādi sekmējot lauku teritoriju dzīvotspēju. Veikta kultūrvēsturisko objektu apzināšana un ainavisko skatu punktu noteikšana, doti nosacījumi šo objektu un ainavu saglabāšanai.
3. Tūrisma attīstības teritorijas – Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā noteiktas Vecclaicenes, Jaunlaicenes, Ziemera, Kalncempju, Annas, Jaunalūksnes pagasti. Alūksnes novada teritorijas plānojumā netiek īpaši izdalītas tūrisma zonas, bet visu teritoriju atļautajās izmantošanās dota iespēja izveidot tūrismam raksturīgo infrastruktūru.
4. Ciemi un to robežas ir precizētas izmantojot noteiktos kritērijus par vietējo pakalpojumu sasniedzamību un plānoto apdzīvojuma struktūru.

XI KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS

Alūksnes novads robežojas ar Balvu, Gulbenes Viļakas un Apes novadiem, kā arī ar Igauniju un Krieviju.

9.tabula. **Kopīgas interešu teritorijas ar kaimiņu novadiem un valstīm**

Novads	Kopīgās intereses
Apes novads	Gaujas baseina apsaimniekošana; Tūrisma maršruti; Valsts nozīmes autoceļš A2; Teritorijas plānotās atļautās izmantošanas; saskaņošana robežzonās; Dabas aizsardzības teritoriju apsaimniekošana.
Balvu novads	Valsts nozīmes autoceļi; Tūrisma maršruti; Kopīgi saimniecisko mežu masīvi; Daugavas baseina un Veļikajas baseina apsaimniekošana.
Gulbenes novads	Daugavas baseina un Gaujas baseina apsaimniekošana; Tūrisma maršruti; Šaursliežu dzelzceļš ar bānīti; Valsts nozīmes un vietējas nozīmes autoceļi; 110 kV augstsprieguma līnija; Perspektīvais gāzes vada atzars.
Viļakas novads	Daugavas baseina apsaimniekošana; Kopīgi saimniecisko mežu masīvi; Vietējas nozīmes autoceļi; Dabas aizsardzības teritoriju apsaimniekošana.
Igaunija	Īpaši aizsargājamā ainavu apvidus „Veclaicene” un lieguma „Korneti –Peļļi” apsaimniekošana; Gaujas baseina apsaimniekošana; Tūrisms; Sadarbība sporta un kultūras jomā.
Krievija	Transporta infrastruktūra; Tūrisms; Sadarbība kultūras mantojuma apzināšanā; Sadarbība uzņēmējdarbības attīstīšanai.

XII PAŠVALDĪBAS FUNKCIJU VEIKŠANAI NEPIECIEŠAMĀS TERITORIJAS

Lai pašvaldība, saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, varētu realizēt tai noteiktās funkcijas, nepieciešami zemes gabali atbilstošu objektu būvniecībai un apkalpošanai, zaļo zonu un rekreācijas teritoriju ierīkošanai, uzturēšanai u.c. Alūksnes novada pašvaldībai jau ir zemesgrāmatā ierakstīti zemes un būvju īpašumi savu funkciju nodrošināšanai. Vēl ir zemes, kas nav ierakstītas zemesgrāmatā, bet tās ir nepieciešamas pašvaldībai dažādu funkciju veikšanai.

12.1. Dzīvojamai apbūvei nepieciešamās teritorijas

Pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 15.panta 9.punktu, kas nosaka, ka pašvaldības funkcija ir sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļu jautājumu risināšanā, teritorijas plānojumā noteikti zemes gabali, kas paredzēti savrupmāju un mazstāvu dzīvojamo māju celtniecībai.

10.tabula. Dzīvojamai apbūvei nepieciešamās teritorijas

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība (ha)
Alsviķu pagasts	Madaras	36420090179	0,6
Ilzenes pagasts	Mazdārziņi	36520050259 (daļa)	1,5
Jaunannas pagasts	Vītoli	36580020203	0,2
Jaunlaicenes pagasts	Salas	36600020288	0,1
Liepnas pagasts	Pagasta zeme	36680100425	0,19
Mālpupes pagasts	Dzelzceļš	36740060172	0,3
Ziemera pagasts	Bērzu kalns	36960050307	0,1
Kopā pagastos			2,99
Alūksnes pilsēta	Helēnas iela 85	36010335121	3,58
	Jāņkalna 42A	36010183312	0,1
	Pleskavas iela 12	36010394511	12,0
Kopā pilsētā			15,68

12.2. Publiskās apbūves teritorijas

Teritorijas plānojumā atsevišķos pagastos rezervētas teritorijas, kas paredzētas publiskās apbūves vajadzībām

11.tabula. Publiskai apbūvei nepieciešamās platības

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība
Annas pagasts	Liedes	36440040226	0,3
Ilzenes pagasts	Birzīte	36520050271	1,64
Liepnas pagasts	Nomas zeme	36680100286	0,6
Ziemera pagasts	Marijkalns	36960050308	0,1
		36960050306	0,2
Kopā pagastos			2,84
Alūksnes pilsēta	Pils iela 2	36010020203	3,2

	Krišjāņa Barona iela 3	36010173950	0,5
	Ošu iela 3A	36010010410	4,6
	Lielā Ezera iela 10	36010203020	0,07
Kopā pilsētā			8,37

12.3. Rekreatīvas teritorijas un dabas pamatnes

Lai gādātu par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu (tai skaitā ietverot zaļo zonu, parku, skvēru ierīkošanu un uzturēšanu) ir izdalīti zemes gabali, kas nepieciešami šīs funkcijas realizēšanai:

12. tabula. Dabas un apstādījumu teritorijas

Administratīvā teritorija	Nosaukums/adrese	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Platība ha
Annas pagasts	Pagasta zeme	36440040232	0,2
		36440040233	2,4
		36440040297	0,34
		36440040290	1,7
Alsviķu pagasts	Alsviķu parks	36420060388	2,9
		36420060435	0,5
	Ceļmalas 1	36420060390	0,299
Ilzenes pagasts	Lielsloku ezers	36520020070	8,3
Jaunalūksnes pagasts	Sisenītis	36560090148	3,9
Jaunlaicenes pagasts	Muižas ezers	36600020260	6,46
Liepnas pagasts	Nomas zeme	36680100424	0,2
	Liepna	36680100467	0,4
	Nomas zeme	36680100283	0,75
Malienas pagasts	Parks	36720020095	0,1
Mārkālnes pagasts	Lukumieša ezers	36760010103	53,0
Pededzes pagasts	Bērnudārzs	36800070450	3,8
Veclaicenes pagasts	Sūnekļa ezers	36880020057	1,0
	Smilšāja ezers	36880020058	2,1
	Palpiera ezers	36880020089	1,9
	Raipala ezers	36880030126	34,5
	Lielā Baltiņa ezers	36880030142	2,6
Ziemera pagasts	Bērzu kalns	36960050305	0,17
Kopā pagastos			127,519
Alūksnes pilsēta	Pleskavas iela 12	36010394511	6,2
	Rūpniecības iela 6A	36010031409	9,1
	Skārņu iela 16	36010112149	0,8897
	Skārņu iela 17	36010112150	2,3
	Skārņu iela 19	36010112136	1,28
	Dārza iela 29	36010254012	0,1419
	Brūža iela 3	36010152616	0,1684

	Peldu iela 21	36010071136	1,65
	Miera iela 45	36010010412	5,90
	Kārklu iela 3	36010345784	4,8
	Pleskavas iela 9	36010401263	4,74
	Siguldas iela 2	36010375911	0,12
Kopā pilsētā			37,29

12.4. Teritorijas uzņēmējdarbības atbalstam

Viena no pašvaldības funkcijām ir sekmēt saimniecisko darbību administratīvajā teritorijā. Teritorijas plānojumā ir izdalīti zemes gabali, kuri nodrošināmi ar infrastruktūru un piedāvājami potenciālajiem investoriem.

13.tabula. Teritorijas uzņēmējdarbības atbalstam

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība
Annas pagasts	Dainas	36440040250	2,2
Jaunalūksnes pagasts	Kaspāri	36560060096	1,9
Liepna pagasts	Ceļinieki	36680100466 (daļa, ir ZG)	4,7
Zeltiņu pagasts	Zeltkalni 1	36940010014	4,2
Ziemera pagasts	Rijukalns	36960070111 36960070108	5,4 (ir ZG) 1,8
Kopā pagastos			20,2
Alūksnes pilsēta	Pleskavas iela 9	36010401263	1,6

12.5. Inženiertehniskās apbūves vajadzībām un esošo inženiertehniskās apgādes objektu apsaimniekošanai un uzturēšanai

14.tabula. Inženiertehniskās apbūves vajadzībām un esošo inženiertehniskās apgādes objektu apsaimniekošanai un uzturēšanai nepieciešamās platības

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība
Alsviķu pagasts	Slapjumi	36420090093	0,3
	Melnupīte	36420090095	0,2
Jaunannas pagasts	Pļavas	36880020303	0,6
Jaunlaicenes pagasts	Attīrīšanas iekārtas	36600020254	1,1
	Krustiņu ūdenstornis	36600020287	0,1
Kalnecmpju pagasts	Pašvaldība	36640040219	0,8
Zeltiņu pagasts	Komunikācijas	36940020224	0,1
		36940020225	0,2
Ziemera pagasts	Marijkalns	36960050182	0,1
Kopā pagastos			3,5

12.6. Transporta infrastruktūras vajadzībām

15.tabula. **Transporta infrastruktūras uzlabošanai nepieciešamās teritorijas**

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība ha
Pededzes pagasts	Stāvlaukums	36800070214	0,2
Ziemera pagasts	Tīksmes	36960050266	0,25
Visu pagastu teritorijās	Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētie pašvaldības autoceļi		
Kopā pagastos			0,45
Alūksnes pilsēta	Krišjāņa Barona iela	36010030611	0,33
		36010112120	2,06
		36010173947	3,18
		36010243864	0,2
	Uzvaras ielas turpinājums	36010183312	0,1
	Ezera ielas turpinājums	36010182824	0,2
	Tālavas ielas turpinājums	36010173950	0,2
	Kārklus ielas turpinājums	36010345794	0,12
	Iebraucamais ceļš pie Peldu ielas	36010060003	0,19
Kopā pilsētā			6,58

12.7. Tehniskās apbūves vajadzībām

16.tabula. **Tehniskās apbūves vajadzībām nepieciešamās teritorijas**

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība
Alūksnes pilsēta	Ziemera iela 8	36010020116	0,72

12.8. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes nomas vajadzībām

Teritorijas plānojumā tiek noteiktas zemes vienības, kas nepieciešamas zemes iznomāšanai iedzīvotājiem.

17.tabula. **Lauksaimniecības zemes, kas iznomājamas palīgsaimniecību vajadzībām**

Administratīvā teritorija	Adrese/nosaukums	Kadastra apzīmējums	Platība
Alsviķu pagasts	Oškalns	36420040108	0,6
	Madaras	36420090179	0,4
Ilzenes pagasts	Čonku kalns	36520040180	0,2
	Nomas zemes	36520050129	3,2
		36520050173	2,7
		36520050315	3,4
		36520050324	4,4
		36520050331	1,8
	Mazdārziņi (daļa)	36520050259	1,5
	Muiža	36520030072	1,6
Jaunalūksnes pagasts	Slišiņi	36560100199	0,6
	Censoņi	36560100281	3,3
Jaunlaicenes pagasts	Zvirgzdupes	36600010118	2,1
	Jenšu ceļa mala	36600010123	0,3
	Igrēni	36600020226	0,3
Kalnecmpju pagasts	Brīvā zeme	36640010027	1,97
Liepnas pagasts	Nomas zeme	36680090046	3,0
		36680100187	1,7
		36680100201	0,7
		36680100299	2,2
		36680100345	0,7
		36680100347	1,4
		36680100354	0,6
		36680100360	0,9
		36680100527	0,7
	PPZ Liepna	36680100324	0,5
	Pagasta zeme	36680100514	0,3
	Akmentiņi	36680010121	0,7
Malienas pagasts	Soči 3	36720020234	0,5
	Skolas ganības	36720020243	1,5
	Pārupītes	36720020262	0,2
	Skolas ganības l	36720020244	0,9
	Trīsstūris	36720020246	0,3
Mālupes pagasts	Melderi	36740010058	2,1
	Vārpas	36740020134	1,7
	Sazānu līcis	36740020199	7,6
	Pacere	36740020185	2,0
	Mālupes līči	36740050119	7,6
	Migliņas	36740050051	4,3
Mārkalnes pagasts	Pagasta zeme	36760050151	5,3
		36760050183	12,8
		36760050182	1,9
	Salenieki	36760070088	1,5

	Zaļumi	36760070142	1,8
Pededzes pagasts	Nomas zeme	36800030146	2,3
Zeltiņu pagasts	Āres	36940020241	5,4
Ziemera pagasts	Vecsemeikas	36960010068	6,7
	Maltavnieki 2	36960080252	1,7
Kopā pagastos			109,87

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN INFORMĀCIJAS AVOTI

1. Alūksnes novada pašvaldības un to institūciju sniegtā informācija.
2. Esošo Alūksnes novada teritorijas plānojumu materiāli.
3. Alūksnes rajona teritorijas plānojuma materiāli.
4. Alūksnes ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2011.-2030.gadam.
5. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums.
6. Valsts zemes dienesta dati.